

SISTA'S-DI-531 A 1st

తాజాగా ఉండండి
తగినంత చల్లనివిధంగా

కొత్త

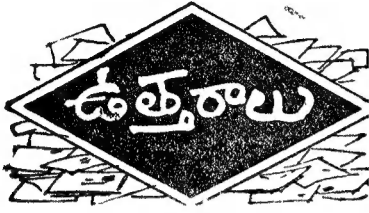
ఏ టార్గెట్ కూడా ఇదివరకు
ఎప్పుడూ ఇంత చల్లగా ఉండ
లేదు. కొంచెం పైకే నేనును
కోసంకా ఉండే, కేలమైన్ లోగోనే
ఆ చల్లదనాన్ని గమనించండి.
ముదితమైన బానిస పరిమళం
మెల్లగా...మెల్ల-మెల్లగా మీ
తెలుసుకుంటుంది.

ఏదో ఒకటి—కేలమైన్ అదనంగా
లోగోన ఒకే ఒక టార్గెట్.
అత్యంత ముఖ్యమైన టార్గెట్
ఇంతగా ఎప్పుడూ మౌన నియ్య
లేదు, ఎందుచేతనంటే, కేలమైన్
నక్కడే వీర్. లాంటి అదనపు
మౌనత్వాన్ని నమోదుకుంటుంది.

కేలమైన్
తాజాతనం
కేలమైన్
చల్లదనం

క్రూక్స్
లొక్స్-కేలమైన్
లద్దరి టార్గెట్

సుపర్-ఇంటర్ప్రైస్ లిమిటెడ్

ఉగాది ప్రత్యేక సంచిక సన్నెంతో ఆకర్షించింది. ఈ సంచికలోని కథలన్నింటిలోనూ శ్రీమతి ముప్పాళ రంగనాయకమ్మగారు రచించిన 'సరికొత్త మనుషులు' అనే కథ ఆణిముత్యం లాంటిది.

సిహిలీ రంగంలో శ్రీమతి ముప్పాళ రంగనాయకమ్మ గారి కథలకు ఒక ప్రత్యేకత ఉంది. వా రే కథ వ్రాసినా విస్తృతవాక్యకమై న కొత్తదనం తొంగిచూస్తూంది.

విద్రేణ తనదాకా వస్తేనే కానీ దానిలోని బాగోగులు తెలియవని ఈ కథ నిరూపిస్తుంది. వస్తేందు రోజుల సంసార జీవితానంతరం తన భార్య ఒక పతిత, గర్భవతి అని తెలుసుకోవ్వు ప్రతి వ్యక్తి ఈ కథలోని రాజారావు కేమీ తీసిపోదని నా అభిప్రాయం. డాక్టరు రఘునాథ్ ఎంత నీతివాక్యాల వల్లించినా తన భార్య గత చరిత్రను చెప్పేటప్పుడు రాజారావుకు చెప్పిన ధైర్యాన్ని తన విషయంలో కోల్పోతాడు. ఒక రోజు విరహాంతరం తన భార్య చేసిన తప్పును క్షమించి, ఆమెకు పుట్టే బిడ్డను తన బిడ్డగానే భావిస్తానన్న రాజారావుని అభినందించుకుంటూ ఉండలేక పోతున్నాను. ఏమైనా ఈ కథ లోని రాజారావు, డాక్టరు రఘునాథ్ లాంటి వాళ్ళు విజ్ఞప్తితో ఉన్నారా? ఉంటారా? ఉండరేమో!

—క్రొవ్విడి రాయుడు (ధనశేఖరం)

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఉగాది ప్రత్యేక సంచిక సూతన కోథలతో (అతిశయోక్తిగా భావించండి) ప్రతి శీర్షిక ఒక ప్రభువలె వెలుగుతున్నా, దేని కదే సోటిగా, ఒక దానిలో ఒకటి పోటి పడుచూ వెలువడి ముమ్మలను అలరించింది.

శ్రీ ఘోష గారు చేసిన ఆ చల్లని తల్లి శ్రీ కనక దుర్గమ్మగారి దివ్య స్వరూప విశ్రమము గాంచినంతనే భక్తిలావణ్యము ఇటువంటిదేనని. తనవ్యయత్నంతో తెలియకుండానే నా మనస్సులో నమస్సు లర్పించాను.

శ్రీ భాపుగారి ముఖచిత్రం ఉగాది శుభసూచకంగా, మూతనత్వంతో ముచ్చటగా, చక్కగా ఉంది.

విశ్వంగారు వ్రాసిన బాంగ్లాదేశ్ పై సన్నిత వ్యాసం చదువుతుంటే గుండెల్లో బల్లెపు పోటులు పొడిచినంత భాధ కలిగింది. కన్నీళ్ళు అనుకోకుండా కారాయి మళ్ళీ. అబ్బో! మన బాంగ్లా సోదరులు ఎన్ని భాధలు పడ్డారో గదా! ఆ భగవంతుని దయవల్ల ధర్మం జయించింది. వారు స్వతంత్ర పాలన అనుభవిస్తున్నారు.

—బొర్రా పాండురంగశాస్త్రి (విజయవాడ)

మీ 'సంపాదకీయం'లో 'పెరుగుట పెరుగుట కొరకా?' అన్నారే—నేడు విలువును రవాణాధార్మిలు, కిరణనాయిలు, చక్కెరదరలు పెరుగుటలో, పెరుగుట పెరుగుట కొరకు అనవసరీ వస్తుంది. చెప్పినది, 'పేదల పాండి' జరుగుచున్నది 'పేదలు పాండి'.

'మృత్యువు నీడ' కథ అకలి అడ్డమైన ములు చేయిస్తుంది. 'కడుపు తీపి' తల్లి బిడ్డం ప్రేమాను బంధాలను తెలుపుతున్నాయి.

పి. అగాధ్యగారి చిత్రాలు కొత్తపోకడలతో ప్రభుకు అలంకారాలు. 'వంతలు—విదూరాలు'లో పిత వనితల విషాద కథలు చదువుతుంటే ఇలా జరిగిందా అని ఎటువంటి వారికి అయినా మనసు విచలించుచు తుంది.

—కె. వారయణ (సిరిసిల్లా)

ప్రతి రోజు నేను మనసులో పడే భాధను మీరు 'సంపాదకీయం'లో వెలిబుచ్చారు. మీ రన్నట్లు "పేదలను తొలగిస్తారా, లేక పేదలను తొలగిస్తారా" అని న్నుంది.

—శ్రీమతి టి. ధనలక్ష్మి (తాడేపల్లిగూడెం)
అతివేగంతో సరిభ్రమించే ఈ జీవనసమంతో అనంత మానవకోటి కష్టించే ప్రతి పని జానెడు పాట్లు కోసమే! కోటి విద్యులు కూటి కొరకే! ఆ పోరాటంలో స్వార్థవంతనకూడా లేకుండా పోలేదు. 'మృత్యువు నీడ' కథ మా కంటే వచ్చినది.

'పేదల వెలుగు' కొరకు ఈ వాటి ఈ చీకటిని సంతోషంతో అనుభవిస్తూన్న కారడ తాను చేసే

మనవి

భారత రక్షణ నిధికి
విరివిగా విరాళాలను
దంపవలసిందిగా మా
పాతకులను అభ్యర్థి
స్తున్నాము.

ప్రతి పనిని చెడ్డగా విమర్శిస్తూ డిటెక్ట్ తో క్రాస్ ఎగ్జామినేట్, తల్లి చేసే ప్రశ్నలకు ఎంతో సహనంతో సామ్యంగా జవాబులిచ్చే ఆమె మనస్తత్వం ఎంతైనా మెచ్చుకోతగినది.

—కోటిగిరి భారతి (చింతలపూడి)

సరిధాని ఉగాది ప్రత్యేక సంచికలో శ్రీ పాలగుమ్మి పద్మరాజుగారి వ్యాసం 'కూచిపూడి అర్జు అకాడెమి' చదివి ఎంతో ఆనందించాను. శ్రీ వెంపటి చిన్ననాథుల గారి గురించి ఎంతయినా వ్రాయవచ్చు. కేంద్ర రాజధానిలో శ్రీ చిన్ననాథులగారి కిష్కరాలు కుమారి కోభానాయుడు కూచిపూడి పృథ్వీవదర్శనలు ఎంతో భృతిని గడించుకున్నాయి.

నేడు కూచిపూడి పృథ్వీకళని అనేకమంది అభ్యసిస్తున్నారు. ఈ వాట్సావర్యులంతా కలిసి అప్పుడప్పుడు సమావేశమౌతూ, కూచిపూడి పృథ్వీకళ కొత్త కోణ చేకూర్చాలి. అందుకు తెలుగుదేశ ప్రభుత్వం సదుం బిగించి, ఆర్థిక సహాయంతో ముందుకు రావాలి. కూచిపూడి పృథ్వీకళని, సంప్రదాయం చెడకుండా, నూతన సాంకేతిక యుగంలో ముందుకు తీసుకు వెళ్ళాలి.

ఇటువంటి వ్యాసం అందజేసిన శ్రీ పద్మరాజుగారికి ప్రచురించిన మీకు నా అభినందనలు.

—కూచి సూర్యనారాయణ (మృధల్లి)

ఈ వారం (29-3-72) ప్రభలోని కథలు అంత బాగా లేవు. కాని విద్యాన్ విశ్వంగారి 'బాంగ్లాదేశ్' వ్యాసాలు చదువుతుంటే ఒడలు జలదరిస్తూ ఉన్నాయి. ఇంకా ఎంతో తెలుసుకోవాలని ఆత్రుతగా ఉన్నది.

పాలం యొక్క 'ముఖచిత్రం' ప్రభుకు అందం చేకూర్చకపోవటమే కాక అసభ్యంగా ఉన్నది.

—ఇ. విశాల (హన్మకొండ)

'మృత్యువు నీడ' కథ చదివాక ఆ కథలోని ప్రత్యేకత, కొత్తదనం, మరపురాని చక్కని కథాసంవిధానం ప్రశంస నీయం. మళ్ళీ ఇక 'కడుపు తీపి' చదివాక గుండె బరువొ తుంది. ఇక 'మృత్యువు నీడ'లోని రెండవ వరసలో రెండవ 'పేద'లో వ్రాసిన మాటలు నిజాన్ని నిలబెడతాయి. బ్రతుకున్న మనిషికి రెండు పైసలు విలువ కల్పలేని సమాజం, చచ్చినవాడి కోసం రెండు రూపాయలైనా దానం చేయడానికి వెనుకాడరు కొందరు. చచ్చిపోయిన శవాలమీద వ్యాపారం చేద్దామని పార్లనర్స్ ఏర్పాటు చేసుకొని బ్రతగ్గా, చిరకు అతడు చనిపోగా మిగతా ముగ్గురు పార్లనర్స్ వద్ద అంత డబ్బున్నా వారి అలవాటు ప్రకారం చివరికి పైడయ్య మీద రూపాయలు రాల్చుకుంటారా మిత్రులు. ఇదే దీనివల్ల మనుషుల స్వార్థం స్పష్టంగా తెలిసినా అతడు ఎలా, ఎందుకు చచ్చిపోయాడు అన్నది అర్థాంతరంగా వదిలేశారు రచయిత.

—డి. కేషిడి (బొంబాయి-25)

'కడుపు తీపి' ('మంజుశ్రీ' గారి కథానిక) చాలా బాగుంది. తన కన్నబిడ్డల కోసం తన నిండు ప్రాణాలు అర్పించిన ఆ స్త్రీ ధన్యమూర్తి. కథ చక్కని శైలిలో మా మనస్సును దోచుకుంది.

—ఎ. జయరామలు (లచ్చసేల)

ఈ వారం రెండు కథలూ రెండు మణులే. 'మృత్యువు నీడ' కథలో పైడయ్య తాను చేసుకున్న గోతిలో తానే పడే. 'కడుపు తీపి'లో ఓవర్సీ భార్యకు పుణ్యానికి పోతే పాపం ఎదురయ్యే!

విశ్వంగారి 'బాంగ్లాదేశ్' చాలా కుతూహలాన్ని రేపే. 'వంతలు—విదూరాలు' విజంగా వింతలే.

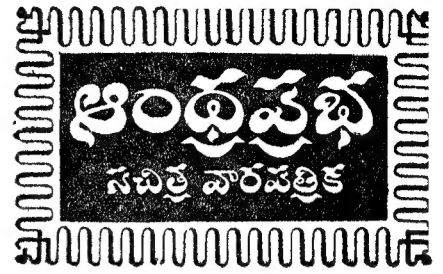
—చిలవరం వేణుగోపాలస్వామి (మజరాబాద్)

'పైదరాబాదు లేఖ', 'శ్రీరామనవమి' వ్యాసాలు ఆకర్షణీయంగా ఉన్నాయి. 'కడుపు తీపి' కథానిక ప్రేమ మూర్తి స్వరూపం ప్రత్యక్షంగా దిద్దల తల్లిగా ఇలాంటి అనేక చక్కగా వివరించారు. ఆంధ్రుల కళాభండం లేపాక్షి చిత్రము 'దుర్గా వాగ్గేయరాయం' నిరుపమానమై శిల్పరామణీయకత చిత్రణలో స్వయంగా చూస్తున్నామా అన్న భాంధం కలిగిస్తుంది. సీరియల్ 'అన్నేషి'లో 'కన్నూరి', అవర్ణ ఉపాలకందని మనస్తత్వముల చిత్రణ

(తరువాయి 6వ పేజీలో)

సాహిత్యం: పాఠ్యం: డి. 26-00 - పోస్టు: డి. 31-20
సంపుట 20 - సంఖ్య 34 = 72 పేజీలు 50 పైసలు

12 - 4 - 72

విషయసూచిక

సంపాదకీయం	3
వింతలు - విద్వారాలు	5
వారఫలాలు	6
బాంగ్లాదేశ్	17
చిత్రాలలో లేపాక్షి	36-37
ప్రమదావనం	41
చిత్రప్రభ	48
జంతర్ మంతర్	54
నటరత్నాలు	54
మార్గదర్శులు	55
ఉగాది ఉత్సవాలు	57
బాలప్రభ	59
హైదరాబాదు లేఖ	60
కొత్త పుస్తకాలు	71

నాటకం

అజ్ఞ	8
------	---

సీరియల్స్

అన్వేషి	23
రేపటి వెలుగు	64

కథలు

ఈ కన్నీటికి అర్థం తెలుసా?	33
---------------------------	----

ముఖచిత్రం:

భారతి

బాంగ్లాదేశ్ క్రియాశీలం స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్య సముదాయం చేసుకున్న బాంగ్లాదేశ్ చక్రవర్తి పునర్నిర్మాణ కార్యక్రమాన్ని కొనసాగించుకొనడంలో నిమగ్నం కావడం శుభసూచన.

భారతదేశంతో చేసుకున్న స్నేహ సంధికి అనుగుణంగా వందకోట్ల రూపాయల వాణిజ్య ఒప్పందం చేసుకొనడం ఎంతైనా కొనియాడవలసిన అంశం.

పోలీస్ లలోని ఇరు దేశాల జనం కొన్ని వస్తువుల వినిమయాదులు, క్రయ విక్రయాదులు సుంకాలతో నిమిత్తం లేకుండా జరుపుకునే ఏలు కల్పించడం అభినందనార్హం.

అలాంటిది లేనినాడు ఎలాగూ దాని నాపడం సాధ్యం కాదు గనుక, చాటుమాటున అలాంటి లావాదేవీలకు ఆస్కారం ఏర్పడేది, అది ఉభయులకూ శ్రేయస్కరం కాదు.

అలాగే వారికి కావలసిన పొగాకు, నిమెంటు, బొగ్గు, నూలు, యంత్ర సామగ్రి మనం ఎగుమతి చేసుకొనడం; వారికున్న చేపలు, ముడి జనుము, న్యూన్ ప్రింటు, నాప్రా వగైరాలు వారు మన దేశానికి ఎగుమతి చేయడం మూలంగా రెండు దేశాల మధ్యా నేడు ఏర్పడి ఉన్న అనుబంధాన్ని మఠిత బలవత్తరం చేయగలదు.

అలాగే స్వతంత్ర సంగ్రామ సమయంలో వంగ ప్రజానీకాన్ని నానా ఇడుమల పాలాజేసిన పాక్ కిరాతక సైన్యాలతో చేతులు కలిపి దేశ ద్రోహం నెఱపిన విరుద్ధ శక్తులను తుదముట్టించవలసిన బృహత్తర సమస్య నేడు బాంగ్లాదేశ్ ప్రభుత్వాన్ని ఎదుర్కొంటున్నది.

అలాంటి విద్రోహులను విచారణ జరిపి రుజువుచేసిన చోట్ల తగిన శిక్షలు విధించడానికై 'షేక్ ముజీబ్' ప్రభుత్వం 73 ప్రత్యేక న్యాయస్థానాలను నియమించడం కడు శ్లాఘనీయం.

ఆ విద్రోహులు చేసిన దారుణాలకు అంతూ పొంతూ లేదు. వారి విచారణ అతి త్వరగా జరిగిపోవడం ఆక్కడి ప్రజల ఆగ్రహవేళాల అదుపులో పెట్టగలదు.

ఏమైనా అనేక జటిల సమస్యలు నూతన బాంగ్లాదేశ్ ప్రభుత్వం అతి శీఘ్రంగా, అతి జాగ్రూకతతో, అతి చాకచక్యంగా పరిష్కరించుకుంటూ పోవడమొక్కటే ఆ దేశ సమృద్ధికి, సాభాగ్యానికి, సమాజ సమాజ స్థాపనకూ రాచబాట కాగలదు.

ఆ బాట అతి త్వరగా ఏర్పడి వారి భవిష్యత్తు బంగారు పండించుకోగలదని ఆశిస్తున్నాము.

ఏటేటా వచ్చే దురద

దానికి నివారణ ఏమిటి?

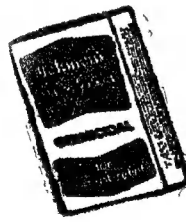
చెమటకాయలతో తురద, తురదని ఎంతో దిశాక్ష చదువుకు గోతులే తర్కమే పొరలు తేరి అవశ్యామూగా ఉంటుంది. జాన్సన్స్ ప్రెక్టీ హీట్ వల్ల మరియ

ప్రెక్టీ హీట్ పొడరు ఎంత తేలికో చెమట కాయలు రాకుండా త్వరగా రక్షణ కలిగిపాలు అని వెంటా చెమటకాయలనుండి రక్షణ దిద్దుటకు నేడు లభిస్తున్న కయారంలో ఎంతో పొడైనది మెరుకు, కాషధమూల చేరిన జాన్సన్స్

ప్రెక్టీ హీట్ వల్ల ముక్కు పొడరు నమో చేయండి. అది వాచిన వర్ష శంఖములకు ఉపకమనము కలిగింది, అంటురోగములను పోకనియడు.

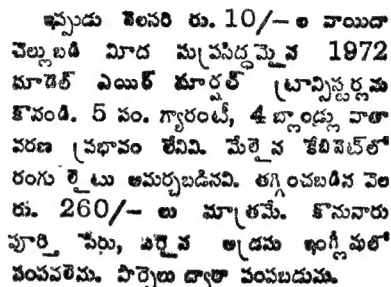
తరువాత, చెమ్మను పిల్చి తర్కమనకు జూయిని కలిగించే జాన్సన్స్ ప్రెక్టీ హీట్ పొడరును ఒంటిమీద జల్లుకోండి. దానిలో చెమటకాయలనుండి రక్షణనిచ్చే ఒక ప్రత్యేక మైన అంటిపెట్టిక వదర్కముంది. దానికో వెంటనే గుణము కనిపిస్తుంది. చెమటకాయల కాధనుండి తప్పించుకోనే వద్దని యుద్ధ.

జాన్సన్స్*

ప్రెక్టీ హీట్ పొడరు మరియ

**AIR MARSHAL AGENTS,
Gandhi Nagar, (WAPM), Delhi-31.**

బుల్చర్స్ పిల్లలకు శక్తివంతమైన పురుషాకృతి కల్పిస్తుంది.

19 సంవత్సరాల వయసులో, తేజో వియలెట్
 ప్రకటిత ప్రయత్నంగా; ఎక్కువ కాలం
 అధ్యయనం. కాని దేవుని మరలను దృష్ట్యా,
 కాని అతనివద్దకు అంటుకుంటేనే వియలెట్
 'నిలబడి' కఠినంగా కష్టం చేశాడు. అప్పుడు
 తేజో బుక్ కన్వర్షన్ కోసం ప్రారంభించాడు.
 దేవని 15 కంటే ముగ్ధ కందరాల వయసుకు
 చేరినాడు; ఇప్పుడు రాంవింశతి ప్రమాదాలకు
 తయారవుతున్నాడు. కానీ 118 సం. మి.నీ.
 కందరాలు 40 సం.మి. మోతేలు 32 సం.మి.
 వయసు 78 సం.మి. తొడలు 68 సం.మి.,
 ఎక్కువ 37 సం. మి. తేజో అంతా
 "బుక్ కన్వర్షన్, బ్రతుకు దిశగా గర్భవద
 కనిపిస్తున్న ప్రకారం, కఠినమైన నిర్ణయంతో, తేజో
 కనిపిస్తున్న మరలను తేజో-వియలెట్ తేజో
 బుక్ కన్వర్షన్, మిమనూ-చేయగలడు. భవిష్యత్తు
 గుర్తించి, దేవునివద్దకు తేజో-చేత ఒక్క సైదా
 కూడా మిగిలిన ప్రతిఒక్కరూ కలిపి.

మొదటమైన రోజును-5 నిమిషాల బుల్ వర్క్ కి ఈ మిమి అనుబంధించి
 మూసి ప్రత్యక్షంగా కొలుసుకొనగల ఫలితాలను తెందు వారాంతో
 అప్పునని గ్యారంటీ చేయబడింది లేకపోతే మీరు తప్పు నిమి చెల్లించ
 ప్రక్కరలేదు.

అది నిజమే. మీరు గడం చేసుకోవటంకే కన్న
తక్కువ నమయించో? బుద్ధవర్క్స్ మీరు మిగతా
చారంగా అమాయకం చేశారు. అదేమిట అలాగో?
"పురుషవర్తము" కట్టవడేటటువంటి కఠినాన్ని
నిర్దిష్టచర్యలు. రోజుకు 5 నిమిషాలపాటు చాలు,
దేవతలంటే చేతులిచ్చి దేవాలాగారానీ తక్కువగాంటే
కీర్తనకంటే కూడా ఎక్కువగా మార్చాలంటే, రోజున పురుష
వర్తము కట్టవడే చాలి నిర్దిష్టచేయదు. భుజాలను
విజయపరచేయదు. తక్కువగా గట్టి అయిన పాట్ల
కంటే కూడా ఎక్కువ నిర్దిష్టచేయదు. కఠినమైన తోడ
అను మురియు పర్యాలను చెప్పించించేయదు.
భరితాలను మీరు ప్రవర్తనగా అర్థవో? చూడ
గలదు మరియు 'చేపుతో' కొలిచి బుద్ధవర్తమునాన
గలదు 'చేపు చూడాలా'నీ దీనికి గూర్చివలె ఉన్నది
తేజస్వీ చేసిన దమ్ము మీరు తెలియవచ్చగడలేదు.
పూర్తి వివరాల కోసం మీరును చేతే పోస్టుతో
చేయండి. ఇది చూడవలె చేయి.

Mail Order Sales, Ltd.,
15 Mathew Road, Near Opera House, **Dunedin 4**

 ಕೃಷಿ ಸಂಘವು ನೆಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕಂದಕಾರಾಧಿ
ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಬಂದು ಗಣ್ಯರನ್ನು ರೂಪಿಸಿ
ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮುಖ್ಯ
ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಂತಹುದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

PW-11

ಈ.....
ಇದ್ದು.....
.....

BULLWORKER SERVICE,
15 Mathew Road, Bombay 4

ಕಂದಕಾರಾದಿ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ.

[అక్ష., పర., కృతి. 1 పా.]

ధన వృద్ధి, అనారోగ్యం, అవేశం (ప్రాప్తిని) కాలంగా ఉంది. అధికారుల వలన అనాదరణ (ప్రాప్తి) వచ్చు. సంసారసుఖం ఉంటుంది. బంధుమూలక దుఃఖం, మిత్రులవలన మోసం పొందవచ్చు. కార్యాలూ శ్రమవడి సాధించగలుగుతారు గాని, ఆ సాధన వ్యయంతో కూడి ఉంటుంది. శత్రుదాధ ఎక్కువగా ఉంటుంది. ఉద్యోగస్థులు జాగ్రత్తగా వ్యవహరించాలి. రాజకీయ వాదులకు శుభకాలం ఉంటుంది. వ్యాపారస్థులకు లాభకరం. స్త్రీలకు కుటుంబసౌఖ్యం, బహిష్కారం (ప్రాప్తి), ధనలాభం సూచకాలు. 18 ఏటేది శుభకాలం.

[కృతి. 2, 3, 4 పా., రోపా., మృగ 1, 2 పా.]

వారం ప్రారంభంలో ఉన్న ఉద్యానం క్రమంగా తగ్గుతుంది. అధికారుల ఒత్తిడి, మిత్రులతో భిన్నాభిప్రాయాలు ప్రాప్తించినా ధనలాభము, కీర్తులకు అడ్డురావు. శ్రమకరమైన ప్రయాణం ప్రాప్తించవచ్చు. ఆరోగ్యం విషయంలో జాగ్రత్త పంచాలి. కార్యానుకూలం ఉంటుంది. విద్యార్థులకు ఫలం అలభ్యంగా ప్రాప్తించినా శుభప్రదం. కుటుంబసౌఖ్యం ఉంటుంది. రాజకీయాల్లో జయం లభిస్తుంది. స్త్రీలకు కుటుంబ తగాదాలవల్ల వివాకు ఏర్పడవచ్చు. 12, 13 తేదీలు శుభదినాలు.

[మృగ. 8, 4 పా., ఆరు., పద 1, 2, 3 పా.]

కార్యభం, గౌరవం, కుటుంబసౌఖ్యం క్రమ
క్రమంగా వృద్ధి కాగలవు. వారంతంలో అగ్రద్ర
మూలక వ్యయం ప్రాప్తించవచ్చు. మిత్రాదరణ
ప్రాప్తిస్తుంది. స్త్రీలలో ఆచారణ కలహం ప్రాప్తించ
వచ్చు. పుద్గుల అరగ్యం విషయంలో జాగ్రత్తపడవాలి.
బంధుమరణం మాచకం. కోర్కె వ్యవహారాలు అనుకూలం
చవు. విద్యార్థులకు ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటుంది.
ఉద్యోగులకు శుభశాలం. ప్రజనాయకులకు ప్రజాదరణ
ప్రాప్తిస్తుంది. స్త్రీలకు ఉత్తమ కాలం. 14, 15
తేదీలు శుభదినాలు.

[పద 4 పా., పుష్క, అశ్రీ.]

కార్యచరణలో ఆటంకాలు ఏర్పడవచ్చు. బంధువులతో భిన్నాభిప్రాయాలు ఏర్పడకుండా వ్యవహరించుట శుభప్రదం. భార్యకు అనారోగ్యం సూచకం. పెద్దలతో విరోధం ప్రాప్తించవచ్చు. క్రమంగా జయం లభిస్తుంది. విలాస వస్తువులు స్వీకరిస్తారు. స్థిరాస్తి ప్రాప్తించే కాలం. కుటుంబసౌఖ్యం ఉంటుంది. కీర్తి ప్రతిష్ఠలు పెంపొందగలవు. విద్యార్థులకు వారాంతంలో శుభం. ఉద్యోగులకు ప్రమోషన్ అవకాశాలున్నాయి. స్త్రీలకు ఆర్థిక, కుటుంబసౌఖ్యాలు ఏర్పడగలవు. 16, 17 తేదీలు శుభదినాలు.

సింహం

[మం., పబ్లి. 1 హా.]

వివిధ లాభాలు ప్రాప్తించవచ్చు. వాకవ్యంగా కార్యాలు సాధించగలుగుతారు. పెద్దల వలన అవమానం ప్రాప్తించకుండా జాగ్రత్త వహించాలి. కోర్టు వ్యవహారాలు అనుకూలం కాకపోవచ్చు. రాజీనామా అవలంబించడం క్షేమకరం. ఉద్యోగప్రాప్తి ఉన్న వ్యయంతో కూడి ఉంటుంది. ఉద్యోగం తగ్గించుకోనుట మంచిది. విద్యార్థులకు వాంఛితార్థ ఫల సూచకం. ఉద్యోగులకు మధ్యమ ఫలకాలం. వ్యాపారస్తులకు వ్యయ మధికం. స్త్రీలకు ఉద్యోగలాభం. 18 వ తేదీ శుభప్రదం.

కన్య

[4వ 2, 3, 4 హా హా. 1, 2 హా.]

ఈ వారం గ్రహస్థితి ఎక్కువ అనుకూలంగా లేదు. వృథా ప్రయాణాలుండవచ్చు. అనారోగ్యం ప్రాప్తిస్తుంది. ఉత్సాహంగా ఉండదు. వారాంతంలో అనుకూలంగా ఉంటుంది. ఉద్యోగులకు శుభకాలంగా ఉండదు. బంధుమరణం ప్రాప్తించవచ్చు. వ్యయం అధికం. సంతాన అనారోగ్యం ఉంటుంది. విరోధిబాధ ఎక్కువగా ఉండవచ్చు. స్త్రీలకు మిత్రాదరణ, విలాస వస్తుసేకరణ ఉంటాయి. పెద్దలవలన గౌరవం లభిస్తుంది. కీర్తిని పొందుతారు. 12, 13 తేదీలు శుభప్రదాలు.

తుల

[ది. 3, 4 హా. హా. 1, 2, 3 హా.]

వారం ప్రారంభంలో శత్రుత్వం, మనశ్శాంతి ఉంటాయి. ధనలాభం, వాంఛిత వస్తుప్రాప్తి ఉండగలవు. కుటుంబ సభ్యం లభిస్తుంది. విలాసయాత్రలు చేస్తారు. వారాంతంలో అనారోగ్యం సూచకం. ప్రజానాయకులకు గౌరవ మర్యాదలు ప్రాప్తించవచ్చు. ధన, వృద్ధి, కార్యమకూలం విశేషాలు. మిత్రాదరణ, తన్మాత్రక లాభం ఉండగలవు. సంతానం విషయంలో జాగ్రత్త వహించాలి. స్త్రీలకు కుటుంబసభ్యం, మిత్రాదరణ, మాతవ వస్త్రప్రాప్తి. 12, 13 తేదీలు శుభదినాలు.

వృశ్చికం

[ది. 4 హా. అహ., క్షే. 1 హా.]

ఈ వారంలో ధనలాభం ఉంటుంది. కుటుంబ సభ్యం లభిస్తుంది. వ్యయంకూడా ఉన్నందున ఒత్తిడి ప్రాప్తించవచ్చు. మనశ్శాంతి ఉండకపోవచ్చు గాని, బాధాకరంగా పరిణమించదు. స్త్రీల మూలంగా శ్రమ కలుగుతుంది. భార్యతో తగాదా రాకుండా చూడండి. ప్రయాణాలు ప్రయాణంతో కూడి ఉంటాయి. విద్యార్థులకు శుభప్రదం—ప్రజానాయకులకు వారంమధ్యంమండి శుభకాలం. ఉద్యోగులకు అధికారవృద్ధి, గౌరవం ప్రాప్తించవచ్చు. స్త్రీలకు అశుభకాలం. 16, 17 తేదీలు శుభదినాలు.

ధనుస్సు

[మూ. హా. 1 హా.]

ఇతరుల మూలకంగా ధనం లాభించినా నిలవక పోవచ్చు. కుటుంబం వారికి అనారోగ్యం సూచకం. శత్రు

—దివాకరుని వెంకట సుబ్బారావు

12-4-72 నుంచి
18-4-72 వరకు

[ఈ వారంలో గ్రహస్థితి: మిశ్ర మేషములలో - రవి; వృషభంలో - శుక్ర, కుక్ర, శనిలు; కర్కాటకంలో - కేతువు; ధనుస్సులో - గురువు; మకరంలో - రాహువు; మిథునంలో - బుధుడు; మిశ్ర, మేష, వృషభ, మిథునాలలో చంద్రుడు ఉంటాడు.]

పీడ కొంత ఉంటుంది. అర్ధికంగా ఒత్తిడి ఉంటుంది. కోర్టు వ్యవహారాలు అనుకూలించగలవు. అరోగ్యం తృప్తికరంగా ఉంటుంది. ఉద్యోగులకు శుభకాలం; ప్రమోషన్ లభించవచ్చు. వ్యాపారం లాభకరంగా ఉంటుంది. విద్యార్థులకు అనుకూల ఫలితం లభిస్తుంది. స్త్రీలకు అర్ధికంగా చిక్కులు ఏర్పడవచ్చు. వ్యయం ఎక్కువగా ఉంటుంది. 18 వ తేదీ అనుకూలం.

మకరం

[4. హా 2, 3, 4 హా., 1 హా., 2 హా.]
దూర ప్రయాణం చేసే కాలంగా ఉంది. బంధు విరోధం ఉంటుంది. అధికారుల వలన చిక్కులు ప్రాప్తించవచ్చు. కుటుంబసభ్యం కొంత తగ్గుతుంది. సంతానం విషయంలో ప్రమాద సూచకంగాన తగు

శ్రద్ధ వహించటం అవసరం. వృథా తగాదాలు పెంచుకొనరాదు. మనశ్శాంతి లభించకపోవచ్చు. విద్యార్థులకు అనుకూల ఫలం ప్రాప్తించదు. ఉద్యోగులకు మిత్రము ఫల సూచకం. రాజకీయవాదులకు ప్రతికూల కాలం. స్త్రీలకు సంతాన సుఖం ఉంటుంది. 12, 13 తేదీలు అనుకూలం.

కుంభం

[రవి 3, 4 హా., 1 హా. 1, 2, 3 హా.]

ఉద్యోగవృద్ధి, కీర్తి ప్రాప్తించే కాలం. అరోగ్యం తృప్తికరంగా ఉంటుంది. బంధుమూలక దుఃఖం ప్రాప్తించవచ్చు. అవవాదులు ప్రాప్తించవచ్చు. కార్యమకూలం ఉంటుంది. కుటుంబసభ్యం తృప్తికరం. మిత్రుల వలన లాభం కలుగుతుంది. వృద్ధికి అవరోధాలుండవు. వ్యవసాయమూలక లాభం ప్రాప్తిస్తుంది. ప్రయాణాలు శ్రమతో కూడి ఉండగలవు. విద్యార్థులకు శుభప్రదం. ప్రజానాయకులకు గౌరవప్రాప్తి. స్త్రీలకు శుభప్రదం. 14, 15 తేదీలు శుభదినాలు.

మీనం

[హ. 4 హా. 1 హా., 2 హా.]

పట్టుదల ఎక్కువగా పెరుగుతున్నందున అర్ధికంగా వ్యవధివలన వస్తుంది. విరోధులు ఎక్కువ అయ్యే సూచనలున్నా శత్రుత్వం అవుతుంది. అరోగ్యం బాగుంటుంది. ధనలాభం తృప్తికరంగా ఉంటుంది. కీర్తి, అధికారం వృద్ధి పొందుతాయి. కార్యణం అనుకున్నదానికంటే ఎక్కువగా లభిస్తుంది. పలుకుబడి వలన లాభప్రదంగా ఉంటుంది. విద్యార్థులకు సామాన్యం. స్త్రీలకు ఉత్తమ శుభఫలప్రాప్తి. 16, 17 తేదీలు శుభప్రదం. ★

ఏరుదాటి...

చిత్రం—కె. శోభ (వరసరావు పేట)

(క్రిందటి సంచిక తరువాయి)

9 వ రంగము

[విద్యాసాగర్ ద్రావిడుల భావములో వచార్య చేస్తూ, అగి అగి వద్దం పూర్తిచేస్తూ చదువుతూ ఉంటాడు.]

జేల భావానికింద, ప్రభువించి, ప్రవృద్ధిని గాంచి, తెప్పిపోకాక ఈ గతిన్ కొనలు సాగెడు, నా వల పిట్ట కానిచో కాల మహత్య మేకతము గా నమకూడిన నూత్న జీవితై, ఏల తపించు, నీ పృథ్వయ పిట్టనిశమును శాంతి విహీనమై. హతాత్ముగా అతని దృష్టి పర్ నరసింగరావు వక్త్ర అమర్చిన మహాలక్ష్మమ్మగారి పోటో మీద పడుతుంది. చంద్రమ్మ ప్రేతో ఫలహారాలు, కాఫీ తెచ్చి విద్యాసాగర్ వంక చూచి సానుభూతితో వెళ్లి పోతుంది.]

విద్యాసాగర్ : అమ్మా! నీతో నిజం చెప్పకపోతే, మాత్ర వంచన చేసినవా బిచ్చుతా నమకొన్నాను గాని, నీ పృథ్వయం బ్రద్దలు కొట్టి నిన్ను కోల్పోతా నమకోలేదమ్మా!

లక్ష్మయ్య : (ప్రవేశించి) కాఫీ అవీ చల్లారి పోతు న్నాయి, బాబూ! విచారపడి చేసేదేమింది, చెప్పండి? అయ్యగారి ఆజ్ఞ రెండు పెద్ద ప్రాణాల్ని బలిగొంది. ఇంత అనర్థాలు ముంచుకు వస్తాయో తెలియదు.

విద్యాసాగర్ : ఏదో బలవత్తరమయిన కారణం లేకుండా ఆయన అల్లా చేసి ఉండరు, లక్ష్మయ్యా!

లక్ష్మయ్య : ఏమో, బాబూ! అంతా కలవరం కలిగి స్తోంది. ఇష్టమో, అయిష్టమో — ప్రమానమ్మ తమర్ని వివాహం చేసు కున్నదిగా? పోనీ, అత్తగారు పాతకాలపు మనిషి కనక ఎక్కడికని అడిగిందే అనుకోండి. ఏ స్నేహితురాలు ఇంటికోసం వినయంగా చెబితే ఎంత భాగుండేది! అంత అమర్యాదగా మాట్లాడడం దేనికి?

విద్యాసాగర్ : తమ స్వేచ్ఛా పాతకం త్రాగలను నిరోధించే వ్యక్తుల్ని అధునిక యువతీ యువకులు నహించరు, లక్ష్మయ్యా! ఇంతకీ ఆ రోజు ప్రమాన ఎక్కడికి వెళ్లినట్లు?

లక్ష్మయ్య : ఎక్కడికి వెళుతుంది? ఆయనగారి దగ్గరికే!

విద్యాసాగర్ : ఆ సంగతి నీ కెలా తెలుసు?

లక్ష్మయ్య : ఆయన తెలిపిన చోట్ట. చంద్రమ్మ పోను తీసుకుంది. ప్రమానమ్మగారిని పిలవమని ఆజ్ఞాపించినట్లు చెప్పిట్ట. ఎవరో అనుకోని చంద్రమ్మ ఆ వార్త అందించింది.

విద్యాసాగర్ : పోను చెయ్యడంలో తప్పేమీ లేదనుకో.

లక్ష్మయ్య : ఇంత మంచితనం మంచిది కాదు, బాబూ, కాస్త అవిజ్ఞ అదుపులో ఉంచాలి!

విద్యాసాగర్ : అంటే? నేను మొగుడిని, వాతో చెప్ప కుండా నువ్వు ఎక్కడికీ పోనూ గొర్రా చెయ్యగొడదు; ఎవరి దగ్గరకూ వెళ్ల

కూడదు అని ఆజ్ఞాపించుంటావు! అంతేనా?

లక్ష్మయ్య : అది కాదు, బాబూ! అమ్మగ మిమ్మల్ని కోరి వివాహం చేసుకుంది. అన్నకోసమే అనుకోండి. అన్నీ చేజిక్కి వరకైతే నంపు మర్యాదలు పాటించాలిగా?

విద్యాసాగర్ : నంపు మర్యాదలు సంఘీయుల్ని బట్టి మారుతూ ఉంటాయి, లక్ష్మయ్యా! ఒక సంఘంలో మర్యాద అనుకున్నది, ఇంకొక సంఘంలో కాకపోవచ్చునుగా!

లక్ష్మయ్య : ఏమో, బాబూ? మన సంఘ మర్యాదల మాట చెప్పిను.

విద్యాసాగర్ : లక్ష్మయ్యా! అవిడ వా అన్నీ వాకు వంచి, వా స్వేచ్ఛ వా కిమ్మని అడిగితే నిస్సంకోచంగా ఇచ్చేసి ఈ భవంతిని విడిచి నిస్సందేహంగా వెళ్లిపోతాను. కాని, మామయ్య అదేం అడ్డం వస్తోంది. మామయ్య విల్లులో ఏం రాకాడో చూడు. (ద్రావిడుల తెలివి విల్లు బయటకు తీసి) “ప్రమాన అమాయకురాలు. దాని తల్లి అహంభావి. వాళ్లకు డబ్బు విలువ తెలియదు. దానిని, దాని అన్నీని పరిరక్షించే భారం విద్యాసాగర్ మీద ఉంచుకున్నాను. అది అతనికి బాధాకరంగా పరిణమిస్తుందని తెలుసు. వాడు కనిపెట్టిన యంత్రాలు పేటెంటు చేసుకొనడానికి, వాడి అదర్బాలు సాధించడానికి వాడికి భాగ మిస్తున్నాను. ఎప్పటి కయినా ప్రమాన తన పీఠపాలు గ్రహిస్తుందని నా ఆశ. అంతవరకూ నిగ్రహం, సహిష్ణుత చూపమని, తప్పనిసరి అయితేనే విడిచి పొమ్మని విద్యాసాగర్ ను ఆదర్శితండ్రిగా, మేనమామగా ప్రార్థిస్తున్నాను.”

పాపం! మామయ్య చిన్నప్పుడు నమ్మ భుజాం మీద ఎక్కించుకోని మోసే వాడు!

లక్ష్మయ్య : ఇప్పుడు కూతుర్ని పెత్తనకొంచు కొని మోయమంటున్నారు. ఇది స్వార్థం కాదా, బాబూ! అయ్యగా భేమి అనరు గానీ ...

విద్యాసాగర్ : స్వార్థం కాదు, లక్ష్మయ్యా! పితృ ప్రేమ. ఇందులో కొంత వా స్వార్థమూ ఉంది. ఏనాటికైనా ప్రమాన నా ప్రవర్తన మెప్పుతుందని, ప్రసాద్ ప్రవర్తన అమెతో విరక్తి కలిగిస్తుందనే ఆశి నాలో లేకపోతే, ఇంత సహనం చూపించి ఉండజాలనేమో!

లక్ష్మయ్య : అదా సంగతి అలా చెప్పండి. ప్రమానమ్మ గార్ని ఒక్కసారిగా, బాబూ, చూపింది తమరు?

విద్యాసాగర్ : ఒక్కమాటు చూడడంతో కలిగి ప్రేమలు అణునుకోలేనివి, లక్ష్మయ్యా! ప్రేమ రోపాల్ని గణించదు. నహిస్తుంది. చంద్రమ్మ తల్లి తిరిగి వచ్చి క్షమించ మంటే ఏం చేస్తావు?

లక్ష్మయ్య : వచ్చినా చంద్రమ్మకోసం తిరస్కరిస్తాను. విద్యాసాగర్ : అదే పురుషజాతి వైచిత్ర్యం. పెడదారి తోక్కిన స్త్రీ మీద విముఖత్యం, ఆ స్త్రీ వల్ల కలిగే సంతానం మీద మమకారం.

లక్ష్మయ్య : దాన్నే, బాబూ, కడుపు తీసి అంటారు.

విద్యాసాగర్ : తన బిడ్డ అని బుజువు చెయ్యటానికి మగ వాడి కేమీ సాక్ష్యం లేదు, లక్ష్మయ్యా! వాళ్ల అభిమానమో, తన బిడ్డ లేనప్పు నమ్మకమో! లేక తమ ప్రేమించిన స్త్రీ బిడ్డ అనే ఆ మమకారాన్ని కలిగిస్తుందేమో? అంతే!

(తలుపు మీద చప్పుడు)

విద్యాసాగర్ : ప్లీజ్ కమిన్! (ప్రమాన ప్రవేశం) కూర్చో, ప్రమానా!

లక్ష్మయ్య : నేను తరవాత దర్శనం చేసుకుంటాను, బాబూ. సెలవమ్మా! (వెళ్లిపోతాడు.)

విద్యాసాగర్ : (కుర్చీ చూపించి) కూర్చో!

ప్రమాన : (కూర్చోని) మీతో కాస్త మాట్లాడాలి.

విద్యాసాగర్ : అందుకు సంకోచ మెందుకు? ఏమిటిది?

ప్రమాన : నాకు లక్ష్మ రూపాయలు కావాలి. నా భాగం లోంచి ఇవ్వండి. ఎందుకని ప్రశ్నించి నన్ను ఎంబరాన్ చెయ్యకండి.

విద్యాసాగర్ : (అలోచించి) ఎందుకు అని అడిగే హక్కు నాకు నైతికంగా లేదు. అడిగే టంత అవిచేసే కాదు ... కానీ ... ఏ భాగంలో నుంచి ఇవ్వలేను.

ప్రమాన : (కలుపుగా) ఎందుకని?

విద్యాసాగర్ : ఆ మాట వివాహం ఇచ్చిన హక్కుతో అనడం లేదు, ప్రమానా! మీ వాస్తవాల ఇచ్చిన అదేశం వల్ల అంటున్నాను.

ప్రమాన : వా డబ్బు విషయంలో కూడా ఆదేశా లిచ్చి పోయినా డేమిటి ఆయన!

విద్యాసాగర్ : అవును.

ప్రమాన : ఏమిటా అదేశం?

విద్యాసాగర్ : ఆ డబ్బు నువ్వు ఇచ్చుకోనే విధానం సంతృప్తికరమైనది తెలిసే వరకూ ఇవ్వగూడదని.

ప్రమాన : అతను అన్నంతా అయిందే! ఎంత కుతంతం! (దుఃఖం ఆపుకొని)

విద్యాసాగర్ : అంతమాత్రానికే నువ్వు దుఃఖపడ నవసరం లేదు, ప్రమానా! అధ్యవ్యవశాత్తూ నా భాగం డబ్బుమీద ఏ పీఠతలూ లేవు. ఆ డబ్బు నేను ఇస్తాను. తీసుకో.

ప్రమాన : అప్పుగానా?

విద్యాసాగర్ : కాదు.

ప్రమాన : మరి?

విద్యాసాగర్ : గిఫ్ట్ గా.

ప్రమాన : మీ డబ్బెందుకు పోగొట్టుకుంటారు?

విద్యాసాగర్ : ఆ డబ్బు నాది కాదు. అది నిన్ను నేను వివాహం చేసుకోవటం వల్ల నాకు సంక్రమించింది. ఆ వివాహానికి అర్హం లేదు. ఆ డబ్బుకు విలువా లేదు. కనక నీవు సంకోచించ నవలసమేమీ లేదు, ప్రమానా!

ప్రమాన : (అశ్రురంగా, వేగంగా చూస్తూ ఉంటుంది.)

విద్యాసాగర్ : ఎందుకు, ప్రమాదా, అట్లా చూస్తున్నావు!
(ప్రమాద : మీరు నాన్న కన్నా విచిత్రమైన మనుష్యులు.

విద్యాసాగర్ చూచి) బై బై! (వెళ్లి రావువులు : ఓన్, ఇంచేనా! నీ ముఖం చూడకుండా చేయలేరుగా?

విద్యాసాగర్ : థాంక్ యు సర్ ది కాన్ఫ్లిమెంట్!
(డ్రాయరులోంచి చెక్కు బుక్కు తీసి, చెక్కు రాసి) ఈ చెక్కు మార్చుకొని డబ్బు తీసుకోలేకపోతే నేను తెప్పించి ఇస్తాను.

(చంద్రమ్మ ఆతవివంక బాలికా చూస్తూ వెళ్లి చంద్రమ్మ : ఇలాంటి పిచ్చి చేష్టలు చేశావంటే ఆ పని నేనే చేస్తాను. (మళ్ళీ ఊడుస్తూ ఉంటుంది. ఒక చేతిలో చీపురు, ఒక చేయి నడుంమీద ఉంటుంది.)

10 వ రంగము

ప్రమాద : (ఆలోచించి) అక్కర్లేదు, ఇవ్వండి.
(పెదవి కొరికి) మీ సొత్తు ఇంకొకరికి ఇస్తున్నారేమో!

[వడమట్టిల్లు. చంద్రమ్మ కొండచీపురుతో రావువులు : చేత చీపురు పట్టి ఊడుస్తూ ఉంటుంది. రావువులు (ప్రవేశించి, ఇది తెలుపులోంచి చూచి ఎవరూ లేరని గ్రహించి) రావువులు : చలాకీ అయినది

విద్యాసాగర్ : నా సొత్తయితే మళ్ళా తిరిగి వస్తుంది.

ప్రమాద : (అతని వంక చూచి, నేలవంక చూస్తూ) యు హేవ్ గాట్ ఎ సెన్స్ ఆఫ్ హ్యూమర్.
ఆల్ రైట్!

గిరాకీ ఉన్నదీ కలా, కవలము నెరుగని కార్మికులా చిన్నదీ ||వ||

చంద్రమ్మ : (ప్రవేశించి) ప్రసాద్ గారు ఫోన్ తో పిలుస్తున్నారమ్మా!

చంద్రమ్మ : (ఉత్సాహంతో) నీ కేసుయినా బుద్ధి ఉందా! పెద్దమ్మగారు క్రిందే ఉన్నారు. ఆమె కళ్ళ పద్మామంటే మళ్ళీ ఇంటి ముఖం చూడకుండా చేస్తారు.

ప్రమాద : (ముఖం చిట్టించి) ఫోనా! (తల వంకించి

చంద్రమ్మ : (కోపం నటించి) ఏం? కనిత్యం పుట్టుకొస్తూందేమిటి?

రావువులు : చెంపమీద చెయ్యేస్తే గూబ గుంబు మనిషిస్తది కమ్మపైగ చేసేరా వెన్ను విరగ బొడిచేస్తది.

చంద్రమ్మ : తెలుసుగదా!

నవ భారత్ ఇన్ వెస్ట్ మెంట్స్ లిమిటెడ్
ప్రైజ్ యూనిట్లను తక్షణమే ప్రకటించును

ప్రైజ్ యూనిట్స్

నేటి నుండి

నెలకు రూ. 100/-లు నిలువజేయండి మరియు మీకు ప్రతి నెల 100 అవకాశముల దొప్పన వరకునగా 3 సంవత్సరములు రొక్కపు బహుమతి పొందవచ్చును. అదే కాకుండా ఒక లక్ష రూపాయల దొప్పన 3 దీపావళి రొక్కపు బహుమతులు కూడ గలవు.

అటు తదుపరి

పొలుకు నాలుగు శాతం వడ్డీ దొప్పన 3 సంవత్సరములకు మీ మూలధనంతో వహి పొందవచ్చును.

పూర్తి వివరములకు మరియు ఏరభాన్లు పొరము కొరకు మీ షేర్ బ్రోకర్, థిప్సా ఏజెంటు గాని ప్రాంతీయ ప్రైజ్ యూనిట్ ఏజెంటును గాని దయచేసి సంప్రదించండి.

డిస్ట్రీక్ట్ ఆఫీసు: 32, న్యూ ప్లాక్ ఎక్స్ ప్రెస్, ఆంధ్రప్రదేశ్, అహోబిల్ స్ట్రీట్, కొండాలు-1.
బ్రాంచిలు: హదా, బెంగళూరు & అహమ్మదాబాదు, మద్రాసు, కలకత్తా రోడ్ లో 100 కేన్స్ ఎక్కువ వడ్డీ అపీసులు & అద.
ఇది ఒక ప్రకటన మాత్రమే మరియు ప్రాప్సెక్ట్స్ మాత్రం కాదు.

ఆంధ్రీయబోధిని

విన్నలకు, పెద్దలకు ఉపయోగకరము. అక్షరాభ్యాసము కానివారు కూడా మా ఆంధ్రీయబోధిని సహాయంతో 60 దినములలో ఆంగ్లము నేర్చుకొనవచ్చును. బాలబాలికలకు చాల నహాయనము. మా ఆంధ్రీయబోధినిలో ఇంగ్లీషు ఉచ్చారణ వలుకు రీతి తెలుగులో వ్రాయబడియున్నది. దీనిలో ఇంగ్లీషుకు తెలుగులో గ్రామరు, వ్యాసములు, ఉత్తరములు వ్రాయుట, సామెతలు, కథలు మున్నగు విషయములు చక్కగా సులభశైలిలో యున్నవి. సుమారు 600 పేజీలుగలపుస్తకం వెల: రు.7-50. పోస్టేజీ అదనం.

బాలసరస్వతీ బుక్ డిపో,

ఫోన్ : 29868,

మద్రాసు - 1.

—SWASTIK

శుభవార్త

*

దాకరకు పాఠ్యంగా కవిత్వ వేయబడిన అన్ని వ్యాధులకు చికిత్స చేయబడును. అవపాటివారు కన్నగను, బలహీనులు బలవంతులుగను చేయబడుదురు. కుదుమేహము, రక్తపుబొట, కుమ, బొర్లి, కేన్సర్, సింథాపము లేనివారుకూడా శ్రీ యోగిగారి కాయకల్ప చికిత్స వల్ల సంపూర్ణ తలము బడయగలరు. ఈ చికిత్స వలన దేహములోని వ్యాధులు తొలగిపోవుటయేగాక, సూతక యౌవనము కలుగును. దినరములు కోరువాడు పోలిస్తున్న ఒక డి. 2—00 M.O. వంశ వలయును.

శ్రీ యోగాశ్రమము

పెదవార్తెరు పోస్టు,

దిగ్బాపట్టణము - 3.

బాధలోనే వరము ముఖము
ఎండలోనే చల్లదనము
గట్టిలోనే మెత్తదనము

(పాతాళుగా అగి)

రాసువు బి ఇంటోనుంచి వెళ్లిపోతా
బంటు కాలి క్రింద భూమి కుంగిపోయి
తట్లైపోయింది. ఉపిరే అడలే.

ఇప్పుడప్పుడే ప్రేమ పిచ్చి వట్టివ
వాకే ఇట్లా ఉంటే, ఎప్పుడో పుట్టి బాగా
ముదిరిపోయిన చిన్నమ్మ గారికి, పెద్దమ్మ
గారికి ఎట్లా ఉంటుందో?

మనసుకు నచ్చిన వాళ్ళు దొరికితే
ఒక రకం బాధ. దొరక్కపోతే ఇంకో
రకం బాధ.

బాధలోనే వరము ముఖము

చేదులోనే తియ్యదనము (నృత్యం)

(ప్రమాన ప్రవేశించి చంద్రుని మూసి)

ప్రమాన : ఏమిటే ఆ బాధ? చాలా తియ్యని బాధలా ఉంది?

చంద్రుడు : ఏం లేదు, ప్రమానమ్మగారూ, ఊరికేనే అడుగులేస్తున్నా. మీరూ ఒక్కం జేసేవారుగా?

ప్రమాన : (ఏట్లాబ్బి) వన్న ఇమిటేలే చేయబోకు, విక్కుల పాలవుతావు.

చంద్రుడు : (ప్రమాన వంక సార్ల కంఠా మాస్తూ) మీరు నేర్చుకొమ్మన్నప్పుడు నేర్చుకోలేదు. ఇప్పుడేమిటో నృత్యం చేయాలనిపిస్తున్నది.

ప్రమాన : అట్లాగా! (కొంటెగా మాస్తూ) ఏదీ, ఆ పాట మళ్ళీ పాడు.

చంద్రుడు : (పొన్నెమ్మ లాగా) బాధలోనే వరము ముఖము చేదులోనే తియ్యదనము

ప్రమాన : ప్రేమలో వడ్డ వాళ్ళ గాని ఆ వరము నృత్యం గ్రహించలే!

చంద్రుడు : పొండి, ప్రమానమ్మ గారూ! (సిగ్గు)

ప్రమాన : బాగుదలం పాతం బాగానే పని చేస్తున్నట్లుంది.

చంద్రుడు : భలేవారే వండి?

ప్రమాన : ఆ పాట ఏ కెల్లా వచ్చి?

చంద్రుడు : ఏదో, ఏదో అనుకుంటూ అడుగు లేస్తున్నాను.

ప్రమాన : నరసింహదేవి వడకే నృత్యమట. భావాలే గేయాలట. ప్రేమావేశంతో స్పందించిన పౌదయం అటలా అడుతుంది, పాటలా పాడుతుంది, ఆ పాట అంతకు ముందెరుగని అనుభూతుల్ని కలవరాల్సి కలిగిస్తోంది నాకు. (పాడుతుంది. పాడుతూ నృత్యం చేస్తుంది. వరివంతు మరిచి, చంద్రుడు తడకే దీక్షతో మాస్తూ ఉంటుంది.)

చేదులోనే తియ్యదనము బాధలోనే వరము ముఖము

ఎండలోనే చల్లదనము గట్టిలోనే మెత్తదనము.

ప్రమాన : (పాట అని భావంగా మాస్తూ ఉంటే)

చంద్రుడు : ప్రమానమ్మగారూ! ఆ బాధలోనే వరము ముఖ ముందికదూ?

ప్రమాన : (ఉలిక్కిపడి ఈ లోకంలోకి వచ్చి) ఏ బాధలో!

చంద్రుడు : (తొణక్కుండా) మీరు వడకే బాధలో! ప్రమాన : (ఖంగారుపడి) ఉంటుందేమో! (మాట రోలలే మార్చి) ఎవరే ఆ సుందరాకారుడు?

చంద్రుడు : (ఆలోచించి తల వంకించి) చెప్పను, బాబూ!! భయమేమిస్తోంది.

ప్రమాన : ఎవరో సుందరాకారుడివీరాడ కన్నేసి, “బాధలోనే వరము ముఖము, చేదులోనే తియ్యదనము” తెలుసుకొనటానికి భయం లేదుగాని, నాతో వాడి పేరు చెప్పటానికి భయమేస్తున్నదా? చెప్తుతావా? అమ్మ గారితో చెప్పావా?

చంద్రుడు : (భయం నటిస్తూ) చెప్పకపోతే పెద్దమ్మగారితో చెప్తుతావా?

ప్రమాన : తప్పుకుందా!

చంద్రుడు : చెప్పితే మీకు కోపమేస్తుంది.

ప్రమాన : నువ్వెవడి మీదో కన్నేస్తే మధ్య నా కెందుకే కోపం?

చంద్రుడు : చెప్పావా? ఆ తరవాత నన్నేమీ అజ గూడదు మరి!

ప్రమాన : ఏమిటే ఈ తలాయంపు? చెప్తుతావా? చెప్తులు మెలిపెట్టనా? (చెప్తులు పట్టుకో బోతుంది.)

చంద్రుడు : (తప్పించుకొని ప్రమాన ఎదురుగా నిలబడి) విద్యాసాగరంగారు (అని ప్రమాన ముఖ కవళిలు పరిక్షిస్తూ ఉంటుంది.) ప్రమాన ముఖంలో మార్పు చూసి, వచ్చే నన్ను ఆపుకుంటూ తల వంకిస్తూ ఉంటుంది.)

చంద్రుడు : క్షమించండి, ప్రమానమ్మగారూ! నేను భయపడుతుంటే మీరే బలవంతం చేసి చెప్పించారు.

ప్రమాన : (దీర్ఘంగా ఉపిరీ పలుస్తూ చంద్రుడు వంక మాస్తూ ఉంటుంది.)

చంద్రుడు : బాధగా ఉందా, ప్రమానమ్మగారూ? మన పాత్రు జోలికికెళ్తుంటున్నారని తెలిస్తే బాధగానే ఉంటుంది మరి! ... కాని, విద్యాసాగరం గార్ని నా మనస్సులోనే ప్రేమిస్తున్నాను. ఆయన ఏ సీసమూ ఎరగడు.

ప్రమాన : విద్యాసాగర్ నా పాత్రని నేను ఏ వాడూ భావించలేదు. నా పాత్రే అయితే మళ్ళీ తిరిగి నా దగ్గరకే వస్తుంది.

చంద్రుడు : (నవ్వుతూ) మీరు కావాలనుకుంటే, అయినా అనలు పోతేగా మళ్ళీ రావడానికి (కొంటె మాస్తూ)

ప్రమాన : నన్ను వరివంశం చేస్తున్నావుటే?

చంద్రుడు : (ప్రమాన దగ్గరకు వెళ్లి రెండు చేతులూ ఆమె రెండు చెవలమీదా ఉంచి) పిచ్చి ప్రమానమ్మగారూ! ఏది చెయ్యి జారిపోతున్నదని తెలిస్తే మనకు బాధ కలుగుతుందో దాన్నే మనం ఎక్కువగా ప్రేమిస్తున్నా మన్న మాట!

ప్రసూన : (ఏదో ఆలోచిస్తూ మళ్ళీ చంద్రుని వాణి చూస్తూ ఉంటుంది. తెల్లని అతి ముఖం వికసిస్తుంది.)

దుర్గాంబ : (ప్రవేశించి, ప్రసూన వాణి చూసి) ఎక్కడి కెళ్ళావే ఇంత పిచ్చి బియ్యంలాగా! (చంద్రుని వాణి చూసి) ఇలా ఇక్కడే చేస్తున్నావే - ఏ కోసం ఇలా పులు తోటలో నిలుచుకున్నా కోరికలను చేస్తుంటే?

ప్రసూన : (వంతుప్రేమగా నిట్టూర్చి) కాబట్టి నీ ముప్పు (పేమించింది) నానెప్పుడూ తెలిసే వాడూను.

చంద్రుని : ఊ! నా కళ్ళు నిట్టూర్చి చూడండి (దుర్గాంబను చూసి) పెద్దమ్మగారూ వెళుతున్నా (వరుగెత్తుతూ వెళ్ళి తిరిగి చూస్తూ వెళ్ళిపోతుంది.)

ప్రసూన : దేవాంతుక పిల్ల! గుండెల్ని పెరిపెక్కేసింది.

దుర్గాంబ : (కూతుర్ని వరకైతగా చూసి) ఎక్కడ నుండి, ప్రసూనా! (మూట్లాడడు. వాణ్ణి బాగా బద్దంపాడ వచ్చి చేతితో నోటా ఆలోచిస్తూ ఉంటుంది.)

దుర్గాంబ : (ప్రసూనను వదలించి అతి నిశాన్యం తన వైపు తిప్పుకోవే) కప్పిరా! నా కళ్ళు కంటిలో కప్పిరా! ఎవడో ఆ చిట్టాల్ని చూసి ఆ విద్యాసాగర్ గారో?

ప్రసూన : ఆయన నురా అనవోకమ్మా! అయితే చివరకు కాపుడు.

దుర్గాంబ : మహానుభావుడు, వత్సవారిళ్ళు చూడు, యిష్టపడుతుంది - చాలా విశేషాలు.

ప్రసూన : నాన్న మేనల్లుడు ఏ కలహింపాడ దేవుడు ఏర్పడిందమ్మా! ఆ కలహించోనే ఏ నాయన కొన్నాన్నాని చూడలేకున్నావు.

దుర్గాంబ : చూసింది చాలు. మరెవరూ ఏ మిఠాబిడి కారణం?

ప్రసూన : ప్రసాద.

దుర్గాంబ : (తలుపుగా) ప్రసాదను కలుసుకుంటున్నావా?

ప్రసూన : అవును.

దుర్గాంబ : డబ్బులేని దానివని తెలిసిన పిచ్చి త్వులేక రించిన పిచ్చి మళ్ళీ ఎలా కలుసుకుంటున్నావో అర్థం కావటం లేదు.

ప్రసూన : ప్రసాద మీరే వ్యామోహం వల్ల, మిమ్మల కైపు అలాంటి దమ్మా! అదన్నీ చూడండి, కలిపి మూట్లాడండి, అలాంటి పిచ్చివాణ్ణి వెళ్ళండి - ఇట్లా ఎన్నో కోరికలు, ఆ కోరికలన్నీ అయిచుకోవడం నా వలం కావటం లేదు, (దుఃఖం)

దుర్గాంబ : పిచ్చిలేర్లీ! అందుకు మిఠాబిడి? అటువంటి ఆకర్షణను అనుభవించటం కూడా ఇష్టంలేక ముక్కుతేనే. నీరక మైన ఈ ప్రపంచాన్ని నానయ్యాగ్నం చేసి ప్రేమకు అందరం మన ఆనందంగా భావించేదే, ప్రకృతిలోనే ప్రతి ముచ్చటను సుందరంగా చూపించేదే, జీవిత మాధుర్యాన్ని చవిచూపించేది ఆ

ప్రసూన : (తన ముఖ నిట్టూర్చి చూసి) ప్రేమించి మోసపోతుంటే కాలేజీలో నడిచేస్తుంది.

ప్రసూన : ఆ అర్హతం అందరికీ ఉండవలసి వచ్చును.

దుర్గాంబ : ప్రసాదనుంచి అయిచుకున్నా నా చిట్టాలో కలహించాడు, ఎప్పుడూ నాకో ఆరా తాళాల్సి వచ్చింది. అప్పుడు నా నాన్నా వీరితోనే ప్రవేశించాడు. ప్రసాద మీరే ఏ ప్రేమను నేను అనుభవించే నానా మమ్మ త్వున్నావో అట్టి భావించాడు. నేనా ఆయనతో జీవిత మధ్యనూ అది భావించాడు. అప్పుడే నేను నిట్టూర్చుకున్నాను నా సుందర ప్రేమను. నా ప్రేమ పిచ్చి భావించింది. కలహించి మళ్ళీ నా నానమ్మని నిక్కా చిట్టాలో ఉంటే నా ముందర క్షమాపణ చెప్పి వదిలివచ్చాను. నా జీవితం ప్రేమకు అయిచుకున్నా ఉండాలంటేనే అయిచుకున్నాను. అలాంటివారో అయిచుకున్నాను. నా జీవితం అందరూ తెలిసింది.

ప్రసూన : (అలాంటి, పిచ్చి, మూట్లా (అలాంటి అయిచుకున్నా) - ఏ నిట్టూర్చి అయిచుకున్నా

మళ్ళీ నాన్నా మళ్ళీ తిరిగి వచ్చి నా నానమ్మ నా నివాసాన్ని అంగీకరిస్తూ ఉంటూ?

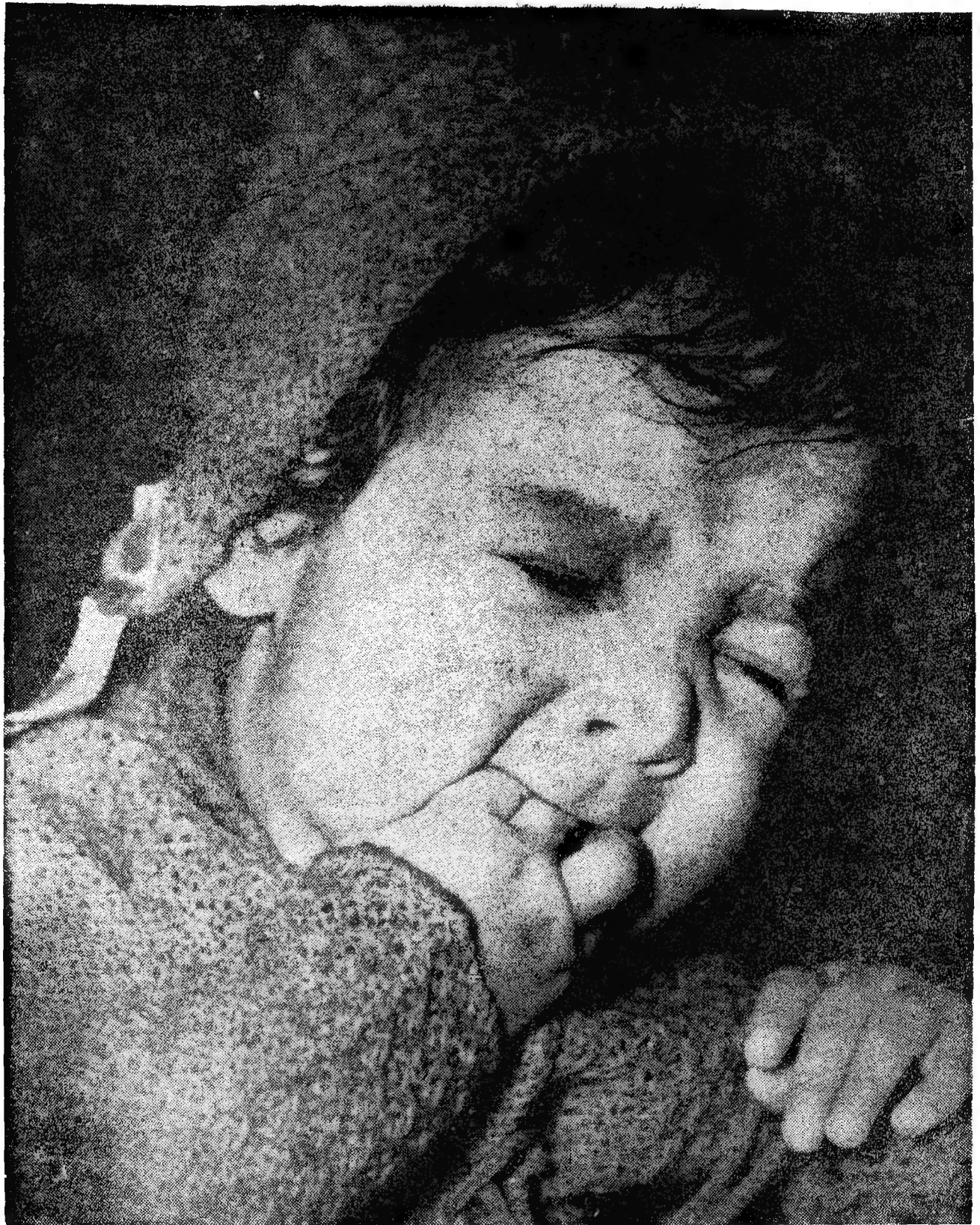
దుర్గాంబ : అప్పుడే నా ప్రసూనను ఇష్టమయితే నేనూ అభ్యంతరం లేదంటాను. ఆ చంద్రునిని విక్రమించవలసి వచ్చి తన ప్రేమను రక్షించుకోవటం, ఆ ఇష్టమయితే తన జీవన స్వర్గ నిర్మాణ చేసుకోవటం యువత యువకులు నా నాన్నాని అప్పటికి, ఇప్పటికీ నా నా నిర్మాణం. ప్రేమకోసం దారిద్ర్యాన్ని రించి ప్రసాద నిమ్మ చేసుకోలేదే. అయిచుకున్నా మళ్ళీ పిచ్చి ఎందుకు కలుసుకుంటున్నావో అర్థం కావటం లేదు.

ప్రసూన : అలాంటి మమ్మ చేసుకోవలసింది. ఉదాహరణకు నిర్మించుకున్నాడు.

దుర్గాంబ : ఆ సంగతి నాకో ఎందుకు చెప్పలేదు?

ప్రసూన : నేను ఏ కూతుర్నీ ప్రసాద నా కోరికలనెదన కోసంకో ప్రేమ లేకుండా విద్యాసాగర్ని పెండ్లి చేసుకున్నాను. ఏ కోసం నువ్వు నాతో ఇచ్చావు?

దుర్గాంబ : అట్టి చేసుకుంటున్నానంటే అంత మార్గం లేదు, అలాంటి నిర్మాణ తుచ్చుకోవచ్చని వకలుగారు చెప్పారు. ఆ

జిల్లానుది...

చోదో-అం. అంబులూనం (తెలుగు)

దున్న మనః సి తిలో ఆలా చెప్పిన మాట నిజమే. ఇంతకీ గతం తప్పుకుంటే వచ్చే ప్రయోజనం ఏమీ లేదు. ఏ కేండు కింత దుఃఖం కలిగిందో, ను వ్వెందు కింత ఖిన్నురాలివై ఉన్నావో చెప్పడం లేదు. ప్రసాద్ మానం చేశావని నిందించాడా?

ప్రమాన : హూ! అతన్ని నేను మోసం చేయలేదమ్మా! అతన్ని మరువలేక ఒకసారి కూర్చున్నాను ఉద్యోగ ప్రయత్నం ఏమయిందో కనుక్కుందామని అతని గదికి వెళ్ళాను.

దుర్గాంబ : ఒంటరిగానా!

ప్రమాన : (తం ఉపయోగించి.)

దుర్గాంబ : చాలా తప్పు చేశావు, ప్రమానా! కానీ రీత్యా మువ్వ విద్యాసాగర్ భార్యవు. అతనితో తెగతెగవులు చేసుకొని ఏ పని చేసినా తప్పు లేదు.

ప్రమాన : ఎంతసేపూ మన క్షేమం సంగతి, సంపద సంగతి తప్ప మనం మానవ పృథ్వీలో ఆడుకుంటున్నామన్న సంగతి మరిచిపోతున్నామమ్మా!

దుర్గాంబ : మనంగా మనం ఆ పని చేయలేదు. అంత కన్నా గతంతరం లేకుండా చేసింది మీ వాళ్ళ గారు.

ప్రమాన : మనం ఇద్దరం చదువుకున్న వాళ్ళం. అన్నీ పాతే పోయిందని ఏ ఉద్యోగం చేసుకొని జీవీస్తే ముఖం లేకపోయినా కాంతయినా మిగిలేదేమో!

దుర్గాంబ : (ప్రమానవంక చూచి) ఇంత మనః క్షోభ జరగటానికి ఏం జరిగిందో? ప్రసాద్ కు ఉద్యోగం దొరికిందా?

ప్రమాన : లేదు లక్ష్మీ రూపాయలు పెట్టి వ్యాపారం చేస్తున్నాడు!

దుర్గాంబ : లక్ష్మీ రూపాయలా! అతని కంత డబ్బు క్కడిది?

ప్రమాన : నే నిచ్చాను.

దుర్గాంబ : నువ్వా! వాడికా, లక్ష్మీ రూపాయలా?

ప్రమాన : అవును.

దుర్గాంబ : కి కంత డబ్బుక్కడిది?

ప్రమాన : విద్యాసాగర్ ఇచ్చాడు.

దుర్గాంబ : (నివ్వరపోయి) ఏ వాటా ధనం నీ కిచ్చేశాడా!

ప్రమాన : (బాధగా) లేదు. అతని వాటాలోంచి ఇచ్చాడు.

దుర్గాంబ : (ఆశ్చర్యంగా) ఎందు కంత డబ్బుని అడగలే!

ప్రమాన : అడిగాడు. ప్రసాద్ కు వ్యాపారమై ఇస్తున్నానని చెప్పాడు.

దుర్గాంబ : ఆ సంగతి తెలిసి తన వాటాలోంచి ఇచ్చాడా! కారణ మేమయినా చెప్పాడా?

ప్రమాన : నేను తన్ను చేసుకోవటం వల్ల ఆ అన్నీ తనదయింది కాని, లేకపోతే అది తనదయి ఉండేది కాదన్నాడు. వాళ్ళ ప్రసాద్ ను గురించి దురభిప్రాయం వదిలి ఉంటే ఆ విషయం తెలుసుకొనటానికి ఈ డబ్బుని మాడటం కన్నా వేరే మార్గం లేదన్నాడు.

ఒకవేళ ప్రసాద్ యోగ్యుడని ఋణమైతే నా స్వేచ్ఛను నా కిస్తా నన్నాడమ్మా!

దుర్గాంబ : మంచితనంతో (స్త్రీ పృథ్వీని మెలి పెట్టడంలో ఆ మేనమామ పోలికే వచ్చినట్లుంది.

ప్రమాన : మనుష్యుల స్వభావ సౌకర్యాలు నిర్ణయించే వద్ద తుల్న ఆయన పోలికే వచ్చిందేమో!

దుర్గాంబ : అదేమిటి?

ప్రమాన : డబ్బుకోసం ఇష్టంలేని పెండ్లి చేసుకొని నే నతని జీవితానందాన్ని నాశనం చేశాను.

నేను ప్రేమించిన వాడు నాకు తగినవాడని తోస్తే, తనకు కైవసమైన నన్ను తన ధనాన్ని, నా సౌఖ్యంకోసం త్యజించటానికి సిద్ధపడ్డాడమ్మా విద్యాసాగర్!

దుర్గాంబ : కొంచెం విద్యాసాగర్ విన్ను నిజంగా ప్రేమించలేదు కదా!

ప్రమాన : బాధార్యం ప్రదర్శించటానికి ప్రేమించ వక్కరలేదేమో?

దుర్గాంబ : పిచ్చితల్లీ! ప్రేమకాకుండా త్యాగం ఎప్పుడూ ఉండదు ... ప్రసాద్ వ్యాపారం పెట్టాడా?

ప్రమాన : వ్యాపారం ఎలా ఉన్నా పెద్ద ఆఫీసు కొన్నాడు. అందమయిన పెక్టెరిని కుదుర్చు కున్నాడు. అవిడలో ప్రతి రోజూ సినీమా లకు వెళ్ళుతున్నాడు. పోయిగా తాగు తున్నాడు.

దుర్గాంబ : ఇవన్నీ కి తెలా తెలుసు?

ప్రమాన : నే నక్కడినుంచే వస్తున్నాను.

దుర్గాంబ : ప్రసాద్ ను నేను విగ్గడిసి అడిగితే తిల

ప్రమాన : (తల తలెత్తి) తెలా తెలుసు?

ప్రమాన : నే నక్కడినుంచే వస్తున్నాను.

దుర్గాంబ : ప్రసాద్ ను నేను విగ్గడిసి అడిగితే తిల

ప్రమాన : (తల తలెత్తి) తెలా తెలుసు?

ప్రమాన : నే నక్కడినుంచే వస్తున్నాను.

దుర్గాంబ : ప్రసాద్ ను నేను విగ్గడిసి అడిగితే తిల

ప్రమాన : (తల తలెత్తి) తెలా తెలుసు?

ప్రమాన : నే నక్కడినుంచే వస్తున్నాను.

దుర్గాంబ : ప్రసాద్ ను నేను విగ్గడిసి అడిగితే తిల

ప్రమాన : (తల తలెత్తి) తెలా తెలుసు?

ప్రమాన : నే నక్కడినుంచే వస్తున్నాను.

దుర్గాంబ : ప్రసాద్ ను నేను విగ్గడిసి అడిగితే తిల

ప్రమాన : (తల తలెత్తి) తెలా తెలుసు?

ప్రమాన : నే నక్కడినుంచే వస్తున్నాను.

దుర్గాంబ : ప్రసాద్ ను నేను విగ్గడిసి అడిగితే తిల

ప్రమాన : (తల తలెత్తి) తెలా తెలుసు?

ప్రమాన : నే నక్కడినుంచే వస్తున్నాను.

పోతుందిగా — ఆ లక్ష్మీ పాతమాని ముందే?

ప్రమాన : అదే చాలు.

దుర్గాంబ : కొంచెం మీ వాళ్ళ మాట నిజం కాద కదా?

ప్రమాన : అప్పుడు లక్ష్మీ రూపాయల నష్టంతో ఇచ్చి జీవితాన్ని నాశనం చేసిన నా అజ్ఞానమ్మా!

అహంకారమూ పటానంవల్ల పోతాయి

దుర్గాంబ : నా అహంకారం ఏనాడో నశించిపోయింది ధర్మరాజు లాంటి భర్తను దిగమింగాను కన్నబిడ్డ సుఖాన్నే నా కాపాడుకుంటే అదే చాలు. (చంద్రమ్మ రానువులు చె వల్లుకొని ప్రవేశిస్తుంది.)

చంద్రమ్మ : అమ్మగారూ, చూడండి! రానువులు మిల్కులో టైప్ కీవర్ గా వెళ్ళిపోతాడు!

దుర్గాంబ : (నవ్వుతూ) ఏం! వెళ్ళితే ఏ కం కష్టమో!

చంద్రమ్మ : (కళ్ళనీళ్ళు తుడుచుకుంటుంది.)

దుర్గాంబ : (రానువులు చెవి మెలిపెట్టి) ఏర వెళతావా! వెళతావా! !

రానువులు : ఎల్లెను! ఎల్లెను! ఇక్కడే ఉంటాను.

దుర్గాంబ : పొండి, ఇక్కడినుంచి బాగ్రత్తగా ఉండండి (వాళ్ళు పిల్లిద్దరికి నమస్కరించి పోతారు)

ప్రమాన : మన జీవితాలకంటే వాళ్ళ జీవితమే హాయి ఉంది.

దుర్గాంబ : ప్రేమ ఉంటే అందరి జీవితాలూ హాయిగానే ఉంటాయి.

(తల)

(సకేషం)

ప్రాంగణం

చిత్రం—1. వ్యాప్తమేష్వరుడు (వ్యాప్తమేష్వర)

తల నొప్పి? అనాసిన్

**నొప్పి నివారణకు మేల్తెనది. ఎందువలనంటే
అది బలీయమైనది మరియు సురక్షితమైనది.**

ఒరింటల్ ఫుడ్ టాల్ అటగాడు నెవిర్ డిసాజా అనాసిన్ వాడకందాడు. 'నేను ఎల్లప్పుడూ అనాసిన్ దగ్గర ఉంచుకుంటాను'. అని అతను అంటాడు.

బలీయమైనది ఎందువలనంటే ప్రపంచమంతటా ఎక్కువ
మంది డాక్టర్లు నివారణకు తేవే టాల్ నివారక పదార్థాలు అనాసిన్
ఎక్కువగా కలిగియున్నది. అందువలననే అనాసిన్ వాడటం
కఠినమైనది కలిగిస్తుంది.

సురక్షితమైనది. ఎందువలనంటే అనాసిన్ డాక్టర్లు ఇచ్చే
మందుల మిశ్రమం వంటిది. మీరు దానిని మరక్షితంగా పిల్లలకు
గూడా ఇవ్వవచ్చును. అన్ని మందుల విషయంలో వలె, మీ
పిల్లలకు దీని వలెయైన మోతాదు కోసం మీ డాక్టరును
సంప్రదించండి.

అలాంటి మరియు ప్లా వలన కలుగు నొప్పులకు, తలనొప్పి,
వదుం నొప్పి, కండరాల నొప్పులకు మరియు పంటి నొప్పికి బాగా పనిచేస్తుంది.

అనాసిన్

భారతదేశపు ఎక్కడదానినైనా మైన్ నొప్పి నివారణ

Regd. User of TM: Geoffrey Manners & Co. Ltd.

4 విధాలుగా పని చేస్తుంది

4

బాండ్లదేశ

విద్యాన్ విశ్వం

6. దిక్కు మొక్కు లేని దీనులు

ఒకే గోణా ఉంది.

ఎటు చూచినా జనం—మగవాళ్ళూ, ఆడవాళ్ళూ, పిల్లలూ.

ఎక్కడి కక్కడ రెండు గుంట్ల కోసం సారంగా ఉంది.

ఎవరి తట్టా బుట్టా వారి దగ్గతే. ఎవరి కుండా చట్టి వారి దగ్గతే. ఎవరి పొయ్యి వారిది.

అడుగుడునూ కనిపించే ఆ ముఖాలలో ఒక వైపు దైన్యం, ఒక వైపు సర్వం పోగొట్టుకున్న పేదరికం; ఇంకొక వైపు తిరిగి తమ తావులకు తాము చేరుకోబోతున్నాం కదా అన్న ఆశ. అంతా ఆ ఆసీను ఆవరణంతా నిండి ఉన్నారు.

అందులో చాలామంది వాకిట మూగి ఉన్నారు.

అది ఒక శరణార్థుల శిబిరం—జైన్గోరీ.

మొదట వీరు భారతదేశం వైపు పయనించినప్పుడు కాందిశీకులు. ఇప్పుడేమో తిరిగి వస్తున్నవారు. ఆంగ్లంలో అప్పుడు రెహ్మానీ కాంపులయితే, ఇప్పుడు దీని లిబరీన్ కాంపులు.

వానిలో ఇదొకటి.

ఈ ప్రాంతం నుంచి పోయిన వారందఱనూ ఇటు వంపుతున్నారు.

రోజు రోజూ, గంట గంట లాగా మిద లారీలు వస్తూనే ఉన్నవి.

ఇలా చాలా కాలంగా వస్తూనే ఉన్నవి.

వీరంతా పాకిస్తాన్ సేన కిరాతకాలకు, రజాకార్ల క్రౌర్యాలకు గురై అయిన కుటుంబాలకు చెందినవారు. ఉప్పుదంతా పోతే పోయింది “బ్రతికి యుండిన శుభములు బడయవచ్చు” అని పారిపోయినవారు.

* *

శిబిరం కార్యాలయంలోనికి వెళ్ళు డామే కష్టమయింది. ఒకే జనం. అది సాయంకాలం కనుక అంతా తమ తమ బత్తెంకోసం అవస్థ పడుతున్నారు.

అంతేకాక వీరిని సంపించే ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారేమో, ఎవరికి వారు వచ్చి తమ తమ ఊళ్ళూ పేళ్ళూ నమోదు చేసుకుంటున్నారు.

ఈ కార్యాలయం వల్లా భారత దేశంలోని శిబిరాల నుంచి ఈ ప్రాంతం వస్తున్నవారిని ఇక్కడ చేర్చడం, తర్వాత వారిని ఆయా సొంత తావులకు పోయే వ్యవహారాలు చూడడం.

రోజూ వేలమంది వస్తున్నారు. అక్కడేమో శరణార్థుల శిబిరం నుంచి బయలుదేరగానే ప్రయాణ భత్యం (జర్నీ మనీ) ఇస్తారు. అది పది నుంచి ముప్పై రూపాయలదాకా ఉంటుంది.

ఇక్కడ దిగి రేషన్లు తీసుకుంటారు. ఏదో ఇంత ఉడక చేసుకొని తిని పడుకుంటారు.

ఈ ప్రాంతాని కంటా. ఇదే పెద్ద స్థావరం.

ఇక్కడే రామకృష్ణ సుతం వారు కూడా వీరికి సాయపడుతూ ఒక శిబిరం తెరిచారు.

ఆ కార్యాలయాధికారిని అడిగితే వీరిలో రకరకాల వారూ ఉన్నారన్నాడు. కొందఱేమో రైతులు. మరొకొందఱు చేతిజ్జీవులు చేసుకొనేవారు.

ఇంకొందఱు ఉపాధ్యాయులు వగైరా పుత్యపాదులలో ఉన్నవారు.

వీరు ఉప్పువన్నీ పదులుకొని వచ్చారా మఱి తిరిగి తమ తావులకు పోయినా ఏమిటా అనే సమస్య వారిని వేధిస్తూనే ఉంది.

ఒకామె, ఇద్దఱు పిల్లలూ తానూ ఈ గురిపులో ఉంది. పిలిచి అడీగాము, పానం, వెనుకటి సంగతి ఏమిటనగానే కన్నీళ్ళు తిరిగినవి.

తా నేదో బయటికి వెళ్ళింది. హతాత్తుగా తమ ఇంటిమీద పడి తన భర్తనూ, నలుగురు మఱిదులనూ పట్టుకున్నారన్నారట.

భర్తను చంపివేశారు. మిగత వారిని చంపారనే ఆమె అనుకుంటున్నది.

తిరిగి తాను ఇంటికి వెళ్ళకుండా ఆ పిల్లలను అలాగే పిలుచుకొని భారత దేశం వైపు బయలుదేరింది.

పాలాల్లో అడ్డంపడి నడుస్తున్న జనం కనిపించారు. వారితోపాటు తానూ వెళ్ళింది.

మిత దూరమో ఏమిటో ఏమీ తెలియదు. తుదకు భారతదేశంలోని ఒక శరణార్థుల శిబిరంలోకి చేరింది పిల్లలతో.

అక్కడే ఇప్పారూ ఉంది. వారింత తిండి బట్టా ఇచ్చారు. ఏమవుతుందో ఏమో తెలియదు. ఏదో ఆశతో బతుకు తున్నది.

బాంగ్లాదేశం నుంచి పాకిస్తాన్ పోయారు. రజాకార్లను పట్టుకున్నారని చెప్పి సంతోషించింది. ఇప్పుడు మీ దేశం మీరు పోవచ్చునని లాఠిలో సంపుటంటే వారితోపాటు తామూ వచ్చింది.

తిరిగి తన పక్కకు పోతే అక్క జేం మిగిలి ఉంటుందో తెలియదు. ఏమైనా స్వస్థులం పోతున్నది.

అది ఆమెకు సంబరంగా ఉంది.

అలాగే మరొకతనిని పిలిచారు వాడే. అతడేమో (పక్క) ఉన్నాడని చెప్పి పోతానని చెప్పి వచ్చి చూపు చూడారు. ఉన్నాడని చెప్పి పోతానని చెప్పి వచ్చి చూపు చూడారు.

ఒకనాటి సడీక్ రజాకార్ల సైనికులూ వచ్చి చూపు చూడారు. ఉన్నాడని చెప్పి పోతానని చెప్పి వచ్చి చూపు చూడారు.

మొదలు ఒక రజాకార్ల దళం కాంపులో పెట్టారు. తర్వాత ఇంకో చోటికి మార్చారు.

అక్కడ నానా బాధలూ పెట్టారు. చివరికి పోయారు. ఓ మూల వడవేసి పోయారు పొద్దున చూస్తామని.

కలీక చీకటి. తా నేడో గదిలో ఉన్నట్టు తెలుస్తున్నది. స్పృహ వచ్చేసరికి చాలా బాధగా ఉంది.

ఓ ఉద్యమిని నీళ్ళు నోట్లో పోసి దిక్కు కూడా లేదే అనుకుంటున్నాడు.

ఏదో కిర్రుమన్నది. తలుపు తీస్తున్నట్టున్నాడు. తిరిగి తన్ను యమ బాధ పెడతారు కావచ్చు. అయినా చేయగలదేం లేదు. రోటిలో తల దూర్చి రోకటి దెబ్బలకు వెళ్ళి లాభం లేదు.

ఏదో చీకటిలోనే ఓ ఆకారం రోనికి వచ్చింది. తన్ను సమీపించింది. తన్ను తట్టి ఏదో స్పృహ చేసినట్టుంది. లేచాడు తను.

కడకు ఆ రకపు కారమే మెల్లగా లేచి బయటికి వెళ్ళిపోయింది. దూరంగా వడిపించుకు వెళ్ళింది.

అక్కడ ఆ ఆకారం ఓ మానూగు మీసాల యువకునిని తెలిసింది.

అతను మెల్లగా చెప్పాడు. "నేను మీ సమాజ విధ్యాలయంలో చదువు కొన్నాను. మీ దగ్గరి పాఠాలు నేర్చుకున్నాను. శిష్యుణ్ణి" అన్నాడతను.

తనకు గుర్తు రావడం లేదు. కావచ్చు. తన ఉపాధ్యాయ వృత్తిలో ఎంతటికో చెప్పాడు చదువు.

ఇంతకూ తన వెండుకు తెచ్చాడో, ఇత నెలా ఇందులో కొచ్చాడో అదే అడిగాడు తను.

"మన్నించండి. నేనూ రజాకార్లే. ఈ దళంలో వాణ్ణి. మా నాయకుని ఆజ్ఞానుసారం చాలామందిని పంపిస్తున్నాం. అది ఇప్పుడు అవసరమని

మానా భృంబున్నాడు. కానీ మిమ్ములను గుర్తించాను. గురువుగారిని బాధ పెడుతుంటే చూడలేకపోయాను."

"ఏం లాభం, బాబూ. నా దురదృష్ట మిది..."

"చెప్పనివ్వండి. మీరు తిరిగి ఆ కొట్టులోకి వెడితే పొద్దున్నే మిమ్ములు చంపేస్తారు."

"ఇంతకుంటే అదే నయం" అన్నాడు తను.

"కాదు. మీరు ఇలాగే పారిపోండి. తెల్లవారేదాకా అటు నడవండి, తిరిగి చూడండి. మీ వేసేవరూ రాకుండానే చూస్తాను" అన్నాడతను.

అలా తను పారిపోయి ఎలాగో, ఎప్పటికో భారతదేశం ప్రవేశించాడు. శిబిరాల్లో ఉన్నాడు. తిరిగి ఇప్పుడు వస్తున్నాడు.

ఇలా తను చెప్పుకొని వస్తుంటే మానవత్వం మనుషుల్లోనే కాదు, దానవుల్లోనూ ఇంకా పూర్తిగా వానలే దనిపించింది.

ఇప్పుడు తాను తిరిగి సమాజ విధ్యాలయం వారి దగ్గరికి పోతాడు. ఇన్నే ఉద్యోగం చేస్తాడు. లేకపోతే ...

ఇలా అక్కడున్న జనాభందలమూ అడిగి రాసుకోగలిగితే కొన్ని వందలూ, వేలూ కథావస్తువులు దొరుకుతాయి.

ఒక వరుస బ్రక్కలలో వస్తున్న శరణార్థులు

అందరినీ ఒకే ఆవరణ ముగిసే అందఱూ అలాగే బాధలు పడ్డారు, అలాగే పారిపోయారు, అలాగే భారతదేశంలో ఏ పాలంలోంచో ప్రవేశించారు, అలాగే శిబిరాలలో ఉన్నారు, అలాగే తిరిగి వస్తున్నారు.

ఈలోగా అక్కడికి రామకృష్ణ మఠం యువస్వామి ఒకాయన వచ్చారు.

వారొక శిబిరం నడుపుతున్నాడు. వచ్చినవారందరికీ దాల్ (పప్పు), నూనె వీరు ఇస్తారు. బియ్యం అధికారులే ఇస్తారు కదా! అలాగే జబ్బులున్న వారికి ఏవో ఇన్ని మందులిస్తారు.

ఆ స్వామి వీరి స్థితి అతి దయనీయంగా ఉండన్నారు. తాము అనుబంధంగా చేస్తున్న పాదం కూడా ఏ మూలకూ చాల దన్నారు. చేయగలిగినంతా చేస్తున్నామన్నారు.

ఈ ఒక్క ప్రాంతం నుంచి శరణార్థులు దాదాపు 28 లక్షల మంది భారతదేశంలో ప్రవేశించి ఉన్నట్టు అంచనా.

వారిలో ఇప్పటికీ ఇరవై లక్షల మంది వచ్చారు.

మే ముక్కడ ఉండగానే బిగ్గిర్ దత్తా, హోమా వర్గం వచ్చారు. ఈనాటి లెక్క లన్నింటినీ చూచి ప్రాశంకొన్నాడు.

వారన్నారు—మీ రిలా ఇప్పుడు చూచే అంత ఆవేదన పడుతున్నారే, ఇంతకుమునుపు మీరు ఈ ప్రాంతం వచ్చి ఉంటే తెలిసేది.

ఇది విషాద సమయం కాదు. ఇది పునరావాస కల్పన జరుగుతున్న సమయమూ కాదు. నంధి సమయం.

ఇంతకూ వీరి ఇళ్లలో చాలా వజుకు గుర్త అయిపోయినవే. పాఠాలు పాడు వడినవి. వారు తిరిగి అన్నీ సర్దుకునేందుకు ఎన్నాళ్ళో పడుతుంది. అంతదాకా వారిని చూచి, వారిని తర్వాత ఆదుకొనే పనంతా కొత్త దొరతనం పై ఉన్నది. ఎంత భారమిది!

కొంతమంది వివిధ వృత్తుపాథులతో జీవించినవారు, తిరిగి ఇప్పుడు వాటిలో కుదలుపడాలి కదా?

ఇదో బ్రహ్మాండమైన సమస్య. కోటిమంది శరణార్థులను కొంతకాలం కాపాడిన భారత ప్రభుత్వం ఎంత భారాన్నో వహించింది. ఇప్పుడు ఆ భారంలో చాలావజుకు కొంతకాలమైనా వారు కుదురుకునేదాకా నేనా—

బాంగ్లాదేశ్ ప్రభుత్వం వహించవలసి ఉన్నది.

మతీ ఇందు కెంత ధనాదులో అవసరం. అవన్నీ సమకూర్చుకొనడంలో అంతర్జాతీయ సంస్థలు తోడ్పడాలి. ఏవో కొన్ని సంస్థలు తోడ్పడుతున్న విప్పటికే. ఇంకెంతో పోయవడాలి.

* * *

ఆ శిబిరాల్లో ఎందఱను అడిగివా ఆవే కథలు, అవే విషాద ఘట్టాలు. సరి, ఆ "శనిదేవత రథ చక్రపు టిరుసులలో పడి నలిగిన దీనులనూ" వారిని చూచి కంఠపడిపోయి తిరిగి హోటల్ చేరుకొని ఇంత కడుపున వేసుకొన్న శాస్త్రం చేశాం.

ఇప్పటికీ పూర్తికావలసిన వసులను ముగించుకొన్నాం.

జెన్సోల్లోని పి. ఆర్. ఓ. శ్రీ కరీం తన వాన్ తెచ్చారు. ఇక మమ్ముల తిరిగి పంపడానికి సరిపాద్దు దాకా వస్తానన్నారు.

అదెంతో మంచి దనిపించింది. ఇంత దాకా బాటమీద చాలా దూరం ఎక్కువ బాంగ్లాదేశ్లో వయవించలేదు. దారి పొడవునా చూడమన్న నమకున్నాం.

అందఱం బయలుదేరాం.

కానీ కొన్ని మైళ్ళు వెళ్ళామో లేదో వాహనం మొరాయింది. ఇంజను రోమంచి ఏదో పాగ రావడం ఆరంభమయింది.

అసీ అటూ ఇలా ఏవేవో కదిరించి, తిప్పీ చూచాడు డ్రైవర్. లాభంలేదు.

ఎవరైనా దారిలో వెనుక మంచి వస్తారేమో అని చూడగా ఓ మిలిటరీ బ్రుక్కు వచ్చింది. వారిని అపాం.

వా రంతా ముందువాడు పాకిస్తాన్ మందు పాతర తొలగించే సమయంలో

ప్రళయం సృష్టికి నాంది

మాకు దారిలో కనిపించినవారే. గుర్తు పట్టారు.

వారూ ఏవో చూచి సరే కదలమని ముందుకు వెళ్ళారు. మేమూ కదిలాం. ఎందుకైతే వా మంచిదని వారు కాస్త అగి మా వెనుకగా రాసాగారు.

మఱో మైలుకూడా గడవకనే తిరిగి వాహనం మొండికెత్తింది.

ఇక లాభంలేదన్నారు కరీంసాహెబ్. ఏం చేయాలి?

అప్పటికి బాగా చీకటి పడింది.

ఆ ముందు రెండు రోజులూ ఈ ప్రాంతంలో పెద్దగా వానలు కురిసి

నందువల్ల విపరీతంగా చలిగా ఉంది.

అదేమో ఏ ఊరికీ దూరమైన అర్ధాంతర మార్గం.

ఇక్కడేం చేయగలం?

మిలిటరీ బ్రుక్కులో వారు ఆపి వచ్చారు. మీ కేం ఫరవాలేదు మాతో వస్తే తీసుకోతాం అన్నారు.

వారు కలకత్తాలో స్థావరం కల 'ఇంజనీర్స్' దళం.

అదేమో లాగి లాంటి బ్రుక్కు వెనుక కప్పు లేదు. ఆ చలిలో ఏ డెబ్బై మైళ్ళో ఎలా వెళ్ళారో.

వారు నగ్నమో ముందు డ్రైవర్ దగ్గరి కూర్చున్నారు. అంతదాకా

కప్పు ఉంది. ప్రక్కన తలుపులున్నవి. కనుక చలిగాలి ఏదే ప్రమాదం లేదు.

ఆ గాలికే వా ఒంటిని అప్పజెడితే మరుసటి రోజే 'న్యూమోనియా' వాయం.

మిగతా వా రంతా పాపం వెనుక వైపే ఎక్కారు — సావి గారుకూడా. బారే మతీ.

అక్కడికీ ముందు కూచున్నా వా శరీర తత్త్వంవల్ల ఓర్పుకోలేనంత చలిగావే ఉంది.

ఆ మిలిటరీ ఇంజనీర్లు చాలా మంది మళయాళీలు, కన్నడిగులు. వా రెంతో ఆహ్లాదంగా సర్కారిస్తూ తమ కథలు చెబుతూ ఉల్లాసంగా తోడున్నారు.

దారి పొడవునా ముందు నాటి వర్షం వల్ల అంతా వానా రభసగామా ఉంది బాట. పైగా ఎదురుగా ఒకే లాగిం వరుసలు రావడం ఆరంభమైంది.

అంతర్జాతీయ సంస్థల సహాయం

కడుపు సరిగ్గాలేదా?

వాయువు?
కడుపులో ఆమ్లము?
గుండెల్లో మంట?
అజీర్ణము?

2 రెన్నీ నమరిండి. సత్వరం కడుపులో హాయిగా వుంటుంది

కడుపు సరిగా లేక మీరు బాధ పడుతున్నారా?	అవును	కాదు
1 రోజున చేసిన తదుపరి ఒకప్పుడు కడుపు నిండుగా ఉన్నట్లు, అసౌక్యంగా మారు అనిపిస్తుందా?		
2 రోజున కడుపులో మారు మారులాగా వాపు వస్తుందా?		
3 కొన్ని వర్షాలు మారు అసౌక్యం లేక బాధ కలిగిస్తున్నట్లు గమనించారా?		
4 మీకు మానసిక బాధ లేక ఆందోళనగా ఉన్నప్పుడు, మారు కడుపులో వాపు వస్తుందా?		
5 సుంజెముల మీద రాత్రి నిద్ర లేకుండా కష్టంనా?		
6 అధికంగా పొగ త్రాగిన రోజులు కడుపులో తమిలి మారు అజీర్ణం బాధ కలుగుతుందా?		
7 మీకు ఆకలి రావ్వలు కలుగుతాయా?		
8 ఆకలి రోజులు మారు వాపు కలిగిస్తాయా?		
9 మత్తు పోనియాల త్రాగిన తదుపరి మీరు మంట వస్తుందా?		

మీరు 8 సంఖ్యలకు పైగా 'అవును' అని రెక్కిస్తే అనుభవం మీ సమస్య అధికమైన కడుపులో ఆమ్లము అయివుండవచ్చును.

కడుపులో ఆమ్లమును నివారించుట ఎట్లా?

కడుపులో ఆమ్లానికి అత్యుత్తమమైన నివారిణి సత్వరమైన సామ్యమైన చర్మ గల ఆమ్ల ప్యూరికేటర్-రెన్నీ. రెన్నీ బాధను నిర్మూలించేందుకు అపుసరమైన అమ్లం ఆమ్లాన్ని మాత్రమే తగ్గిస్తుంది. అంతేకాని జీర్ణమునకు అడ్డు తగిలేటంత మాత్రము కాదు. కడుపు బాధ నుంచి సత్వర నివారణ కోసం 2 రెన్నీ సమర్థుంది. రెన్నీ ప్రపంచమంతటా చాలా మందిచే వాడబడుతోంది.

రెన్నీ కడుపులో బాధను పోగొట్టుటకు ముందరి ఎందులనంటే ఆమ్ల ప్యూరికేటర్ మందు బేరువలననే అయి పనులు నన్నింటిని అది చేస్తుంది.

1. రెన్నీ క్షిప్రంగా, నిశ్చయంగా వివిధాలలో ఉపయోగపడును.
2. రెన్నీ వాయువు కలుగుటను అపును.
3. రెన్నీ సరియైన ఆమ్లమును నిలబెట్టును.
4. రెన్నీ మామూలు జీర్ణ పద్ధతికి అటంకముగా వుండదు.
5. రెన్నీ కడుపు బాధ మీద సురక్షితమైన పూత నిచ్చును.
6. రెన్నీ తమ దీనికొన్నప్పటికీ, విరేచనముగాని మలబద్ధకముగాని కలుగజేయదు.

2 రెన్నీ బేబ్లెట్లు మీ
కడుపును హాయిగా వుంచును

పిప్పిమెంటు
చుదిగిల రెన్నీ చర్మ
పుండుకొంకి.

ఒక నికోలస్ (N) ఉత్పాదన

కలకత్తా శిబిరాననుంచి తిరిగి
వస్తున్న శరణార్థుల లాఠీలే అవి.
ఒకటి రెండూ కాదు, ఒకే వరుస
కలకత్తాదాకా వస్తూనే ఉంది.

మతే ఆ బాటేమో చిన్నది. నడుమ
నడుమ బాటకు అటూ ఇటూగా ఉండే
చిన్న చిన్న పల్లెలూ, కొన్ని బస్తీలూ.
ఒకటే రద్దీ.

బండి కదలడం చీమ నడకలోనే.

ఎలాగో నడుమ ఓ బస్తీలో అపి
అంతా తేనీరు సేవించి తిరిగి వయసం
కట్టి అంగుళం అంగుళం తప్పించు
కుంటూ ఎలాగో ముందుకు వెళ్తున్నాం.

ఇదిగో సరిహద్దు అన్నారు.

అక్కడో అటూ ఇటూ కట్టిన
కుటీరాలు. అందుపై బాంగ్లాదేశ్
జెండా, అధికారులు.

దానికి కాస్త ముందుకు వెడితే
అక్కడ అదే మోస్తరు కుటీరం,
భారత దేశం జెండా.

అదీ సరిహద్దు.

అందులో దూరి తిరిగి భారత
దేశంలో అడుగు పెట్టాం. మఱి

ముప్పై మైళ్ళో ఎంత వెళ్ళగానే
కలకత్తా.

కలకత్తా వేపు తిరుగు ముఖమై
వెడిపోతున్నాం.

శరణార్థులు బాంగ్లాదేశ్ ముఖంగా
వస్తున్నారు.

ఇంతకూ మా ప్రయాణమంతా
ఓమాట నెమరువేసుకుంటే, మా
పర్యటనం సింహావలోకనం చేసు
కుంటే

(ఈ సంచికం వచ్చే వారంతో)

ఊరిబాటలో...

సంఖ్య 492

ఎక్స్‌ప్రెస్ టూల్స్

ప్రశస్తిమైన ఆ పరిమళం

ఘుమ ఘుమ ఘుమ చిరకాలమూ

భార్య

కొలవనే కొంచెం వెనకవడి నడుస్తున్న గిరిధారి అప్పటికీ దగ్గరగా వచ్చాడు. అటుపక్క మొహరి మీద కూర్చున్నాడు. ఏరు పలచగా పారుతూంది. పెద్దచెలమలు తీసి ఏరు నిలవచేసి బట్టలుఉతుకుతున్నారు రజకులు. పని పూర్తిచేసుకున్నవారు గాడిదలపై బరువైతేక్కించి తిరుగుముఖం పట్టారు. దూరాన పెద్ద బండపై కూర్చున్న వ్యక్తి— సంగీతంమాస్తారులా ఉంది— ఎలుగెత్తి ఏవో దరువులు వేస్తూ పాడుతున్నాడు. వెంటనే కివళం ఏదో శవం కాలిన బూడిద దూదిలో పేర్చిన పడకలా ఉంది. ■ ఒడ్డున రెండు వరసల్లో శిలీంమోతున్న సమాధులు. వాటి కివళి కాలిబాట పక్కన వర్షాకాలంలో శవదహనం కోసం కట్టిన మంటపం. ప్రకృతి సాయంసంధ్యకు ముఖారి రాగా లాపసతో స్వీగతం చెబుతున్నట్లుగా ఉంది. ఏదో లాఠి పెద్ద చుప్పడు చేస్తూ ఆలోచనకు ఆంతరాయం కలిగించింది. ఎంకన్న ఇంకా ఆ జాగాలోనే

ఇంకా పది గజాల్లో తన వివాసం చెరతాడనగా మెకముంచి ఎవరో పేరు పెట్టి పిలవటం విసిపించింది. తిరిగి చూస్తే నవవీరకృష్ణ. కాంపాడు గోడమీది నుంచి అతని తలా భజాలూ మాత్రం కనిపిస్తున్నాయి.

“మిమ్మల్నేనండీ, మహానుభావా! ఏమి బలా కలలో లాగా నడిచిపోతున్నారు పీఠిచిన విసిపించుకోకుండా!”

గిరిధారి వచ్చుతూ అతన్ని సమాపించి గోడమీది నుంచే కరవర్పు చేశాడు.

“రండి! లోనలికి వచ్చి మా ఇల్లు పావనం చేయండి!”

“ఇప్పుడా!”

“ఏం?”

“ఏం లేదు. బాగా చీకటి పడింది. వెళ్లి దీపం వెలిగించాలి!”

“ఊహూ! అంత బలమైన కారణం కాదు.”

చేయి వదలలేదు కృష్ణ.

“రేపు! రేపు తప్పక వస్తాను.”

“మరొక వాగ్దానం!”

గిరిధారి నవ్వి, “వస్తానుగా?” అని నమ్మబలికాడు.

“ఏమిటి బాగుంది? లోనికి రండి! మిమ్మల్ని బయటివారిని బయటనుంచే సాగనంపటానికి గాదు పిలిచింది?”

“మరెందుకు? ఎక్కడైతేనేం లేదర్దురా!”

“ఫర్వాలేదు, రండి, సారీ! మొహమాట పడకండి! మనం స్నేహితులం.”

దగ్గరకు వచ్చి లేవదీశాడు. ఇంక తప్పదని లేచాడు గిరిధారి.

లోపల హోటా! ఒక పెద్ద బల్లమీద రేడియో! దానిమీద ఏవో పత్రికలు, పుస్తకాలు. వాటిల్లో కొన్ని తన దగ్గరినుంచి వచ్చినవి. గదిమధ్యలో పెద్ద గుండ్రని బల్ల. దానిమట్టా ఆరు పేముకుర్చీలు హోటాలోనుంచి లోపలకు వెళ్ళే గది కట్టూ ఇల్లూ రెండ. అద్దాల బీరువాలు. ఒక దానిలో భారత భాగవతాది గ్రంథాలు. మరొకదానిలో దశావతారాల ముట్టిబొమ్మలు: మొదలుకొని, గజా పింగాణిబొమ్మలూ, నమ్మద్రపు చిన్నలవరకూ ఉన్నాయి. హోటా కుడి ఎడమలుగా గదులూ, వాటి పరదాలూ!

గిరిధారిని హోటాలో కూర్చోబెట్టి లోనికి వెళ్ళాడు కృష్ణ. అతను గోడమీది ఫోటోలనూ, ఫ్లెషర్ వాక్లీలనూ

సీరియల్

అన్నపూర్ణ

ఎ. రాధారాణి

కూర్చుని ఉన్నాడు. సంఘం హర్షించని మార్గాన ఈ ప్రపంచంతోకి వచ్చినందుకు తను కర్మ కావాలివా అనను అనే నిందించుకున్నాడు. ■ కర్మకు ఈ జీవి ఉనికి తెలుసునో, లేదో?

వెళ్లి ఓ దార్తాలని ఉంది. ఏమని? ఇలాంటి సమాధానం దొరకని ప్రశ్నలు సృష్టిలో ఇంకెన్ని ఉన్నాయో? భూగోళంపై జరిగినంత అభివృద్ధి గోళంపై జరిగినవాడుకూడా ఇవి సమాధానం లేని ప్రశ్నలే!

ఒక రిక్తా పల్లెవేపు పోతుంది. పల్లెలో ఉంటూ కోజా వల్లం వచ్చినయే రిక్తా అతనేమో! “ఓరే, వెంకా! ఈడ కూసున్నవేంరా?” అని పలకరించాడు.

“అ! ఏం లే! ఎవరైతే తోడు దొరికితే కలిసి పోదానని!”

“అ! రిక్తా ఎక్కు!”

“సువ్ సోలే!”

“ఓరారా! డబ్బు లడగమలే!”

ఎంకన్న లేని నవ్వు తెచ్చుకుంటూ వచ్చి ఏక్కుడు. రిక్తా సాగిపోయింది. గిరిధారి లేచాడు. మళ్ళీ వెళ్ళి తిరిగాడు.

కృష్ణ చేయి వదిలాడు. “సరే! వెళ్లిరండి!”

తన గదికి వచ్చి గిరిధారి చేసిన మొదటి పని దీపం వెలిగించటమే. దీపానికి సముక్కులించి పూర్తిగా రాని శ్లోకం చదువుతూ గదిలో దీపం వెలిగించాడు ఈ పూలు ఇదమితమని, స్థిరత్వంలేని ఆలోచనలు మనమును చీకాకు పరుస్తున్నాయి. బ్రతుకుబాటను మార్చాలనుకుని సాగిన తను దారి తప్పిన బాటసారి కాలేదు కద? అర్థంకాని వ్యతతో, అనుభవానికి దూరమైన శాంతి కోసం అన్వేషిస్తూ లా వెక్కడి సాగిపోతున్నాడు? ఏది తన మార్గం? ఎక్కడికి తన పయనం?

గేటు దాటి లోనికి రాగానే కనిపించేవి అటూ ఇటూ ఉన్న పది వన్యండు కొబ్బరిచెట్లు, గోడవారగా రకరకాల పూలమొక్కలు, దారికి రెండు నైపులా ముద్ద బంతిచెట్లు, వాకిలి ముందు పందిరి, ధానికి దట్టంగా అల్పకున్న బూజీతీగలనుంచి తోరణాల్లో లట్టి... వేలాడుతున్న రెండు రంగుల పూలగుత్తులు. ఇది ఎవరిగి కృష్ణ ఇంటిముందు ఆవరణలో గల చిన్న తోట తాబూకు సముగ న్వరదానం. ఇంకా ఏమిగా మెరు పరిచినో, విందొక్కకుని ప్రాణం పోసుకొనినది ముక్కు లున్నాయి.

“బాగుంది!” అన్నాడు వాకిలి అర గుప్పె ఉన్న బల్ల మీద కూర్చోబోతూ.

మాడసాగాడు. అలా చూస్తూ ఉండగా ఒక ఫోటోపై అతని దృష్టి అగిపోయింది. అందులో ఉన్నది కీర్తిశేషుడైన గృహమేధికావమ్మ. కృష్ణ భాయలు హుమూర్తోలా కనిపిస్తున్నాయి. రంగుల ఎన్నార్జిమెంటుతో రీవిగా వెలిగిపోతున్నాడు.

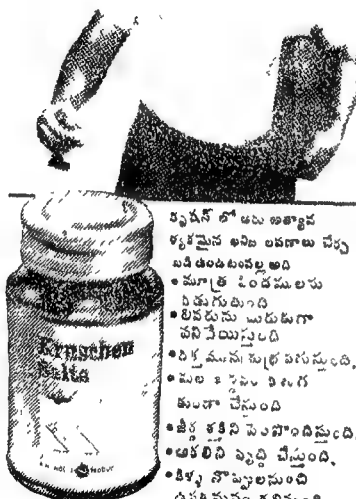
కృష్ణ ఇంకా రాలేదు. పరిచయం కాకముందే అవమానించినందుకు ఎదుట వడబోతున్న అవర్ణకు ఎలా కృమాపణలు చెప్పుకోవాలో మనసం చేసుకుంటూ కూర్చున్నా డతను.

11

“ఎవరు, బాబూ!” స్వరం వినిపించినపుై చూశాడు. ఆమె వయస్సు ఎంతో తెలియకుండా ఉంది. కాని ప్రాత వయస్సు దాటందని ఉజ్జాయింపుగా సరిపెట్టుకోవచ్చు. కాస్త పేటి కా, లాపుగా, ఎర్రగా ఉం దామె. కొద్దిగా పిల్లల బ్రతులు ముద్దుమొహం. అందమైన పెద్ద బల్ల. వాటిలో ఏవో నిగూఢ రహస్యాలూ, మోడగనలూ మేలే కొంత లంతర్యద్ధమని అనిపించేలాంటి స్వల్ప భావాన్ని ప్రతిఫలించబెట్టచ్చాయి. నందెహం తేదు. ఆమె సొందరివ్వలి. ఇప్పుడే ఇలా ఉండు వయసులో ఇంకా ఉండేదో?

Gensons-2141-TEL

మీ పయస్కు బిచ్చావామిచ్చా
'పసిబాగు'
ఉర్రువలు

కృష్ణన్ వాడండి యువన
వలతులుగా ఉండండి

“నా సంగీతం మిమ్మల్ని బాగా విసిగించింది.”

పంజాబీనికొకరి ముందు కొంతకాలముగా నిలువడము

చటమన్న మరియు బిజినెస్ పదార్థముల
కారకు 'అంతర్భూతమైన ఆకలి'ని
బడచక చిరాకు కలుగుటకు కాగిన

డస్క్ వాటర్బరీస్ విటమిన్ టానిక్ మాత్రమే 'అంతర్భూతమైన ఆకలి'ని సంతృప్తిపరచే 12 అత్యవశ్యకమైన పదార్థములను కలిగియున్నది

రాకరు మీకు నలభయిస్తాడు. విటమిన్లు, ఇవిజ పదార్థాలు మరియు తదితర ముఖ్య
వనర పదార్థాల కోసం మీ శరీరం అమితంగా ఆకలితో ఉన్నదని ఏ వైద్యుడయినా మీకు
తెలియ జేస్తాడు. ఈ 'అంతర్భూతమైన ఆకలి'యే మీకు బడచక, విసుగు, తొట్రుబాటు,
చిరాకు కలగటానికి కారణం. ఆకలి సరిగా లేదని, అడుగుదల మందగించిందని మీరు
వాపోవటం ప్రారంభిస్తారు.

వాటర్బరీస్ విటమిన్ టానిక్ సహాయంతో ఈ 'అంతర్భూతమైన ఆకలి'ని తృప్తిపర
చండి. పెరుగుదల కొరకు, శక్తి కొరకు విటమిన్లు, రక్త వృద్ధి కొరకు ఇనుము, ఆకలి
ఉద్దీపింప జేసే పదార్థాలు, నాడీ మందలమును శక్తివంతం
చేయుటకు పాస్ఫేటు—మొత్తం 12 అత్యవశ్యకమైన
పదార్థాల యొక్క సమగ్ర మిశ్రమం ఈ విటమిన్ టానిక్
అలోచించి చూడండి: మీకు గాని మీ కుటుంబంలో
వేరే ఎవరికైనా గాని నేడే వాటర్బరీస్ విటమిన్ టానిక్
అవసరమైయుండవచ్చును.

వార్నర్-లాంఛర్ వారి విశిష్ట ఉత్పత్తి

2 ప్రెజలలో లభిస్తుంది :
250 మి.ల., 470 మి.ల.

బుడిమిలలో
అంతర్భూతమైన
శక్తిని బిజినెస్
గలదు

WVT. G.7 TL

ఫార్మర్-లాంఛర్ వారి విశిష్ట ఉత్పత్తి

భూస్వాములు పంటల రోజుల్లో మాత్రమే జాగ్రత్త
పడుతున్నారు."

మాట్లాడటాని కేమీ రోజులట్లు అమె తన
గోళ్లు పరిశీలించుకొనింది. కాలి బొటనవలెతో
అమె నేలపై అర్థపుల్లలు గిట్టాంటిక దిలే
కుచ్చెళ్లలో నాగుపాము పులిపిదట్లు మ్మరిందో యుతనికి.
ఈమెను చూస్తూంటే ఊరికే సాములు తలపు
కొస్తున్నా యెందుకో!

ఇంతలో కాంతమ్మగారు వచ్చి టే, కప్పులూ
తీసుకెళ్లబోతూంటే అవర్ణ అన్నది: "అదేమిటి, పిన్ని,
రంగడు లేదా?"

"బజారు కెళ్తుంది."

"వచ్చాక తీస్తాడుగా!"

"ఎప్పుటి కొస్తాడో ఏమో! అయినా ఇంతలో
ఏమైందని?" అని సమాధానం కోసం ఎదురుచూడ
కుండా వెళ్లిపోయింది దామె.

"మా పిన్ని పాతకాలపుది. అవర్ణకు అంతా
సిస్టమేటిక్ గా ఉండాలి."

అవర్ణ అన్న వంక మానె, "ఇటువంటిది నేను
నహించలేను. అందులో ఎవరైనా అతిథులు వచ్చప్పుడు"

అన్నది.
కాంతమ్మగారు చిన్న వెండిస్టేటులో వక్కుపాడి
తెచ్చింది. అది బల్లమీద పెట్టి అవర్ణ కేసి తిరిగి,
"ఏ దృష్టిలో ఇది నేరం కాదనుకుంటాను" అన్నది.

అవర్ణ ఆమెకేసి నవ్వుతూ చూసి, "నాకు నీ వేది
చేస్తే ఇప్పుడే, ఏది చేస్తే అయిష్టమో నీకు బాగా
తెలుసు, పిన్ని! ఇంకేం చెప్పు?" అన్నది.

కాంతమ్మగారి ముఖం క్షణకాలం రోషంతో మండి
పోయింది. ఆ తరువాత తెచ్చిపెట్టుకున్న చిరునవ్వుతో
గిరిధారివంక చూస్తూ, "ఏమీ అనుకోకు, నాయనా!
నేను పాతకాలపుదాన్ని! మా ఇంటి పని మేము చేసుకో
వటం చిచ్చితనంగా అనిపించదు నాకు! అవర్ణ న నిల్చి
ఎప్పుడూ మందలిస్తూనే ఉంటుంది. మా కిది కొత్త
కాదు" అన్నది.

"ఇందులో అనుకోవడాని కేముందండి!" అన్నాడతను.
బయటి కలా అన్నాడే కాని అతనికి వాలానరణం
అప్పిచితగానే ఉంది. నెలపు తీసుకుని వెళ్లిపోవడాని
కైనా మందర్కం మారాలి. ఆ అడమి కోసం
నిరీక్షిస్తున్నాడతను.

"పిన్ని! కొరికమానం పూర్తి కావస్తోంది. వన
భోజనాల మాటే మరిచిపోయాం మనం. మన తోటలో
ఊరంతా వల్లం గడుపుకుంటూ ఉంటే మన కొ
ముచ్చలు తీరే రోజు మాత్రం వెనకడుగిస్తోంది."

"నిజమే. సరిగ్గా గుర్తు చేశావు? ఎప్పుడు
వెరదా ముచ్చయ్యా?"

"చెప్పనా! ఏం పిన్ని, నా మాట భాయమేగా!
అవర్ణ! చెప్పేస్తున్నాను. నేను చెప్పే రోజు కుడతకపోతే
ఇంక నేను రానేరాను."

"చెప్పవయ్యా, స్వామీ!"

"వచ్చే ఆదివారం. ఒక్క స్వామీలా, ఉదయం
టీవరకూ మాత్రమే ఇంటి దగ్గర! తరువాత అంతా—
అంటే సాయంత్రంవరకూ తోటలోనే మకాం."

అడవా ల్లిద్దరూ మాట్లాడలేదు.

“గిరిధారిగారుకూడా మనతో వస్తారు” అన్నాడు కృష్ణ.

“తప్పకుండా! అన్నట్టు, అన్నయ్యా, కమ్మరి కూడా” అంటూ గిరిధారిచెప్పే మాని, “అనలు మీరు మాకు కమ్మరివల్లనే పరిచయం. అదొక అడివిగొడ్డు! నాలు గడ్డరం ముక్కలు చెప్పాలని ఎంత ప్రయత్నించానో—మీ మాటంటే గురి! మీ రై నా చెప్పి చూడండి!” అంది అవర్ణ.

గిరిధారి ఉపాలో కమ్మరి భవిష్యత్తు తలుక్కువ మెరిసినట్లేంది. “నిజమే. కమ్మరికి కొంత విజ్ఞానం అవసరం” అని ఒప్పుకున్నాడు.

ఆ తరువాత కొంతసేపటికి అతను సెంపు తీసు కున్నాడు. అదివారం ప్రోగ్రామ్ విషయంలో అప్పా చెల్లెల్లిద్దరూ అతని దగ్గ గట్టి మాట తీసుకున్నారు.

12

కమ్మరికి మీ మాటంటే గురి— మీరైనా ప్రయత్నించండి!— అని అవర్ణ చెప్పిన తరువాత గిరిధారి కమ్మరిని గురించిన జిజ్ఞాస అధికమైంది. విజంగా ఆమె తనకు తానట్టే దొరికింది. త విమర్శ ఆమెను బాధపెట్టాడు. ఆమె కాస్తా తప్పుకుంటే— ఇంత మంచివిషయం దొరకటం కష్టం. అంత శ్రద్ధావక్తు లతో మరొకరు చేయలేరు. తనలాగే ఆమె ఏకాకి. భర్త వదిలిపోయాడు. జీవితమంతా ఎలా గడుపుతుంది? మరొకడిని ఎప్పుడు మరొక దారి చూచుకునే తత్వం కాదు. ఆమెతోనే అందమూ, ముగ్ధతమూ చూపిన వాడి మనసులో నంచనం రేగక మానదు. తన పాత్రవంకో మరెవరున్నా ఆమెను వదిలేవాడు కాదు. ఆమె జీవితం అంధకారం కావటం క్షణం పట్టదు. తరువాత భర్త వచ్చినా ఏమికోడు. ఆమె జీవితం గడ్డిపూవులా ముగిసి పోతుంది.

అలా కాకూడదు. అలా అనుకుంటే పరిపాడు. తనను తాను పదిపంచుకోగల విజ్ఞానమూ, సంస్కారమూ కావా లావుకు. కేవలం సంస్కారిణి అయినంతమాత్రాన ప్రస్తీ జీవితం స్వార్థపరుల స్వార్థానికి లొ కాకుండా ఉద్ధరించబడుతుందా? అంటే అది వేరు విషయం. కనీసం కొన్ని విషయాలలోనైనా ఆమె జాగ్రత్తగా మంచి చెడ్డ లాలోంచిచుకో గలుగుతుందిగా!

ఇప్పు డామె జీవితాని కేం రోలు? ఇలా అంటు తోముతూనా? ఇది ఒక జీవితమే! తన మాటేమిటి? ఆమెకున్నా ఎక్కువగా తన పొడిచి గెలుస్తున్న దేమిటి? విజానికి ఆమెను గురించి ఆలోచించటానికి తనకేం అధికారముంది? జీవితంలో తనకు లా నేనూ చేసుకోలేని తను మరొకరి జీవితా ముద్దరించాని ప్రయత్నం వలం ఎంతవరకూ వ్యాయం? అది వేరు విషయం. అందరి జీవితాలూ ఒకే సమాంతర రేఖనై పయనించటం లేదు.

కమ్మరికి చదువు చెప్పిరి. ఆ విల్లయంతో బజారుకు వెళ్లి వంకా, బాలకిక్లా కొని తెచ్చాడు.

“అదేం బయ్యగారు వంకా, బంబం తెచ్చా రెండుకు?”

“నీ కోసమే.”

ఆమె విరిగబడి వచ్చింది.

“నవ్వులు కాదు. నీవు వ్రాయటం, చదవటం వేర్బుకోవాలి!”

“వంతులమ్మను చేస్తారా పమ్మ?”

“ఒకరు చేసే దేమిటి? నీవే అవుతావు: రేపు నీ మొగుడు ఉత్తరం రాస్తాడనుకో! చదివించుకోవడానికి ఎవరి దగ్గరకు పరుగెత్తుతావు?”

“మీరు లేరా?”

“నేను వెళ్లిపోతే...”

“అవర్ణమ్మగారు...”

“ఆమె అత్తారింజంటికి వెళ్లదూ!”

“వెళ్లదూ!”

“ఏం?”

“ఆమె కనలు ఆ ఆలోచన లేదు.”

“నీతో చెప్పిందా?”

“అవును.”

“నిమనా?”

“కమ్మరి, మీ అయ్యగారికి పెళ్ళైందా? అని అడిగింది. నా కేం తెలుసమ్మా? అయివా అయవకూ మీ లాగే పుస్తకాలుంటే చాలు, మరేమీ అక్కర్లేదు అని చెప్పాను. ఎందుకోచ్చిన పెళ్ళిలే! చేసుకోవాలే సేం? అన్నది.”

“అనలు పుస్తకాలంటే నీ కింత కోప మెందుకు?”

“అప్పుంటే మీరు ఇవతలివాళ్ళ గొడవ వట్టింపుకో చ్చా?”

“పెచ్చివాగుడుమామే బుద్ధిమంతురాలిలా చదూకో.” లాలనగా వదళ్ళ పిల్లకు చెబుతున్నట్టు అన్నా డతను.

“అయమ్మ చెప్పింది—ఇక మీరు! ఆ అన్నట్టు నిన్ను ఎవ్వరుగా! తెలిసిందిరెండి! ఇది అమెగారి ఉపదేశమే!”

“నేను చెప్పనట్టు ఏంటే వెళ్ళేటప్పుడు వెంట తీసుకెళ్తాను.”

“నిజంగానా!” ఆమె కళ్ళు వంతోషంతో మెరి కాలు. “ఎప్పుడు వెళదా?”

“నీ చదువు పూర్తి అయ్యాక.”

“అయితే చదువుకుంటాను.”

అతను నవ్వుతూ వంకామీద అక్షరాలు వ్రాసి ఆమె కిచ్చాడు.

13

అదివారం ఉదయమే వచ్చి గిరిధారిని మరో గంటకల్లా సిద్ధంగా ఉండమని హెచ్చరించి వెళ్లాడు కృష్ణ. ఆ గంట తరువాత తనే వచ్చి అతన్ని తీసుకు వెళ్లాడు.

కాంతమ్మగారు ఒక పేముబుట్టలో ఏసేవో సర్ది తెచ్చి చాలాలో పెట్టింది. అవర్ణ ఒక మాట్ కేసు తెచ్చి టేబుల్ మీద పెడుతూ గిరిధారిని చూసి మందహాసం చేసింది.

అప్పుడే తలంటి పోసుకున్నట్టుంది. అలా అరచి జాతు పాయలు పాయలుగా ప్లిస్సై పరుచుకుని ఉంది.

“వచ్చా? మీ కోసమే చూస్తున్నాం” అం డామె. తెల్లని పేర, చెవులకు పెద్ద పెద్ద రింగులు. దోపగిం బంత తింకంబొట్టూ, కాటుకా.

అందమునకు, వర్ణస్పృహకు
నేషనల్
కాస్మిక్ స్నో
మరియు
తాల్క్ మ్ పౌడర్
మరియు
లెవండర్
బ్రిలియంబ్రైన్
మరియు
దిల్ కుష్ అగరుబత్తి

తయారయ్యేవాడు:

డి నేషనల్ ట్రేడింగ్ కంపెనీ,
(మద్రాస్) మద్రాస్-32

ఎవరెడి

న్యూలైట్ టార్చ్

ఎప్పుడూ పగలదు

UNION
CARBIDE

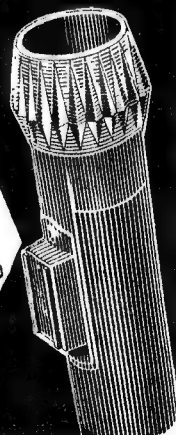
ఇదిగో ఋజువు

- ★ ఒకవేళ న్యూలైట్ మీ చేతుల్లోంచి జారి పడినా దాని గొట్టపు భాగము నొక్కులైనా పోదు.
- ★ ఒకప్పుడు వాడక వ్యాటరీలను న్యూలైట్ లో వుంచి వేసినా దాని గొట్టపు భాగం కొరికి వేయ బడదు.
- ★ మరిచిపోయి వానలో వదిలివేసినా న్యూలైట్ తుప్పు పట్టదు.

న్యూలైట్ విభిన్న
రంగులలో మరియు
రెండు సైజులలో
దొరకును

న్యూలైట్ యొక్క అద్వితీయమైన, అధునిక పదార్థాలతో చేసిన ప్రైభాగం దాన్ని, బజారులోని బార్బిలలో దృఢమైనది, హెచ్చు కాలం మన్నేదిగా చేస్తుంది.

న్యూగనెట్ లైట్
కార్టతో వాడేందుకు
ఇది ప్రత్యేక చూదిరి

"రందమ్మాయిగారూ! చిక్కు తీస్తా నిప్పుడే! అసక మరీ బిగిసిపోతుంది" అంటూ దువ్వెనతో వచ్చింది కస్తూరి.

"ఇప్పుడా?"

"మరి. . . ఆలాగే నిరబోసుకుని వస్తారా! ఎంత సేపు! చిటికె వని" అంటూ అపర్ణను తీసుకుని వచ్చి కూర్చోపెట్టింది. నిడుపాటి వెంట్రుకలు. ఆమె కుర్చీలో కూర్చుంటే చివరలు నెల కానుతున్నాయి. కస్తూరి వని ప్రారంభించింది.

అప్పుడే హాలులోకి వచ్చింది కాంతమ్మగారు.

"అవర్గా! నీ కీ నడిహాలుతప్ప తలచిక్కు నదిలించు కోవటానికి వేరే తావు దొరకలేదా ఇంత ఇంటిలో" అంది.

అపర్ణ 'ఫిలిమ్ ఫేర్' తిరగేస్తూ జవాబుకూడా ఇవ్వ లేదు.

"ఏ మమ్మగారూ?" అంది కస్తూరి.

"నీ కై నా బుద్ధి లేకపోయిందే, కస్తూరి! నేనంటే అన్నదాన్ని అవుతాను. చూస్తూ ఊరుకోలేను."

కృష్ణ గిరిధారివంక చూస్తూ, "మీరు మా ఇల్లంతా చూడనేలేదు గదూ? రండి! చూపిస్తాను" అంటూ లేచాడు.

మారుమాట్లాడకుండా లేచా డతను.

గదులూ, ఇంటిచుట్టూరా తిరుగుతూ అరగంట గడిపేశారు. ఆ తరువాత కస్తూరి వచ్చి, "అంతా అయింది, కిష్టయ్యగారూ. రిక్తాలు వీలవమంటారా?" అన్నది.

"రిక్తాలా? మీరు రిక్తాలో రండి! మేము నడిచి వస్తాం" అన్నాడు కృష్ణ.

"మీ ఇష్టం! పెద్దమ్మగారు రెండు రిక్తాలు తెమ్మన్నారు" అంటూ వెళ్లింది.

ఆ తోట ఊరుకు మైలు దూరంలో ఉంది. కానీ మధ్య జాగారోకూడా కొత్త కొత్త ఇళ్లు వెలుస్తూ న్నాయి. మరికొన్ని ఇళ్లకు తోట ఊరి బయట ఉన్నట్టనిపించదు.

జరిగిన కథ

రాధారాణికి ప్రయాణంలో ఒక చిత్రమైన వ్యక్తితో పరిచయం అయింది. అతడు గిరిధారి. అపర్ణ కథ చెప్పడం ప్రారంభించాడు... నిరుద్యోగి గిరిధారి. పనిమనిషి కస్తూరి. దిక్కులేని కస్తూరి గిరిధారికి తోడునీడ అయింది. అయినా తాను కేవలం పనిమనిషిని అన్న వ్యత కస్తూరికి ఉంది. విక్రాంతికి భంగం కలిగి ఇల్లు మారాలనుకొన్నాడు గిరిధారి. అపర్ణ సహాయం మూలంగా ఆ ఇల్లుంది లేకుండా పోయింది అపర్ణ అన్న కృష్ణతో గిరిధారికి పరిచయం అయింది.

కొబ్బరి, మామిడి, అరిటి, సపోటా, నిమ్మ, నారింజ వగైరా చెట్లన్నీ ఉన్నాయి. రెండు వందల గులాబీ చెట్లు, రకరకాలవి, రంగురంగుల చేమంతలతో నేత్ర పర్వంగా ఉంది. నూతికి కరెంటు మోటారు. అక్కడి నుంచి తోట నలుదిక్కులకూ సిమెంటు కాలువలే ఉన్నాయి. మధ్యగా ఒక బౌల్ షూస్ ఉంది. మూడు గదులూ, వాటికి వెనకా ముందూ వరండాలూ ఉన్నాయి. కరెంటు సౌకర్యం ఉంది.

అంతా సుమారు పదిహేనేకరాలు ఉంటుంది.

"రకరకాల చెట్లు సమానంగా ఉండబట్టి కంట్రాక్టు దగ్గర ఇల్లుంది వస్తోంది" అన్నాడు కృష్ణ.

"ఏమిటి?" అనడిగాడు గిరిధారి.

"సంవత్సరం సేడుగూతా ఇక్కడ ఉండి చూసుకునే వారు దొరకాలి. అదే మామిడిలో అయితే సీజన్ బట్టి ఒత్తిడి. పోటీలు పడుతూ వస్తారు."

"వాళ్లుగారు పొరపాటే చేశా రీ ఏషయంలో, రకాని కొక చెట్టు మిగిలినవి వేసి మొత్తంమంతా మామిడితోట చేయవలసింది" అన్నది అపర్ణ. కాంతమ్మగారూ, ఆ వెనకే కస్తూరి వస్తున్నారు.

"వాళ్లుగారు పొరపాటు చేశారంటున్నావా, అపర్ణ?" కాంతమ్మగారు నొచ్చుకుంది. "ఆయన ఎంత ముందు చూపు మనిషి! ప్రతిదీ చక్కని ఏర్పాట్లు చేశారు. అన్ని రకాల చెట్లు ఉండటం నెలజీతం వచ్చినట్లు అదాయం వస్తోంది. అంతా ఒకే మామిడితోట అయితే ఎన్ని ఇబ్బందులూ— పూత రాలటం, గాలి దుమ్ములు, కాస్త నష్టం వస్తుందనిపిస్తే బయోనాలు వదులుకుని పోయే బేరగాళ్ళూ..."

"అవు, సీన్స్. ఆయనగారు సరిగానే చేశారు." విసుగ్గా అంది అపర్ణ.

ఎక్కడి కక్కడికి బాటలు లున్నాయి. ఆ దారి న నడుస్తున్నారంతా. అందరి వెనకగా నడుస్తున్నాడు పోత రాజు. అతను నూతిదగ్గరలోనే ఒక చిన్న చవురిల్లు చేశాడు. అందులోనే కాపురం. తోట పొలికి తీసుకున్నాక పోత రాజు ఊరివారి బట్టలు ఉతకటం మానేశాడు. నవనీత కృష్ణ ఇల్లుమాత్రమే చేస్తున్నాడు. రైలు స్టేషను దగ్గర ఒక పళ్లెదుకాణం తెరిచాడు. తోటలో ఒక దిక్కుగా కూరగాయల మళ్ళ పెట్టాడు. మంగాలు లేవలేకుండా ఉందిట.

"కిష్ట బాబుగారూ! సంగీతమయ్యగారికి నికరమైన తావు దొరకలేదంట. ఒంటిగాడు. తమరు 'సరే'నంటే మన తోట ఇంట్లో ఒక గది. . ." అంటూ నీళ్లు సమీలాడు.

"నా దేం లేదు, పోతరాజూ! ఇదంతా అమ్మాయిగారి ఎస్టేటు. ఆమెగారి నడుగు."

"ఏమిటి, పోతరాజూ? మంగాలు సంగీతం కాలే ఇంకా" అంది కస్తూరి.

"ఊరుకో, కస్తూరి! పెద్దోరిదగ్గర ఏమిటా పేతురు!"

చక్కటి దృశ్యం
హోదో-కె. ప్రభాకరమూర్తి (తిరువతి)

బ్రూ తదితర ఇన్స్టెంట్ కాఫీలకాదు. బ్రూ చిక్కని కాఫీ సారం కాబట్టి ఓ కప్పుకు బ్రూ చాలా రోజులు వస్తుంది... కాఫీ పొడి బ్రూ- బ్రూక్ బాండ్ వారిది- భారత జాతీయ మిశ్రం కప్పుల కాఫీని చాలా తక్కువ వాడుతారు. కంటే ఖర్చు వాగా కల్పివస్తుంది. దేశంలో కాఫీ పుత్తుతిలో అగ్రగణ్యులు కుప్పగా యిస్తుంది.

బ్రూను కాఫీ పొడి కాఫీతో పెన్స్ చేసి చూడండి.

కప్పుకు కప్పు లెక్కచూస్తే బ్రూ ఖరీదు చాలా తక్కువ

అంతేకాదు, బ్రూ తదితర ఇన్స్టెంట్ కాఫీల కంటే ఎన్నో కప్పుల కాఫీని ఎక్కువే ఇస్తుంది.

బ్రూ సున్నగావ జాడివ్ కుర్చీమట్టి వాడుకోవచ్చు

బ్రూ- సరసమైన ధరకు చిక్కని, స్ట్రాంగ్ ఇన్స్టెంట్ కాఫీ

జుక్కమిటిక అద్దం పెట్టినా?

‘శుమేతాంగి’

“అమ్మా!” విసురుగా లోపలికి వచ్చాడు సూర్యం.

వాడానిడిగా తన బట్టలు సర్దుకుంటున్న నరసమ్మ గారు దిగ్గున తల ఎత్తి, “ఉత్తరం వచ్చిందా, పెద్దాడి దగ్గర్నుంచి? ఎప్పుడు రమ్మనమని వ్రాశాడు? రేపటి టెలిగ్రాఫ్ కోట్టు, నేను బయలుదేరి వస్తున్నానని—లేకపోతే కొత్త చోటు, అవస్థ వదలి” అంది ఉత్సాహంతో గబగదా.

“టెలిగ్రాఫ్ కోట్టే పని లేదులే ఇక.” స్వయంగా నవ్వుతూ అక్కడున్న కుర్చీలో చలికిల బడ్డా డతను.

“ఏం? ఎందుకని? వాడే వస్తానని వ్రాశాడా నన్ను తీసుకెళ్లడానికి?” అడుక్కొని అడిగింది వామె.

“వాడొస్తాడని కాదు, నిన్ను వంపించ వద్దని ...”

“నన్ను వంపించవద్దనా?” ఆ మాట వింటూనే ఆమె తెల్లబోయింది.

“ఎందుకని?” కుంగిపోతూ అడిగింది వామె.

“ఎందుకేమిటి? నీకు అక్కడ నదు పాయంగా ఉండదని. వాళ్లు మేడమోది భాగంలో ఉంటున్నారట. ఆ మెట్లు దిగలేక, ఎక్కడైతే నీకు అవస్థగా ఉంటుందని—పైగా అక్కడ చలి జాగా ఎక్కువగా ఉందట. నీకయ్యే మూర్ఖత్వం భర్తా డబ్బు రూపంలో వంపిస్తాడట నాకు. నిన్ను ఇక్కడే ఉంచమని వ్రాశాడు నీ పెద్ద కొడుకు.” చివరి మాటని వెలుకారంగా ఒత్తి పలికాడు సూర్యం.

“నన్ను రావద్దన్నాడా? చలికి తట్టుకోలేనని, మేడమెట్లు దిగలేనని—పాపం, పోటీకి నా మోడం ఎంత ప్రేమో! పైగా నా తిండి భర్త నీకు వంపిస్తాడా?”

విడవలేక నవ్వివట్లు పేలవంగా నవ్వింది వామె. “అక్కడికి వెళ్లబోతున్నానని ఈ క్షణం వరకూ ఉవ్విళ్ళూరుతున్నాను. పైగా అందరికీ చెప్పేశాను కూడా—రేపే మా పో ప్రయాణ మవుతున్నాను; మా పెద్దాడి దగ్గరకు పెద్దదరావాడు అని.” గొణుక్కుంది భాగం. ఈవేళొస్తుంది, రేపొస్తుంది ఉత్తరం అని తను అశగా ఎదురు చూస్తుంటే, తన ఆశల్ని ముక్కలుచేస్తూ వచ్చిన ఉత్తరం లేచిన కబురు అదన్న మాట. నరసమ్మ గారికి నవ నాడులూ కుంగిపోయివట్లు ఎంతో బాధ అనిపించింది. ఆసీనరుగా పోరాలోపాటు, బోలెడంత డబ్బు గడిస్తూన్న పెద్దకొడుకు దగ్గర కొన్నాళ్ళ నిశ్చింతగా ఉండచ్చని, అటు వెళ్ళిన ఉండే ఊళ్ళన్నీ చూడవచ్చని కలలు

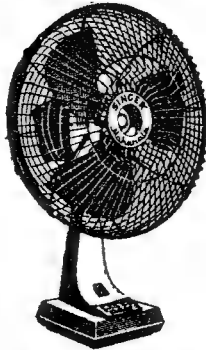

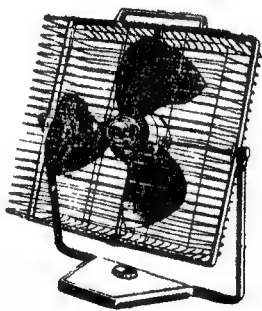
మీకు ప్యాను కావలసినప్పుడు **సింగర్ నే కొనండి.**

ఈ వేసవిని చల్లగా వుంచుకుండి—సింగర్ ప్యానులతో—శీతం చేయపు మరియు నమ్మదగ్గవి. చల్లపర్చుకు మీ సేవ కొనకై.

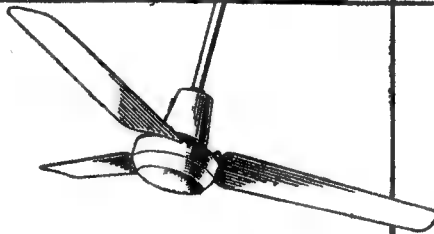
పూర్తి రేడిని చూడండి మరియు సర్దికొత్త సింగర్ “మహారాజా” సీరిలు మీ సమీపంలో యున్న పావులోగాని, డీలరు వద్ద గాని లభించును. ప్రతి సింగర్ ప్యానుకు రెండు సంవత్సరాలు గ్యారంటీ యివ్వబడును. మరియు

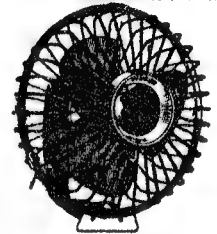
సింగర్* మహారాజా టేబుల్ ప్యాన్
అతి వేగంగా తిరుగును—అల్పమినియం టై కాస్ట్ చేయబడినది—వేలితో వాక్చే, శియాన్ రెగ్యులేటరు—ఆకర్షనీయమైన వెండిపూత.

సింగర్* మహారాజా స్టేషన్ ప్యాన్
టై కాస్ట్ చేయబడినది. అలంకరణకు అనుకరించు ఆకర్షనీయమైన రంగు—వాలుగు వేర్వేరు నైటాలు.

సింగర్* ఫ్యామిలీ ప్యాన్
ఎచ్చటికైనా దీనుకొని పోవచ్చు అన్ని విధాల ఉపయోగించవచ్చు—రంగులు 400 మి.మీ. ధైర్యులు

సింగర్* మహారాజా మిని ప్యాన్
28 సెం.మీ. మాత్రము ఎత్తు—సరి చేతుకొనుటకు స్థాంకు ఎక్స్ టేబులు గాఢ—నివిరి రంగుగల ధైర్యులు—రెండు వేగముగల రెగ్యులేటర్లు.

*సింగర్ కంపెనీ యొక్క ప్రీడ్ మార్క్.

సింగర్ మంచి వస్తువులకు పుట్టినిల్లు

కంటున్న దిన్నాళ్ళూ. ఆ కలంన్నీ కల్లై నోయాయి నేటికి—అనుకుంది బరువుగా నిశ్చయమై.

ఉత్తరంలోని నార్త తల్లికి జేరవేతురు కాబోలు పిల్లలు, కోడలు కనకమహా లక్ష్మి అత్తగారి ప్రయాణం అగిపోయి నందుకు, ఆ బరువు ఇంకా మూఁకెల్లా పెరిగినందుకు బాధపడిపోతూ, ఆ బాధని గిన్నెల మీదా, చెంబుల మీదా చూపిస్తూ గట్టిగానే గొణుక్కుంటున్నది — “మాయదారి సంత సా కొచ్చిపడింది” అంటూ.

కోడలి విసుగుదల ఎందుకో, ఎవరి మీదో తెలుసుకోసంత అమాయకురాలు కాదు నరసమ్మగారు. కాని, ఏం చేస్తుంది? భర్త పోతూ పోతూ చేసి పోయిన ఏర్పట్టింది. “నలుగురు కొడు కులూ ఒక్కొక్కరు సంవత్సరంలో మూఁకెల్లా తల్లిని పోషించాలి. ఆ లెక్క ప్రకారం ఇక్కడి కొచ్చి మూఁకెల్లా పూర్తయి పైన మరో మూడు రోజులు కూడా గడిచిపోయాయి. గుమాస్తాగిరితో, పట్నం బ్రతుకుతో, రోజురోజుకీ వివరీ కంగా పెరిగి పోతున్న ధరలతో ఉన్నవాళ్ళే చూసుకు బ్రతుకుతుంటే, కరువుకి తోడు అధిక మాన మన్నట్లు మరో మనిషిని పోషించాలంటే ఈ రోజుల్లో చాలా కష్టమే. ఎంత హీనంగా లెక్క చేసినా తన గురించి నెలనెలా ఎంతో కొంత ఖర్చు కాకపోదు. తను లేకపోతే ఆ డబ్బు వాళ్ళకి ఆదాయే కదూ? పైగా కోడలు కనకమహాలక్ష్మి ఏ నెల కానెల, ఇరుగు పొరుగు దగ్గర —

“మా అత్తగారి మూలాన్నే అంత ఖర్చు” అని వాపోతూ ఉండటం తను చూస్తూనే ఉన్నది. ఇక్కణ్ణుంచి తనని ఎంత త్వరగా పాగవంపురామా అని వాళ్ళ కంగారు పడుతుంటే, తన బరువు ఇంతలో తీరదని వాళ్ళకి బాధ. నిజమే మరి. భుక్తులీ ముడిచి దీర్ఘరోపనలో పడిపోయా రామె. అవిడ తెలూ పాలుపోవడం లేదు. పోనీ, విన్నమూర్తి దగ్గర తెలితే? తను వెళ్లాలే గాని తనని పువ్వుల్లో పెట్టి నట్లు అదరంగా చూసుకోవేది వాడొక్క డేమ. “వచ్చా, అమ్మా? చాలా అలస్యం చేశావే? మవ్వోస్తా పనిరోజాచూస్తూనే ఉన్నాను” అని నోరారా నవ్వుతూ ఎదు రొంటుంది. గడుపు పూర్తిచేసి ప్రయాణం అవబోతుంటే, “అప్పుడే వెళతావా? మొన్ననే కదూ వచ్చావు? అప్పుడే మూఁకెల్లా అయిపోయాయా! అయితే అయ్యాయి రెస్తూ లెక్క ప్రకారం ఉండాలని నియమమేమిటి? కానీ రోజులు ఎక్కువంటేనే? ఏది మరి చాదస్తం. నాన్నగారు ఏ కొడుకు

స్త్రీ సంతానం కోసం ఎంత గానో అగ్రులు చాస్తుంది. పిల్లలకై పూజలు, ప్రతాలు, తీర్థయాత్రలు. కూడా చేస్తుంది. తన కడుపున కాచిన కాయల రక్షణకోసం నుఖాన్ని సైతం పణంగా ఒడ్డుతుంది. క్షణక్షణం కొడుకు జెన్నత్యం కోసం తపిస్తుంది. పెరిగి పెద్దవాడైన తరవాత తల్లి కన్నీటికి కారకుడు కొడుకే అయితే....

మనమా నొప్పుకో కూడదని ఆ విధ్యయం చేసి ఉంటారు, అంతమాత్రానికే కల్లు బడి పోవాలా?” అని బాధపడిపోతాడు. దాన్నిబట్టి వాడికితనంటే ఎంత ప్రేమా గ్రహించుకోవచ్చు.

“నాన్నమ్మా, నువ్వు ఊరెళ్ళడం లేదట కదూ?” మార్గం చిన్న కొడుకు నరసమ్మ గారి చెయ్యి పట్టుకుని లాగుతూ అడిగాడు. ఉలిక్కిపడింది రామె. అలోచనలు చెదిరిపోయాయి. “ఉమ్మా వెళ్ళడం లేదు” అనబోయింది. అంతలోనే తమూ

యించుకుని — “ఎవరు చెప్పి రలా? లేదు, వెళుతున్నా. మీ విష్ణు బాబయ్య దగ్గరకి వెళుతున్నా” అన్నా రావిడ నవ్వు నటిస్తూ.

“ఉత్తడే.” వాడు నమ్మలేనట్లు చూశాడు.

అంతలోనే పక్కంటి కామాక్షమ్మ హడావిడిగా వస్తూ, “మీ ప్రయాణం అగిపోయిందట కదూ, వదినా? మీ లీల మా కోడలితో చెబుతుంటే ఎంతవరకు నిజమో కనుక్కుందామని వచ్చాను” అంది.

“అవును మా పెద్దాడి దగ్గరికెళ్ళడం లేదు. ఆఖరాడి దగ్గరకు వెళదా మనుకుంటున్నాను” అనాలనుకున్నా రావిడ—కాని, ఎదుటి మనిషి చెప్పే జవాబుతో నిమిత్తం లేని కామాక్షమ్మ గబగబా అంది: “అయితే ఇంకే? ఎలాగూ ప్రయాణం అగి పోయింది గనక అలా రామాలయం వరకు వెళ్ళొద్దామని రండోదినా. ఈవేళక్కడ పురాణ కాలక్షేపం ముండటం.”

అవిడ పురాణ కాలక్షేపం వంకతో పిలిచినా అది వివనివ్వకుండా తన సొంత గాథాయణం కాలక్షేపం చేసే ఆమెతో వెళ్ళడం ఇష్టం లేకపోయినా, ఇంట్లో ఉండి కోడలు రునరునలు, కొడుకు విసుగుదల వింటూ బాధపడేకన్న అవిడతో బయటికి వెళ్ళడమే ఉత్తమంగా కనిపించి — “నరే, వదండి” అంటూ అమట్టున బయలుదేరింది నరసమ్మ గారు, కామాక్షమ్మ వెనకాల. దారిలోనే తన స్వంత రామాయణం మొదలు పెట్టింది కామాక్షమ్మ. చిన్న కొడుకు మళ్ళీ ఉత్తరం రాశాడట తనని రమ్మన మని. కాని, అక్కడికి వెళ్ళడం తనకే ఇష్టం లేదట. పైగా పెద్ద కొడుకు

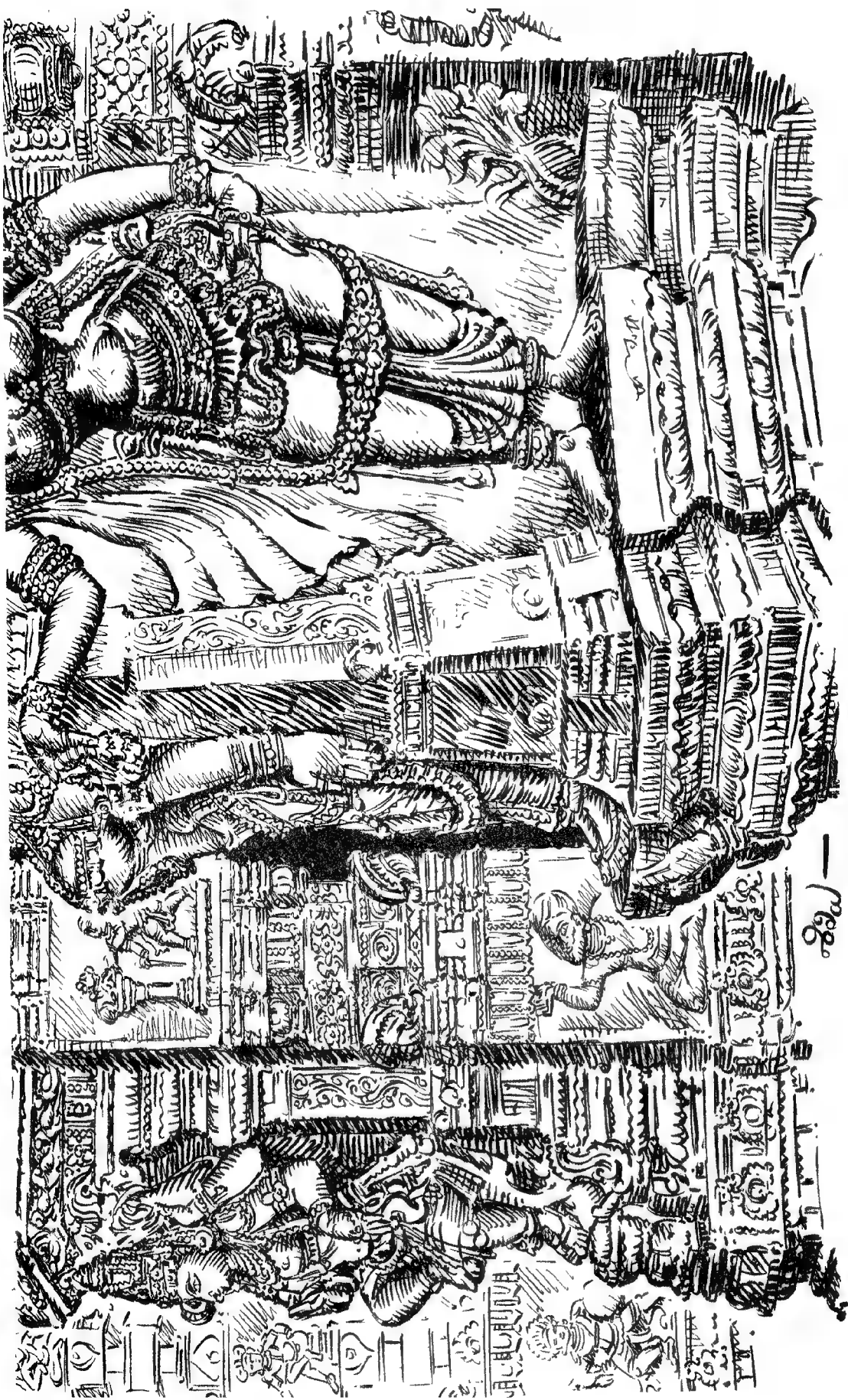
కూడా — ఇప్పుడు ఎందుకు? వెళ్ళ ములే తర్వాతెప్పుడో అన్నాడట. ఆ మాట చెబుతూ, “నా కొడుకుల్ని నేను మెచ్చుకో కూడదని, ఏ దానం చేసి ఈ బిడ్డలను కన్నానో గాని, రత్నాల మొల కు కదూ నా పిల్లలు! ఈ కాలంలో ఉండాలిన పిల్లలు కాదు నా కొడుకులు. నే నంటే వాల్లిద్దరికీ ఎంత ఆపేక్ష! ప్రాణం విడుస్తారు నే నంటే!” అంది కామాక్షమ్మ. ఎప్పుడు చెప్పినా ఈమాటలే చెబుతుంది విసుగులేకుండా. కాని, రోజూ ఆ మాటల్నే వింటున్న నరసమ్మ గారికి ఆ రోజు అకారణంగానే ఆమెమీద కోపం, అంత అదృష్టినికీ నోచుకున్న ఆమె అదృష్టిన్నీ చూసి అనూయూ ముంచుకోవచ్చాయి. కాని ఏం చేస్తుంది? అదానిడ అదృష్టం. ఇది తన దురదృష్టం మరి. అవిడకు ఇద్దరే కొడుకులు. ఆ ఇద్దరికీ తల్లింటే ప్రేమ, అభిమానం, ఆపేక్ష ఉన్నాయి. సంవత్సరంలో పది నెలలు పెద్దకొడుకు దగ్గరే ఉండి పోతుండామె. ‘ఇంకా వెళ్ళదే’ అని కొడుకు గాని, కోడలు గాని విసుక్కురు. చిన్న చూపు చూడరు. పైగా పెద్దవాడోలో ఉన్న కొడుకు తల్లిని పువ్వుల్లో పెట్టి నట్లు చూసుకుంటాడు. “నేనింత ఉన్నత దశలో ఉండటానికి మా అమ్మే కారణం. ఆమె విరాడరణగా చూస్తే నేనింత ఉన్నత స్థితిలో ఉండేవాడినే కాదు” అని అందరి దగ్గర తల్లి పొగుడుతూ ఉంటాడు కూడా. ఇక ఆ కోడలైనా విసుక్కుడు. ఎంతో ప్రేమగా, ఆప్య యంగా చూస్తుంది అత్తగార్ని. ఏ విషయం రోనూ నెలితిగాని, కొరతగాని

(తరువాయి 39 వ పేజీలో)

ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತಿಹಾಸ

శిల్పం -

నాట్య మండపంలో మధ్యనున్న శిల్ప స్తంభంమీద ఒక ప్రక్క పార్వతీదేవి పరిచారిక కానవస్తున్నది. ఎడమ చేతిలో తామరపువ్వు పట్టుకుంటుంది.

మరొక ప్రక్క పార్వతీదేవి నిలుచుండి చేతితో మాలను తీసుకుంటున్నది. మరొక స్తంభంపై పరమశివుడు నటరాజమూర్తిగా కనబడుతున్నాడు. ఈ మండపంలో ప్రతి స్తంభం మీదా అతి సుందర శిల్పం నేత్రానందం కల్పిస్తుంది.

ప్రాద్దుటి తాజాతనము గంటల గంటలకొద్దీ

ఆ ప్రాతః కాలపు అభినవ చైతన్యాన్ని
స్నానం అయిన తరువాతకూడా గంటలకొద్దీ
పుండుకోండి. పాండ్స్ డ్రిమ్ ఫ్లవర్
టాల్క్.

భారతదేశంలో విస్తారంగా అమ్ముడయే
టాల్క్ కోమలమైన పరిమళం వస్తూనే
వుంటుంది.

పాండ్స్ డ్రిమ్ ఫ్లవర్ టాల్క్ చప్పన
తేమను పీల్చుకుంటుంది. నన్నిహితమైన
తాలిత్వాన్ని కలిపి మండు వేసవికాలంలో
ఉక్కబెట్టేటప్పుడు కూడా చల్లదనాన్ని
నవచైతన్యాన్ని సువాసనను మీకు కలిగిస్తుంది.
విడికేదాదీ అన్ని కాలాలలోమీ మీరు
పువయోగించగల టాల్క్.

3 సెజులలో అభిస్తుంది:
ఫ్యామిలీ - లాల్ - మీడియమ్.

పాండ్స్
డ్రీమ్ ఫ్లవర్ టాల్క్
మీ తాహతుకు మృదువైన
లక్ష్మీ టాల్క్
చిస్ట్రో-పాండ్స్-ఇన్-కార్పొరేషన్.
(వరిపత్రికా దాతృత్వం U.S.A.లో స్థాపితము)

ఈ కన్నీటికి...

(35 వ పేజీ తరువాయి)

లేకుండా చూసుకునే వాళ్ల దగ్గర ఉండటానికి ఆమెకు బాధేమిటి?

“నీ ప్రయాణం ఆగిపోయినందుకు నాకు చాలా సంతోషంగా ఉంది, వదినా—” నోటినిండా వస్తుతూ చెప్పింది కామాక్షమ్మ.

నీల్లకి చెంబాటం ఎలకకి ప్రాణ సంకటమట. అలా ఉంది ఇప్పుడు తన ప్రయాణం ఆగిపోయినందుకు. కాని ఈమె కేమో సంతోషంగా ఉండటం. ఆ సమయంలో కామాక్షమ్మ మీద ఎప్పుడూ రాసంత కోపం వచ్చింది. కోపాన్ని దిగ మింగుతూ, “ఎందుకులా” అంది వ్యంగ్యంగా చూస్తూ.

“ఎందుకేమిటి? వచ్చేది ధనుర్మాసమా—రామాలయంలో ఎంత సందడిగా ఉంటుందనుకున్నావా! రోజు కో అలంకారం చేస్తారు. పైగా పారికథంకు, పురాణ కాలక్షేపాలకు రోటీ ఉండదు. ఆ వెలంతా చాలా సందడిగా, హడావిడిగా ఉంటుందిలే. నువ్వుండవేమో, నాకు లో డెవరుంటారూ అని బాధ పడుతుంటే దేవుడు నా మొర విని నీ ప్రయాణం ఆపేశాడు. పర్లే గాని, అలా ఉన్నావేమిటి, వదినా, దిగులుగా? పాపం, పాదరాబాదు చూడాలని చాలా ఉబలాట పడ్డావుకదూ? కాని, ఏం చేస్తావు? ఒక్కోసారి ఇంతే. ఎంతో ఆశపడితే, ఆశ నిరాశగా మారి పోతుంది క్షణంలో.” తన దోరణిలో తమ చెప్పుకు పోతున్నది కామాక్షమ్మ.

కాని, నరసమ్మగారి మనసు మాత్రం పెద్ద కొడుకు ఉంటున్న పాదరాబాదు చుట్టూ సరిభ్రమిస్తున్నది. అది చాలా పెద్ద ఊరట. పెద్ద పెద్ద మేడలు, విశాలమైన రోడ్లు, తోటలు—చూడ వలసిన ప్రదేశా లెన్నో ఉంటాయట. పాదరాబాదు గురించి వాళ్లూ ఏళ్లా అనుకునే మాటలతో మనసుతో అంద మైన రూప కల్పన చేసుకుంటూ మురిసి పోయింది ఇన్నాళ్లా, త్వరలో ఆక్రమిడి కెళ్లబోతున్నాను కదూ అనే భ్రమతో.

చిన్నప్పట్నుంచీ కూడా పెద్ద పెద్ద నగరాల్ను చూడాలనే కాంక్ష వయసుతో పాటు పెరుగుతూ వస్తున్నది కాని, ఊహలోకాల్లో ఊరించే ఆ నగరాల్ను తను ఇంతవరకు చూడలేదు. పల్లె టూర్లో పుట్టి, మరో పల్లె టూర్లో పెట్టింది. దగ్గర ప్రయాణం కారు మీద, లేదా ఎడ్లబండి మీద. అంతే. రైలుమీద దూర ప్రయాణం ఎప్పుడూ చేసి ఎరగదు. కొడుకులు ఉద్యోగస్థు లయ్యాకన్నా వాళ్ల దగ్గర కెళ్లడం వచ్చేది కాదు. ఇప్పుడంటే భర్త పోబట్టి,

భర్త పోతూ పోతూ ఏర్పాటుచేసిన విధంగా తన పాట్లకి ఇంత ముద్దకోసం కొడుకుల దగ్గరకు వెళ్లవలసి వస్తున్నది.

పెద్ద కొడుక్కి పాదరాబాదు (ట్రాన్స్) ప రయిందని తెలిసినప్పటినుంచి, పైకి చెప్పక పోయినా లోలోపల ఎంత మురు పున్నదో ఎవరికీ తెలుసు? ఎప్పుడెల్ల ఆ ఊరు చూద్దానా అని వేగం పడుతుంటే, పెద్ద కొడుకు ఆ దారినే మూసేసేశాడు.

అసలు పెద్దాడు అంత ప్రయాణకు డవడానికి కారణం తనే. ఆ రోజుల్లో బిజీ గాని వాడి చదువు గురించి పట్టు పట్టకపోతే, వాడూ తమ్ముళ్లలాగే ఏ గుమాస్తాగానో, స్కూలు మాస్టరు గానో బతికే వాడే. కాని, వాడి చదువు

భర్తగాని పట్టించుకుంటే కదూ? “అందరూ చదువుకుంటే నాన్నకి పాలం పనుల్లో ఎవరు సాయం చేస్తారా” అని వాడిని బ్రతిమాలి, బామాలి ఎలాగైతేనేం వాడి మేడలు విరిచి వ్యవసాయంలోకి దింపింది తనేను. కాని, తనకేం తెలుసు— చదువులు మమకారాలని దూరం చేస్తాయని, డబ్బుకి ప్రాధాన్య మిస్తాయని? హతాత్తుగా ఆమె ఆలోచనలకు నడవ లేక పడింది. కామాక్షమ్మ ఆమె భుజం పట్టుకుని అవుతూ—“ఇక్కడ కొబ్బరికాయ, అగరోత్తులు కొండాము ఆ గొడనా” అంది. “గుడి దగ్గరైతే వ్రయంగా చెబుతారు, సువ్వుకంటావా కొబ్బరికాయ? డబ్బులున్నాయా — లేక

అంబరవర వదిలర వరవదిల :

కామాక్షమ్మ. చెప్పుకోవడానికి తనకీ : గురు కొడుకు లున్నారూ కాని, ఒక్కో తమంత తాముగా — ‘ఈ రూపా దగ్గరుంచుకో, అమ్మా’ అని ఇవ్వు అడగడం తనకి నామోషీగా ఉంటుం తనకి కొనిచ్చే ఒక్క చీరా కొనిపెట్టడా వాళ్ల కెంతో బాధగా ఉంటుంది “నీ దగ్గర చీరలు మన్న వేమటమ్మా, అని విసుక్కుంటారు. భార్యలకై వండుగ వండుక్కి కొత్త చీర కొంటూనే ఉంటారు. తమ జన కారణభూతురాలైన తల్లికి ఒంటిని బట్టా, కడుపునిండా తిండి పెట్టడా ఈ కొడుకు లింత బాధపడిపోతా రెం కనో?

కామాక్షమ్మ గిపి గిపి బేరమా ఓ కొబ్బరి కాయ తీసుకుంది. “నువ్వు కొబ్బరికాయ తీసుకుంటావా, అర పండ్లా?” అడిగింది నరసమ్మగార్ని.

“అరటిపళ్ల చాలలే” అని కావ క్షమ్మ చగ్గర పది పైసలు తీసుక పళ్ల తీసుకుంది నరసమ్మగారు.

“నేను బయటి కెళుతున్నానం” చాలు, ‘ఈ డబ్బులు దగ్గరుంచుకోం అత్తయ్యా’ అని నే వద్దంటుని వినకుండా ఇస్తుంది మా కోడలు. చూశావా నా అదృష్టం, నా కోడ లెం మంచిదో? ఏకూ ఉన్నారుకోడళ్లు కా ఒక్కళ్లకూ నీ పాడ గిట్టదు, పా అన్నట్లు బడాయిగా చెబుతున్నది కావ క్షమ్మ. అవిడ మాటలకు మోపా ముడుచుకుంది నరసమ్మగారు.

మూడో కొడుకు దగ్గరుండగా సారి ఇలాగే ఎదురింటి శివమ్మగారి కలిసి బజారు వెళ్లింది. ■ శివమ్మగారి ఇంట్లోకి కావలసిన వెచ్చాలన్నీ ఆ తెస్తుంటుంది. అది చూసి కోడ తనని కూడా ఏవో సరకులు తెమ్మ పుళ్లమాయిస్తూనే ఉండేది. ఈ కావలాగా రెండో కూతుర్ని పంకే కూడా. ఓసారి అడుక్కునే వాడ రెండు పైసలు వేసింది. దాహం వేసింద సోదా తాగింది. ఆ కబురుని తల్లి జాగ్రత్తగా చేరవేసింది కూతురు. అం అవిడ మాటే పోటీ మాటలు వినరద మొదలు పెట్టింది.

“ఎవర్లే మీ అమ్మ అలా తిడుతున్న దని కొడుకు కూతుర్ని అడుగుతుంటే ఆ కూతురు ఏదో ఘనకార్యం చేసి దానిలా పోజిస్తూ, “ఇండాకా బావ: అమ్మ ఇచ్చిన డబ్బులు మిగిల్చి సోదా తాగిం అడుక్కునే వాడికి వేసింది—అందుక అమ్మకి కోపం వచ్చింది, నాన్నా” అం “ఏదావులే, నోరుమూసుకో” ఆ కూతుర్ని కసిరాడు కొడుకు. ఆ మా

ప్రసాధనం

చిత్రం—అర్. సుమంత (సుద్రాసు-23).

కోసం తను మొగుడిలో పోట్లాడేది— “వాడివి మీరు బాగా చదివించవలసిందే” అని. తన పట్టుదలకి తగ్గట్టుగానే ఒక్కొక్కసూ తప్పకుండా పాసవుతూ వచ్చాడు. చదువుకి తగ్గ పెద్ద ఉద్యోగం చేస్తున్నా డిప్పుడు. రెండో వాడు. మూడో వాడు ఎన్. ఎన్. ఎల్.సి. తోనే సరిపెట్టుకున్నారు. పెద్దాడి చదువుతోనే గుడ్డు మీదికొచ్చినంత వయస్సు తలిమ్మా వారిని పెద్ద చదువులు చదివించలే నన్నాడు భర్త. రెండో వాడు గుమాస్తా, మూడో వాడు బడివంతులూ అయ్యారు. ఎటోచ్చీ నాలుగోవాడికే అన్యాయం జరిగి పోయింది, పాపం! “అప్పయ్యల్లా నేమూ చదువుకుంటాను” అని ఎంతో గోం పెట్టాడు కాని, వాడి ఏడుపు తమ గాని,

పోతే నేను తెచ్చాను, తీసుకో. ఇంటి దగ్గ రిద్దువుగానికే” అంది.

తన దగ్గర డబ్బు లేనందుకు ఆ సమయంలో నరసమ్మగారు చాలా సిగ్గుపడింది మనసుతో. అసలు తన దగ్గర చిల్లర డబ్బులుంటే కదూ తేవ దానికి? ఎప్పుడన్నా ఇలా గుడికి బయలు దేరుతుంటే, ఆ సమయానికి కొడుకు ఇంట్లో ఉంటే— “ఓ పావలా ఉంటే ఇవ్వరా” అని అడిగి తెచ్చేది కాని, ఏమిటో ఈ రోజు మనసు మొద్దుబారిపోయింది. ఎది జ్ఞాపకం రాలేదు తనకి. కామా క్షమ్మ కైతే అడిగే బాధే ఉండదు— జీతాలు రాగానే కొడుకు ఆమె చేతి ఇర్రు కోసం పదో, ఇరవైయో ఇస్తాడట. ఆ మాట ఎంతో గర్వంగా చెబుతుంది

ఏ వేళకు ఆ వైపు

పోదో—సి. జయదేవరెడ్డి (సంగమంకల్లు)

ఏంటానే తను బిక్కచచ్చిపోయింది. తన కొడుకు ముందు అవరాధినిలా నిలబడి పోయింది తను.

అంటే, తల్లి కొడుకు నంపాడవరో అర్థం కూడా ఇర్దు పెట్టుకునే పాళ్లు లేదా? అని బాధగా మూలగింది తన మన నవ్వుడు. చివ్వువ్వుడు పువ్వుకాలు పారేసి, నలకలు పలగొట్టి, పెనిసిళ్ళు, పెమ్మలు పారేసి ఆ సంగతి తెలిస్తే కండ్రి ఎక్కడ తన్నుతాడో అనే భయంతో బిక్కమొహం లేసుకుని తన దగ్గర నిలుచుంటే, తన మనసు కలిగి పోయేది. భర్తకి తెలియకుండా వాళ్ళకి దబ్బులిచ్చి పంపేది. అలా ఎన్నిసార్లు, ఎన్ని రూపాయలు ఇర్దు పెట్టిందో అదంతా తన కొడుకుకి తెలియదూ— అనుకునేది బాధగా.

ఓ సారి— అంటే అప్పటికి భర్త బ్రతికే ఉన్నాడు, “అడదానికి కూడా తనదంటూ ఇల్లో, పాలెమో, బంగారమో ఉండాలి. దానికోసమే నా కొడుకులూ, కోడళ్ళూ వుద్దావ్వంతో బాగా చూస్తారు. ఏమీ లేకపోతే ఆ అడదాన్ని ఎవరూ పరిగ్గా అడరించరు కూడా” అని ఎవరో

అంటే ఆ మాట మీద తను తనపేరన కొంత భూమి పెట్టుమని పోరింది. కాని, భర్త ఎంటే కదూ? “నీ కెందుకే, ఏచి దానా, అస్త్రీ! అస్త్రీ నువ్వేం చేసుకుంటావు? అస్త్రీని మించిన కొడుకులు నలుగురు ఉండగా, వాళ్ళు నీ కేం రోటు చేస్తారు? నిన్ను పువ్వుల్లో పెట్టి చూసుకోరూ?” అని ఉప్ప అస్త్రీ కాస్త ఆ నలుగురికే వంచి పెట్టేశాడు. “అదేమిటి, నాన్నా, అమ్మని మేము చూసుకోమా, మా కంతగా చెప్పారా?” అని ఆ రోజు తండ్రి ముందు గొప్పలు చెప్పుకున్న ఆ కొడుకుతో, ఇప్పుడు తనకి ముద్ద పెట్టడానికి బాధపడేవాడు.

పుత్రులు లేకపోతే పుట్టుగతు లుండ వని, పున్నామ నరకం నుంచి కాపాడేది కొడుకులే. కాని కూతుళ్ళు కాదు అనే మూఢ నమ్మకంతో కొడుకులు పుట్టాంనే కరుకుంటుంది అడది. వుద్దా వ్యంరో అడరించవలసిన కొడుకు, చివరకు వాళ్ళ కేమిస్తున్నాడు? తీరిన ఆశాంతిని, బ్రతుకుమీద విరక్తిని కలిగి స్తున్నాడు. అంతే. బ్రతికి ఉండగానే వరకాన్ని చవి చూపించే కొడుకు పుట్టినా ఒకటే, పుట్లకపోయినా ఒకటే. కొడు

కుల స్వభావానిన తలచుకుంటూ చింతిస్తున్నది ఇప్పుడు నరనమ్మగారు.

“ఆ కొడుకుల్ని చూసే ఒకానొక నాడు తెగ గర్వపడ్డావు కదూ?” చిలిపిగా అడిగింది మనసు.

“అవును. గర్వపడ్డ మాట నిజమే. ఒక్క కొడుకు పుట్టేనే బోలెడంత సంతోషం కలిగేటప్పుడు నాకు నలుగురు కొడుకు లువ్వురు, నాకు రోటుమిటి? ఒకరితో లేక్కమిటి అని నిర్లసిగన మాట నిజమే కాని, వాకేం తెలుసు, స్వార్థానికి మారుపేరుగా తయారవుతారు ఈ కొడుకులు అని?” వక్కాతావంతో తనకి తను సమాధానం చెప్పుకుం దామె—

“ఏమి టాదినా అంత దీర్ఘంగా అలోచిస్తున్నావు? ఎన్నిసార్లు పీలిచినా పలకడం లేదు” అంది కామాక్షమ్మ.

“పిలిచా!” కలవరపాలుని అణుచు కుంటూ పాడిగా అంది నరనమ్మగారు.

“ఈ రోజు నీ మనసు బాగాలేదు. చాలా పరధ్యాప్తుగా ఉన్నావు.” నవ్వింది కామాక్షమ్మ.

పురాణం దగ్గరనుంచి ఇంటికి బయలు పేరుతూ, “రేపు ఇంతకంటే పెందలాడే వద్దాము, వదినా” అంది కామాక్షమ్మ. “రేపు నేనుండవమ్మా.” నిర్లిప్తంగా జవాబిచ్చింది నరనమ్మగారు.

“ఎక్కడి కెళతావా? నీ ప్రయాణం ఆగిపోలేదా?”

“నా ప్రయాణం ఆగడమ్మా— మా అత్తరి వాడు ఎట్లుమూర్తి దగ్గరి కెళ తాను.”

“మూఢ్మెల్లి క్రితం అక్కణ్ణుంచేగా వచ్చావా? నుల్ల అక్కడికే వెళతావా?” సంభ్రమాన్ని వెల్లడించింది కామాక్షమ్మ.

“అవును, అక్కడైతేనే నాకు సుఖంగా, నిశ్చింతగా ఉంటుంది. చదువు కున్న కొడుకులు ఏదో ఉద్ధరిస్తారని ఆశపడుతూ వచ్చాను కాని, డబ్బు ముందు కష్టతల్లి కనిపించదని ఇప్పుడిప్పుడే తెలుసుకుంటున్నాను” అని పైకి అనకుండా మనసులో అనుకున్నా రావిడ.

అత్తగారికేసం కనిపెట్టుకుని కూర్చున్న కొడలు మొహం చిట్లించి లేచింది, అవిడకు ఫలవారం పెట్టడాని కని. భర్త పోయినప్పుడుంచి ఒంట పూట భోజనం చేస్తూం దామె.

కొడలి మొహంలోని విసుగుని, కొడుకు కన్నుల్లో ప్రస్ఫుటమయ్యే కోపాన్ని అర్థం చేసుకున్న నరనమ్మగారు వంట ఇంటికి వెళ్ళకుండా తనకు వేసిన పక్కమీద కూర్చుంటూ, “ఒరేయ్, సూర్యం, రేపొద్దున్న ఫస్టు బమ్మకి పారెం వెళతారా” అంది. ఆ మాటకి

కొడుకు — ‘అక్కడి కెందుకు? ఆ ఉండేదేదో ఇక్కడే ఉండదా’ అంటా దేమో అనే ఆశతో. కాని, సూర్యం — “అలాగే, నీ ఇష్టం” అనేకాదు అతి తేలిగ్గా.

అత, నలా అనగానే ఆమెకు చాలా ఆశాభంగం కలిగినట్లుయింది.

ఆ రాత్రి ఎంతసేపటికీ ఆమెకు నిద్రవట్టులేదు. ఎలాపట్టుతుంది నిద్ర? కొడుకుల అండలో తన చివరి రోజులు నిశ్చింతగా గడిచిపోతాయని గంపె దాళతో ఉంది. కాని, స్వార్థం మూర్తిభ వించిన కొడుకుల ప్రవర్తనకు దుఃఖం వస్తున్న దామెకు.

‘అడది సంతానంకోసం ఎంతో అగ్రులు చాస్తుంది. సంతానంకోసం చేధులాని పూజలు, ప్రతాలు, తీర్థ యాత్రలు కూడా చేస్తుంది. పుట్టిన సంతానం నిలబడటంకోసం ఎంతో సుఖాన్ని వణంగా ఒడ్డుతుంది. ప్రతి క్షణమూ కొడుకు జన్మస్థలంకోసమే వెంపరలాడుతుంది—కాని, పెరిగి ప్రయోజకు డైన కొడుకు ఆ తల్లి కేమిస్తాడు బదులుగా? కన్నీరు ... కన్నీరు ... కన్నీరు ... అంతే.’ అంతర్గతమైన వేదనతో ఆమె రాతంతా జాగరణ చేసింది.

అప్పుడే కాస్త కునుకు పట్టుతున్న దామెకు. కాని, సూర్యం గొంతు పాదా విడిగా వినిపించింది. “అమ్మ ఇంకా లేవ లేదూ? ఈ బస్సు దాటిపోతే మళ్ళీ ఏడు గంటల వరకూ బస్సు లేదు కూడా. అమ్మని రేపు, కనకం” అంటున్నా డతను. అంతే. అతి బలవంతంగా లేచి కూర్చుం దామె. “నే నిక్కడ ఒక్కపూట ఆగినా బరువేనేమో” అనుకోగానే ఆమెకు కన్నీ రొగింది కాదు. అప్పుడే రోపలి కొచ్చిన సూర్యం తల్లి కళ్ళపైబడి నీరు రావడం చూసి కంగారు పడ్డాడు. “ఏడుస్తున్నా వెండుకమ్మా? అన్నయ్య అలా రాకా డనా?” అడిగాడు కంపిత స్వరంతో.

“కాదురా, ఏమీ! రాత్రి కలలో మీ నాన్నగారు కనిపించారు. ఆయన జ్ఞానకం వస్తే కన్నీ రొగింది కాదు” అన్నా రావిడ, పైకి నవ్వు పట్టిస్తూ. కాని, మనసులో ఇలా అనుకున్న దామె: ‘ఈ కన్నీటికి అర్థం నీ కిప్పుడు తెలియదురా. ఇప్పుడు సుప్త్య అపురూపంగా చూసుకునే బిడ్డలు పెద్దయ్యాక వాళ్ళ నిన్ను నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నప్పుడు, ఈ కన్నీటికి అర్థం తెలుస్తుంది నీ కప్పుడు.’

“వద, టైమయింది కాబోలు” అంటూ తడి కళ్ళను తుడుచుకుని తూలుకుంటూ బయటి కొచ్చింది నరనమ్మగారు.

బాగా అభివృద్ధి చెందిన దేశాల్లో యున్న టెక్స్టైల్స్ అండ్ అమెరికా ఒకటి. కాని ఈ అభివృద్ధి ఈ దేశంలో ప్రాథమిక అవసరాలకు ఎన్నో ఇబ్బందులను కలుగజేస్తున్నది.

మనీషీ ముఖ్యపనరమైనది గాలి. సర్ది శమలు, కార్లు, విమానాలు ఎక్కువ కావడం వల్ల గాలి కలుషితమైపోయి, సరిశుభ్రమైన గాలిని వీల్చుకోవడానికి నోచుకోలేకపోతున్నాడు అమెరికన్ దేశస్థుడు. ఈ కలుషితమైన గాలిని వీల్చడంవల్ల కాన్సరులంటి వ్యాధులు ప్రబలమవుతున్నాయి.

దాహమైతే నీళ్లు తాగడానికి భయపడి సాఫ్ట్ డ్రింక్స్ తో తృప్తిపడుతున్నారు. ఈ డ్రింక్స్ ఎక్కువ వాడడం ఆరోగ్యానికి ఏమంత మంచిది కాదు. గాలి, నదులు, సముద్రం, భూమి—ప్రతిదీ కలుషితమై పోతున్నది. అందువల్లే ప్రస్తుతం కాలవ్యం పెద్ద సమస్య అయిపోయింది ప్రభుత్వానికి, పౌరులకూ.

ఇక ఆహారం తీసుకుందామా అంటే చాలావరకు ఫ్రీ-కుక్డ్ ఫుడ్స్ ఉపయోగమంటారు. కాయగూరలు, పండ్లు, మాంసం—ఇలాంటివన్నీ చాలావరకు డబ్బాలలో విలవ చేసినవే వాడుకుంటారు. ఈ విలవ చేసిన ఆహారం ఆహారపు విలువను పోగొట్టుకోవడమే కాకుండా ఒక్కొక్కసారి ప్రోపెసింగ్ సరిగాలేని కారణమైతే నేమి, ఇంకా దేనివల్లనైతే కావీండి విషపూరితమై ప్రాణాపాయానికి దారి తీస్తున్నది.

మన దేశంలో ఆహారం తక్కువై బాధపడుతుంటే, ఇక్కడ ఎక్కువై అవస్థ పడుతున్నారు. ముఖ్యంగా బరువు విపరీతం కావడం, పంటజబ్బులు రాసురాసు ఎక్కువై పోతున్నవి.

ప్రేమించడం, ప్రేమించబడడం—ఈ వరం రాసు రాసు కరువై పోతున్నది. నాకు తెలిసిన ఓ అమ్మాయి “మా అమ్మంటే నా కుమార్తె” అన్నప్పుడు నా కేం మాటలాడాలో తెలియలేదు. ఆ అమ్మాయికే కాదు, చాలామందికి తల్లి అంటే అనన్యం. మన తల్లితండ్రుల ఆలోచన బిడ్డల భవిష్యత్తుమీద. ఇక్కడ అలా కాదు. పిల్లలకు కొంత వయస్సు వచ్చిన తరువాత వాళ్ల బాగులు వాళ్ల చూసుకోవలసిందే. తల్లితండ్రులు తమ స్వంత ఆనందాన్ని చూసుకొని తరవాతే బిడ్డలను గురించి ఆలోచిస్తారు. సక్రమమైన తల్లిప్రేమ లేని కారణంగా ఈ దేశంలోని పసిబిడ్డలు మానసికంగా ఎంత ఇబ్బందోగోర్తే తెలుస్తున్నది ఈ మధ్య ‘రీడర్స్ డైజెస్ట్’ వారు ప్రచురించారు. అది చదివి గుండెలు బలదరించాయి.

ఇక డేటింగ్. ఈ పదం విస్తరానికి ఎంతో అందంగా, తమాషాగా ఉంటుంది. చాలామంది అబ్బాయిలకు పెళ్లి చేసుకోంటే భార్య చేతుల్లో కీలుబొమ్మలపై పోతామని భయం. అందుకనే అబ్బాయిలు అమ్మాయిలతో సరదాగా తిరగడానికి ఇష్టపడతారు కానీ, పెళ్లి దగ్గరకు వచ్చేసరికి మాయమవుతారు. అమ్మాయిలు అబ్బాయిల నాకర్పించడానికి శత విధాల శ్రమపడతారు. కట్నాలు, కాసుకల సమస్యలు లేవనే కానీ, అమెరికన్ కన్యకాదా వివాహం దగ్గరీ కొచ్చేసరికి ఎన్నో ఇబ్బందులను, అవమానాలను ఎదుర్కొంటున్నది.

డేటింగ్ ఒకర్ని ఒకరు ఆర్థం చేసుకొనడానికి, కానీ, అది జరగదు. ఈ దేశంలో ఉన్నంత విదాకుల సంఖ్య

అమెరికా నుంచి ఓక సోదరుని ఆశ్చర్య

ప్రమదావనం

మరే దేశంలోనూ లేదు. భార్యభర్తలు ఒకరిమీద ఒకరు విశ్వాసం, ఆప్యాయత లేకుండానే సంసారాల చేస్తుంటారు. ఈ క్షణంలో భార్యభర్తలుగా ఉంటారు మరో క్షణంలో ఒకరికొకరు ఏమీ కారు. ఇలాంటి ఇళ్లలో పెరిగే బిడ్డల భవిష్యత్తు ఏమిటి?

ప్రతి అమెరికన్ ఇలాగే ఉన్నాడని నా ఉద్దేశ్యం కాదు. ప్రేమ, రయ, బాధ్యత, నిష్పాక్షం, త్యాగబుద్ధి గల స్త్రీపురుషులెందరో ఉన్నారు. అయితే, రోజు రోజుకీ వారి సంఖ్య దిగజారిపోతున్నది.

ముసలివారి బ్రతుకులు ఇక్కడ ఎంతో భయంకరంగా ఉంటాయి. ■ వయస్సులో వాళ్లని శ్రద్ధగా చూడడానికి చిన్నవాళ్లకి టైమ్ ఉండదు. అందుకని వాళ్లకు ప్రత్యేకంగా ‘హోమ్స్’ ఉంటాయి. వాటే దయాదాక్షిణ్యాలవినోదే నీళ్లు అధారపడాలి. కొంత శక్తి ఉన్నవారు ఒంటరిగా నివసస్తూ ఉంటారు.

ఈ దేశంలో డబ్బుకి కొరత లేదు. అందుకని మత్తుపదార్థాలు సేవించడం అధికంగా ఉంటుంది తాగడం తప్పు కాకపోవచ్చు. విపరీతంగా తాగి డ్రైవ్ చేయడం, ఇతరులకు ప్రాణహాని కలిగించడం మాత్రం మహా నేరం. ఏ దినపత్రిక తెలివినా ఇలాంటి నేరాలతో నిండి ఉంటాయి వార్తలు. హీ రోయిన్, మారువాన లాంటివి విశృంఖల నిహారం చేస్తున్నాయి. లక్కలాడ్ యువకులు వాటికి బానిసలై శారీరకంగాను, మానసికంగాను అదోగతి పాలవుతున్నారు. ఈ వ్యవస్థ ఉన్న వాళ్లు చేస్తున్న రకరకాల దుండగాలు మితిమీర తున్నాయి. ముఖ్యంగా న్యూయార్కు లాంటి మహా నగరాల్లో ప్రాణాలు ఆరవేతుల్లో పెట్టుకొని బ్రతుకు తున్నారు ప్రజలు.

వస్తుసంబంధమైన ప్రేమ నిజమనుకుంటారు కానీ దానిమీదే విపరీతరకు నిలబడలేరు. వాళ్లకి ఏకావాలో వాళ్లకే తెలియడం లేదు. రాసు రాసు ఈ సంఘం ఆయోమయమై పోతున్నది.

శుభ్రమైన గాలి, నీరు, ఆహారం కరువు కావడం ప్రేమమ విభుల్లో వెతుక్కోవలసిన దౌర్భాగ్యపు స్త్రీ రావడం, రోజు రోజుకీ మానసిక వ్యాధులు విపరీతం కావడం, హింసాకాండ, హత్యలు, దౌర్జన్యం ప్రబలం—ఇదా అభివృద్ధి?

దేవళ

నాకు బట్టలను
అతి తెల్లగా
ఉరికే పొడరు
కావాలి

నాకు రంగు బట్టలను
అత్యంత
ప్రకాశవంతముగా
ఉరికే పొడరు
కావాలి

నాకు బట్టలకు,
చేతులకు
ఎంతో నిరపాయ మైన
పొడరు కావాలి

ముగ్గురు మహిళలు. మూడు పూర్తిగా వేరైన అవసరములు. కనుక మూడు వేరైన ఉరికే పొడర్లు కావాలా?
“అబ్బే అవసరము లేదు.” అంటారు షా పరిశోధనా సాంకేతిక నిపుణుడు. “అ మూడు
అవసరములను ఒకే ఉతుకు పొడరు ద్వారా తీరుద్దాము.”
దాని ఫలితము:

క్రోత్రి ట్రివిధోపయుక్తమైన డెట్

- * క్రోత్రి డెట్ హెచ్చు తెల్లని పొడరు—దుస్తులను అతి తెల్లగా
ఉతుకుటకు మేలు రకపు పదార్థము.
- * క్రోత్రి డెట్ బట్టలను అదనముగా శుభ్రపరచే శక్తి గలది. అంటివున్న
మట్టిని కూడ వదలింది, రంగు బట్టలను ప్రకాశవంతముగా చేస్తుంది.
- * క్రోత్రి డెట్ యిచ్చే సమ్మిడియైన నురుగులలో ఒక ప్రత్యేకమైన
మృదువుగా చేయు పదార్థముంది. అది బట్టలకు ఎంతో నిరపాయమైనది
మరియు చేతులకు ఎంతో హానికరముగా ఉంటుంది!

5 క్రోత్రి సైజులు : డెట్ 200, 400, 600, 800, 1000

తేదీన క్లబ్బులు

అతి ఉరు వెళ్లిన కొద్దీ రోజులకి ఒక ఆఫీసర్ గారి బాధ్యత పరివరము ముందుంది. అప్పటినుండి ఆమె అక్కడ ఉన్న తేదీన క్లబ్బులో సభ్యురాలిగా చేరమని ఒకటి బలవంతం. సాధారణంగా ఎక్కడయినా తెలిసినవాళ్ళు క్లబ్బులో చేరమని బలవంతం చేస్తే, వా వంతు వందా మాత్రం వెలవెలా పంపివేస్తూ ఉంటాను కాని వెళ్ళాలంటే వా కంట భయం ఉండదు. ఈమెగారి బలవంతంపల్ల ఒక పర్యాయం వెళ్లివచ్చాను. కాని ఇది కూడా వా అభిప్రాయాను బలవంతం చేసింది కాని మార్చలేదు.

ఎందుకేమంటే పరదాకొద్దీ అడవారంతా కలిపి ఏర్పరుచుకోవచ్చు ఈ తేదీన క్లబ్బులు అప్పటికీ, ఇప్పటికీ ఒకే తీరుతో సాగుతున్నాయి. ఒక ప్రయోజనం లేదు పరికరా ఇందులో చేరదాళ్లంతా పెద్ద పెద్ద ఉద్యోగముల బాధ్యులు, పెద్ద హోదాలతో ఉన్న వారు తప్ప సామాన్యులు కనిపించరు. ఎందువల్లనంటే పుద్గళుగతి గృహిణికి ఎన్ని పరదాలున్నా, ఎంత ఆర్థిక్స్ అయినా ఇంట్లో ప్రతి పని ఆమె చేసుకోవలసిరావడంతో కానలవంతం క్లబ్బు దొరకదు. రెండవది - ఎలాగో ఏమి చేసుకోవలసిందిగా పేర్లు తమంతా మరిచిపోయి అనందంగా కాంక్షనం చేదామని ఇటువంటి క్లబ్బులకు వచ్చినా ఇక్కడకు వచ్చే గొప్పవారి అంతస్తుల ముందు, హోదాలముందు, వారి వ్యంగ్యాలముందు ఆమె నిలువలేక మామకంగా మరింత బాధదాతే కాని అనుకోవచ్చు అనందం ఇక్కడ లభించదు.

అవలు ఎక్కడైతే వా వలుగురు అడవాళ్ళు చేరితే 'ఈ ఏర ఎంత? ఈ వెక్లన్ ఎక్కడ చేయించారు?' అన్న ముచ్చట్లెత్తవచ్చే వేరే ప్రయోజనాత్మకమైన సంభాషణ కనిపించదు. అందులోను ఆర్థికంగా అందరు లోటులేదేమోన కనక ఒకళ్ళకన్న ఒకళ్ళు ఎక్కువన్న రోజులో సాగుతాయి ఏళ్ల సంభాషణలు.

ఆర్థిక దృష్టి తారతమ్యాలు ఏర్పరచుకుండా అందరూ సమానమే అన్న భావం ఏరితో కలగలి. నేడు ముగ్ధులగతివారికి ఎన్నో సమస్యలు. ముఖ్యంగా అధిక ధరలు, పాదుపు,

పరిమిత కుటుంబం, నిర్ణయకాంత — ఇటువంటి సమస్యలు తమకు సాధ్యమయినంతమట్టుకు తమ పరిధులో నైవా పరిష్కరించడానికి ప్రాచు కొంటే ఎంతో సహాయం చేసేట్లు అవుతుంది. ఆ క్లబ్బుల ద్వారా ఏదైనా

ఉపయోగకరమైన సమలు చేస్తే అటు తమకు మానసికంగా తృప్తి, ఇటు సేదవారికి సహాయం చేసేసట్లు అవుతుంది.

—వి. నత్యవతిదేవి
(వంగారెడ్డి)

స్పాంజి బజ్జీ

కానలిన ముత్తపులు:—

మినువము — 100 గ్రా.

మైదానీడి — 50 గ్రా.

వచ్చిమిరవకాయలు — అయిదు.

వచ్చికబ్బెర, ఉప్పు, జీలకర్ర, జేకింగ్ సోడా.

తయారుచేసే విధానం:—

ముందుగా ముత్త పావతోనే కంట్లో పెడితే కరిగేటంతటి మెత్తగా రుబ్బాలి. అది పలచగా మరుగిచ్చేవరకు రుబ్బాలి. దాంట్లో ముందుగా జల్లించి పించి మైదానీడిని బాగా కలపాలి. పిండి ఉండలు ఉండలుగా లేకుండా చూడాలి. దాంట్లో చిటికెడు సోడా, తగినంత ఉప్పు మేసి కలపాలి. దానిని ఒక గంట రావపెట్టాలి. అంతలో వచ్చిమిరవకాయలు చిన్న చిన్న ముక్కలుగా తరిగి ఉంచుకోవాలి. కొబ్బెరముకూడా చిన్న ముక్కలుగా చేస్తే బాగుంటుంది. పిండి వానిన తరవాత దానిలో జీలకర్ర, వచ్చిమిరవ కాయముక్కలు, కొబ్బెరముక్కలు మేసి కలిపి ఉంచాలి. తరవాత స్ప్రేమిద బాణి ఉంచి దానిలో మునె పోసి కాగివ్వాలి.

—ఎస్. ఆరుణకుమారి,
హైదరాబాద్-40

వంటూ-వాతూ

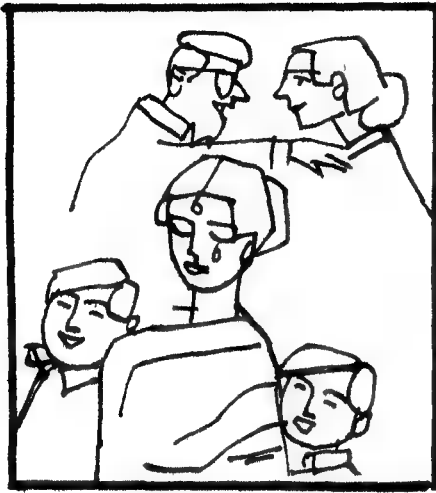

ఈ ఏడు మీరు వాళ్లు పేలకుండా చేసుకోండి.

చలికాలం తర్వాత వేసం కాలం రాక
తప్పనట్లు వేసవిలో వాళ్లు పేలుతుంది.
ఈ వేసం కాలంలో నైసిల్ పౌడర్ తో వాళ్లు
పేలకుండా చేసుకోండి. కారణం వాళ్లు
పేలకుండా చేసే అపూర్వ పదార్థం
క్లోక్ ఫెనెసిన్ ఒక్క నైసిల్ లోనేవుంది. అది
మీ చర్మానికి హాయి నిచ్చి చాకలిదద్దుర్లు,
పొచాలగడ్డి తదితర చర్మవ్యాధుల్నించి
కాపాడుతుంది.

నైసిల్ తో ఈ ఏడు వేసం కాలం మీకు
సంతోషప్రదమయ్యేట్లు చేసుకోండి.

నైసిల్ గ్లాక్సోవారి అంగరక్షక పౌడరు

జవాబులు

—మాలతీ చందూర్

జి. ఎన్. ఎల్., కామారెడ్డి

“నాకు 13 ■ సంవత్సరములో వివాహ మయింది. ఇద్దరు మగపిల్లలు. ఆపరేషన్ చేయించుకున్నాను. నా పెళ్లికి పూర్వమే మా వారికి నలభై వేల కట్నముతో పెండ్లి అయినది. విడాకులు తీసుకొనలేదు. ఆమెను వదిలి నన్ను చేసుకున్నారు. ఏడు సంవత్సరములయినది. ఆమెకు పాలము వ్రాసి ఇస్తానంటే, వాళ్ళవాళ్ళు, ఆమె వద్దన్నారు. నేను ఉన్నాగాని, ఆమెను తీసుకు వెళ్లి ఇద్దరినీ ఏలుకోమంటున్నారు. . . మా వారు మాత్రము ‘నీవు సమర్థించుకుంటానంటే తీసుకు వస్తాను’ అంటున్నారు. నాకు సాటి స్త్రీకి ద్రోహము చేస్తున్నానోమో అనిపిస్తూ ఉంటుంది. . .” — మీ వారు చేసినది చట్టరీత్యా శిక్షార్హమగు నేరం. అవరాధం మన్నించి సర్దుకు పోదలిచివస్తున్నా ఇంక గొడవేమున్నది? అయితే, మీరు మాటలలో చూపించే దాదాపుగా చేతలలో చూపించగలగాలి.

సి. ఆర్., ఆలగడప

“శ్రేత పత్రం”, ‘బ్లూ ప్రింట్’— ఈ మాటలకు సరియైన నిర్వచనాలు నేను ఎవరి ద్వారా పొందలేక పోయాను. . .” — బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం అధికార యుతంగా ప్రకటించే కరపత్రాన్ని ‘శ్రేత పత్రం’ (వైట్ పేపర్) అంటారు. ఇక ‘బ్లూ ప్రింట్’ అనేది నిలం కాగితంమీద తెల్ల గీతలతో గీయబడ్డ సాంకేతిక పటం. స్థూల రూపాన ఉన్న నిర్మాణ పథకాలకు కూడా ఈ మాట వాడతారు. శ్రేతపత్రం లాగానే ‘బ్లూ ప్రింట్’కి కూడా ఏమైనా తెలుగు మాట ఉండేమో నాకు తెలియదు.

వి. జి. కె., తాడేపల్లిగూడెం

“1969 లో అంతరాత్మ పేరిట జరిగిన ఆ సంఘటన అన్నీ జాతీయ కాంగ్రెస్ చరిత్రలో ఓ విషాద ఘట్టమని ఒప్పుకోక తప్పదు. మీ అభిప్రాయమేమిటి?” — ‘అంతరాత్మ’ సంగతి ప్రజలందరికీ మరచిపోయారు. పాత సంగతులెందుకు తవ్వకం రింకా! జాతీయ కాంగ్రెస్ లో వచ్చిన భూకంపాలలో అది అయిందనదో, అరవదో! పార్టీ శిక్షణకు కట్టుబడటంగాక, పార్టీనే కూడగట్టుకోవడాన్ని ‘పార్టీసిపేటరీ డెమోక్రసీ’ అంటారు. అది సామాజిక వాస్తవికతకు సన్నిహితంగా ఉంటుందని చెబుతున్నారు

వ్యాఖ్యాతలు. అభ్యర్థికి పార్టీ యంత్రాంగం సహాయం చేస్తుంది. కాని, ‘పార్టీసిపేటరీ డెమోక్రసీ’లో పార్టీ కంటే అభ్యర్థి ముఖ్యం. పార్లమెంటరీ నుంచి పార్టీసిపేటరీవైపు నడిచే ఈ చారిత్రక పరిణామంలో కాగడా చేబూపవలసిన భారం ఇందిరా గాంధీపై పడేట్లున్నది. అంతే!

పి. ఎన్. ఎన్., అనంతపురం

“వివాహం లేక, స్వశక్తిపై బతకగల నంటున్నది ఆమె?” — ఆ అమ్మాయి అభిమతం అలా ఉంటే మీ రెవరు కొదవడానికి? తోడు లేని జీవితంలోని సాధక బాధకాలు అనుభవం మీద గాని తెలియవు. చదువుకి తగ్గ ఉద్యోగం లభించడంలో స్వశక్తి సమ కూడుతుందని కొందరి ఉద్దేశ్యం. అయితే, ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యమనేది స్వశక్తికి సోపానం మాత్రమే అవు తున్నది.

ఎన్. వి., వరంగల్

“మనిషికి, మతానికి సంబంధం ఏమిటి? ఏ మతం స్వీకరించుకుండా జీవిత సౌఖ్యం ఉండదా? మనిషి మనుగడకు మతం ఒక అంతరాయమేమా?” — మతం అనే పదాన్ని ఇంకొంచెం లోతుగా పరిశీలించ గలిగినప్పుడు మీ కి సందేహాలు కలగవు. సామాన్యులు మోద్యాన్నే మతంగా భావిస్తారు. మీలో హేతువుకి అందని పరమార్థమున్నదే, అదే మతం. పేర్లు పెట్టి, రూపాలు అపొదించడంవల్ల దేవుడేమయ్యాడో మతమూ అదే అవుతుంది. జనన మరణాల జీవిత వలయానికి

దేవుడూ, మతమూ పూర్వార్థ ఉత్తరార్థాలుగా మానవ సరిస్థితి మహా సౌధాలు నిర్మించుకుంది.

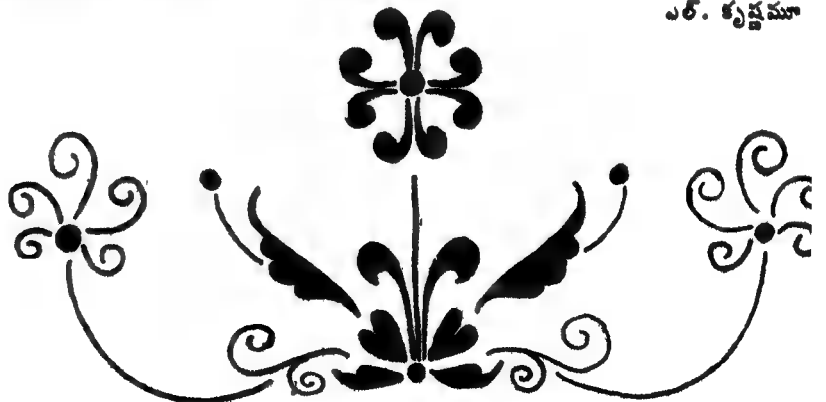
పి. బి. ఎల్., కంకటపాలెం

“ఆమె నన్ను ఒక అడపిల్లగా చూడదు— తన దృష్టిలో నే నొక హీరోని. ■ మధ్య ఒక వార్త చదివాను . . . ఆపరేషన్ ఎక్కడ జరిగేది, ఎంత ఖర్చయ్యేది వినరంగా తెలుప ప్రార్థన. నా కొరిక సఫల మనటానికి మీరు చేయూత నివ్వగలరని...” — విచిత్ర వార్తల చదివి వెళ్లి భ్రమను చెందకండి. కళాపూర్వోదయం. వారడ వారదీయం— ఇటువంటివి భావుకతతో కూడిన కల్పిత గాథలు. సృష్టి వ్యాయాన్ని ఏ మహాశక్తికూడా మార్చలేదు. స్త్రీలు పురుషులుగా మారడం, పురుషులు స్త్రీలుగా మారడం లాటివి అదివారం సత్తికల ప్రమరించే అద్భుత వార్తలు. నైద్య విజ్ఞానం దృష్ట్యా ఏటిలో వీసమెత్తు నిజం ఉండదు. కొన్ని లోపాల సరిదిద్దగలంత వరకే సహాయపడుతుంది సర్వరీ.

ఎస్ ఎమ్. ఆర్., ఆలుగడ్డబావి

“మన ఆదాయములో ఎక్కువ భాగము ధని వర్గమునకే చెంది, కొద్ది శాతమే ప్రజలు అను వింతులు నిజం కాదా?” — ప్రమాదకరమగు ‘సగ నిజాం’లో ఇది ఒకటి. వర్గాలూ, తరతమ భేదాలూ అస్తిలో, అందంలో, అంతస్తులో, అవకాశంలో ఎక్కు తక్కువలూ—ఇలాటివి అన్ని దేశాలలోను, అన్ని కాల లోను ఈ నరజాతి పృథ్వీస్థలిపై ఉన్నంతవరకే ఉంటూనే ఉంటాయి. అయితే, ప్రతి ఒక్క

ఎల్. కృష్ణమూ

పోడార్ బృందముతో పరిచయం పొందండి

జాగా దుస్తులను ధరించే వారికో మీరూ కలిసిమెలిసి వుండండి. ముదతల నడవి, తగ్గిపోతుండా వుండే పెరిసిపోని బట్టలు వివిధ ఛాయలు, రిజైన్లు గలవి, మనోహరమైన రంగులలో లేక నిర్మలమైన సాదా రకములలో పోడార్ బెక్సరులుల్ని లభించును.

- టెరీన్[®] మూటింగ్లు ● వర్తింగ్లు, నైలాన్ జాకెట్లు ● పాన్సిస్టు
- ప్రింట్లు ● చుర్రయ్య ఇతర రకములా

- పోడార్ మిర్చి తిమిరెడ్ ● పోడార్ ఎర్క్యుజ్ నింకెటిక్స్ తిమిరెడ్
- పోడార్ ప్రోవెనర్స్ ● పోడార్ స్పిన్నింగ్ మిర్చి
- పోడార్ ఎర్టింగ్స్ తిమిరెడ్

© Regd. T. M. of CARI

PODAR
textiles

అంతరంగమనేది ఒక ఆమూల్యవంశం. ఈ 'అంతరంగం' బయట ప్రపంచంలోని ఎగుడుదిగుళ్ళని నమస్కరణ పరిచే మనోధృక్వ పరిమళ గాన పేటిక. సరిసంపదలనే 'కాపిటల్' అంటారు. ఈ 'కాపిటల్' కొందరి ఇష్టానుసారం గజ్జె కట్టడంగాక, ప్రభుత్వాధీనంలో ఉండటం 'సోషలిజం'. ఏ దేశంలోనైనా ఉత్పత్తి నిలిచి, ఆదాయం పెరుగుతుంది. పరిశ్రమలు (భారీవి-మిగతా రెండూ కూడా) ప్రజకు అవసరమైన దానికంటే ఎక్కువ నరుకుని ఉత్పత్తి చేసి, ఎగుమతిని పెంచడంవల్ల జాతీయదాయం వృద్ధి పొందుతుంది. రష్యాలో పెర్ల అయిన పది నెలలకుగాని కొవరం పెట్టేందుకు వాటా దొరకదు. ఆమెరికాలో అపార్ట్ మెంటు భవనాలకు రిపేర్లు చేయించలేక, వస్తులు కట్టలేక స్వంతదారులు వాటి నలా గాలికి వదిలేసి, కావలిస్తే మునిసిపాలిటీని స్వాధీనం చేసుకోమంటున్నారు. పెద్ద పట్నాలలోని ప్రాథమిక సాయుధ వర్తక కారుల క్యూలు మన దేశంలో మనకి అలవాటై పోయాయిగాని, పెకింగ్ మహానగరంలో పది లక్షల పైకిళ్ళ గంటల సంగీతమే రప్ప, కారు హోల్స్ వినపడటం అరుదు. ఉపన్యాసపు టావేళంలో 'తూర్పున ఏరబడింది' అని కలగడంగాక, మన చిన్న ప్రపంచం లోని కాలవ్యయం మనకు చేతనైనంతలో కడిగివేయ బానుకుంటే, నవప్రపంచవిద్యార్థినికీ ఒక రాయి నందించినవార ముఖతం.

బి. ఆర్. అర్. అర్., ఖరగ్ పూర్

"అనేక విషయాలు తెలుసుకోవటానికి మీరు జరిపే నిరవధిక కృషి ప్రశంసనీయం. 'డోవ్స్ డే బుక్ మేడ్ 1085'—ఇదేమిట! తెలుసుకోవటానికి మీ కీ జాబా వ్రాస్తున్నాను. సంక్షిప్తంగానైనా విషయ వివరణ పొందగలననే. . ."—అది 1085 కాదేమో, 86 ఏమా! ఒక్క సంవత్సరానిదేముందిగాని, 1066లో నార్మన్లు ఇంగ్లాండుపై దాడి సరిసి, 1087 వాటికి సమస్తం తమ వశం చేసుకున్నారు. నేటి ఆంగ్ల పరిశ్రమ 'నార్మన్ కాన్క్వెస్ట్'లో ప్రారంభమవుతుంది. నార్మన్ల ప్రభువే విలియమ్ ది కాన్కరర్ అంగ్ల సేనాపతిని మర్దించి, సార్క్స్ పాలకుడు హెర్బర్ట్ ని 1069 నాటి హేస్టింగ్స్ యుద్ధంలో సంహరిస్తాడు. వ్యతిరేకశక్తులను నేలరాచి, తమ పద్ధతులు, తమ పాలనా విధానం, తమ మతవిశ్వాసం ఇంగ్లాండులో ప్రవేశపెడతారు నార్మన్లు... డూవ్స్ డే వేరు; డోవ్స్ డే బుక్ వేరు. డూవ్స్ డే అనగా మానవులు చేసిన పాపపుణ్యానికి దేవుడు తీర్పు చెప్పే రోజు — ది డే ఆఫ్ జడ్జ్ మెంట్. డోవ్స్ డే బుక్ అనగా నార్మన్ విజేతలు 11వ శతాబ్ది నాటి ఇంగ్లాండ్ లో తమ పాలనావిధానం కోసం అయా 'షెర్స్'గా (రాష్ట్రాలు లేక మండలాలు) విభజించిన గూడు ఏయే 'మానార్'కి (సంస్థానం లేక జాగీరు) ఎంత భూసంపద, జనసంపద, మృగసంపద ఉన్నదీ క్రోడీకరించి తెలిపే అస్సైజ్యుల పుస్తకం. విలియమ్ రోజు రాసు విధించడమే పుస్తకం కోసం దీనిని తయారు చేయించాడు. 1066కి పూర్వం భూస్వాములు రాజాకి చెల్లెస్తున్న పన్ను ఎంతో, 1086 నుంచి ఎంత పాచ్చి చెల్లించారో, బంగారం ధర పెరుగుదల మొదలై నన్ను పన్నురంగా ఈ పుస్తకంలో చేర్చారు. ఇధునికి ఆంగ్ల పరిశ్రమ 'డోవ్స్ డే బుక్' ప్రారంభ వాచకం నంటిది.

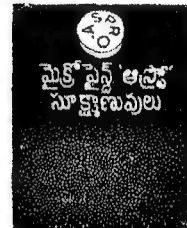

నొప్పి కలిగినప్పుడు కావాలి 'ఆస్ట్రో'!

మీరు ఏ విధమైన నొప్పులలో బాధపడుతున్నా సరే 'ఆస్ట్రో'ని నమ్మండి. 'ఆస్ట్రో' డిస్కం చూడమే మైక్రో డైట్ చేయబడినది. ఆకారంవలన ఇది చచ్చడానికి ఎరుకంబని, వ్యర్థంగా ఇముడియంబని, అంత త్వరగానూ నొప్పులను తగ్గిస్తుంది. ఇతరమైన మందులుగా వాడనివారణకై ఉపయోగించబడే మందులన్నీ 'ఆస్ట్రో' రెట్టింపు త్వరగా వనిచేస్తందని శాస్త్రీయమైన పరీక్షలు నిర్ణయించినవి! బాధ నమయంలో నమ్మకగలిగి ప్లే హితునిపై ఆధారపడండి—మైక్రో డైట్ 'ఆస్ట్రో'ను శీఘ్ర నివారణకై తీసుకోండి.

మైక్రో డైట్ 'ఆస్ట్రో'ను : నొప్పి • తలనొప్పి • ఫ్లు • జ్వరం • జలుబు • కీళ్ళనొప్పులు • గొంతునొప్పి • పంట నొప్పులకి వాడండి.

హెతూదు : పెద్దవారికి రెండు చిక్లు, అవసరమైతే మళ్ళీ వేసుకోండి. చిల్లరికి ఒక చిక్ లేక మీ శిశువు పంహాననునరించి వేసి కొనవలెను.

సామాన్యంగా నివారించును శీఘ్రముగా నివారించును
పెద్ద అణువులు చిక్లు చిక్లు
చిక్లు చిక్లు చిక్లు చిక్లు
చిక్లు చిక్లు చిక్లు చిక్లు
చిక్లు చిక్లు చిక్లు చిక్లు
చిక్లు చిక్లు చిక్లు చిక్లు

నొప్పిని అతిశీఘ్రంగా తొలగించడానికి 'ఆస్ట్రో' మాత్రమే మైక్రో డైట్ చేయబడినది

సంపూర్ణ రామాయణము

రామాయణ గాథ ఎన్ని మారులు చూసినా, వినినా తనివీలిండు. ఎప్పటికప్పుడు దానిలో కొత్తదనము గోచరిస్తూనే ఉంటుంది. ఆ గాథలో ఉన్న గొప్ప విశేషం ఇది. లక్ష్మీ ఎంటర్ ప్రైస్ లో వారు రంగులలో భారీ ఎత్తున నిర్మించిన 'సంపూర్ణ రామాయణము' వరసభరితంగా ఉంటూ, అత్యంత ఆకర్షణీయంగా ఉంది. రామాయణ గాథలోని ముఖ్య ఘట్టాలను ఏర్పి కూర్చి ఒక రసజీయ దృశ్యకావ్యంగా దీనిని రూపొందించారు. ప్రతి ఘట్టాన్ని నిండుదనంతో వెల్లివిరిపేటట్లు శ్రద్ధ తీసుకున్నారు. సంభాషణలు ఉప్పుతస్థాయిలో తూచి వాడబడినాయి. ఈ ఘనత శ్రీ ఆరుద్రకు. శ్రీ ముళ్ళపూడి వెంకటరమణకు దక్కుతుంది. శ్రీ కె. వి. మహదేవన్ సంగీతం అద్భుతం అద్భుతరంగా ఉంది. టైటిల్ సర్దు 'రఘువంశసుధాంబుది చంద్రశి' బ్యాక్ గ్రౌండ్ పాటగా మే ప్రిక్షకులకు చిత్రమహిమను అస్పందించే మనస్థితి కల్పించారు. ఇది బాగుంది. శ్రీ కె. ఎన్. ప్రసాద్ రాయాగ్రహణం, శ్రీ రవికాంత్ తాంత్రిక రాయాగ్రహణం చిత్రానికి మంచి పరిపుష్టిని చేకూర్చినాయి. శ్రీ ఎ. కె. శీర్ కలా దర్శకత్వం కమ విందుగా ఉంది. ఇతర సాంకేతిక విలువలు మెచ్చుకోదగిన స్థాయిలో ఉన్నాయి. శ్రీ బాపు దర్శకత్వం ప్రతి ఒక్కరి ప్రశంసలందుకుంటుందనుటలో సందేహం లేదు.

యుద్ధంలో చివరి రామ విజయం, కుంభకర్ణుని నిద్ర లేపటం వంటి ఘట్టాలు దర్శకుని ప్రతిభాపుష్పతలకు తార్కాణాలుగా భాసిస్తున్నాయి. శ్రీరాముడుగా శోభనీబాబు, పాత్రపోషణ చూడముచ్చటగా ఉన్నాయి. రావణుడుగా రంగారావు ప్రదర్శించిన నటనా చాతుర్యం ఒక్కరిని ఆకట్టుకుంటుంది. దశరథుడుగా గుమ్మడి, కైకగా జమున, భరతుడుగా చంద్రమోహన్, లక్ష్మణుడుగా నాగరాజు, హనుమంతుడుగా అర్జుణ్ జవార్లనరావు ప్రతిభావంతంగా నటించారు. సీతగా చంద్రకళ విగ్రహం తగినంతగా లేకపోయినప్పటికీ చక్కని అభినయంతో ఆ పాత్రను గొప్పగా పోషించింది. ఇతర ముఖ్యపాత్రలలో హేమలత, జానియర్ శ్రీరంజని, ధూలిపాక, సత్యనారాయణ, కృష్ణకుమారి, మిక్కిలినేని, ఛాయాదేవి, నాగయ్య, మోధవరెడ్డి సత్యం, జి. ఎన్. స్వామి, సందర్శిబాయి, వల్లం సరసింహారావు ఎంతో బాగా రాణించారు. పండితులను, పామరులను విశేషంగా ఆనందింపజేయగల ఈ చక్కని చిత్రానికి నిర్మాత శ్రీ నిడమర్తి సద్నాధ్. లక్ష్మీ ఫిలిమ్స్ ద్వారా ఈ చిత్రం ఆంధ్ర అంతటా విడుదల అయింది.

— వెంకటే

వంగోద్ధారకుడు

ఒంటి వంతగా ఉంటోందని, అన్నం సహించడం లేదని చెప్పటానికి గౌరి డాక్టరు జంటులింగం అప్పటికి వెళ్ళింది. అప్పటికే డాక్టరు జంటులింగం లక్ష్మీ అనే పేషంట్ను సరామర్చిస్తున్నాడు. గౌరి బెంచి మీద కూర్చుంది. "మొన్నే పెళ్ళయింది కదా, అప్పుడే ఏమొచ్చింది, చిట్టి తల్లీ, ఏమి?" అని అన్నాడు డాక్టరు చమపుగా, లక్ష్మీని పరీక్షిస్తూ. "ఒళ్ళంతా బరువుగా ఉంటోందండీ." "అన్నం సహిస్తోందా?" "లేదండీ." "నాకు తెలుసు. ఎలా సహిస్తుంది? చింతకాయలు, మామిడికాయలు తినాలిచిస్తోందా?" "అవునండీ." అమాయకంగా అన్నది లక్ష్మీ. ఆ లక్షణాలే తమకూ ఉండటంతో గౌరి గట్టకట్టమంది. "వాంతుటో?" "దా అవుతున్నాయండీ." తన లక్షణాలన్నీ డాక్టరు ఎలా పసిగట్టాడా అని ఆశ్చర్యపోయింది లక్ష్మీ. గౌరి గుండెల మీద చెయ్యి మేసుకుంది. "వెరీ గుడ్." అని అన్నాడు డాక్టరు పరీక్ష ముగిస్తూ. "వాంతులుంటే వెరీ గుడ్ అంటారేమిటండీ..." "ఎందుకా, చిట్టి తల్లీ, తెలిదూ ... సరేలే. ఈ జబ్బుకి కావలసింది మందులు కాదు-శుభ్రత, మంచి టానిక్సులు. నువ్వు తల్లిని కాబోతున్నావ్." లక్ష్మీ ఆనందంతో ఉక్కిరిబిక్కిరయితే, గౌరి భయంతో కంపించిపోయింది. తల్లి కాబోయే లక్షణాలు

హరికృష్ణా ఫిలిమ్స్ 'రాజమహల్'లో జ్యోతిలక్ష్మి

కనక ఉప్పాయి. పెళ్లయిన పిల్ల తల్లి కాబోతుంటే కయిన వాళ్లందరూ ఆనందంతో అడుగులకు మడుగు తాతున్నారు. ఆదే తనలాంటి పెళ్లికాని పిల్ల తల్లి కాబోతుందంటే సమాజం కాకిగం పెట్టి, ఇసుక ముట్టలతో పొడుస్తుంది. వచ్చిన పని గుమ్మంలోనే అయిపోవటంతో దడదడలాడే గుండెలతో, కంపించే కాళ్ళతో జై టీకి నడుచుంది గౌరీ.

మార్చి అల్ల ప్రాడక్స్ వారి 'పంకోద్ధారకుడు' చిత్రంలో ముఖ్యమైన పాత్రలో ఇది. ఈ పిల్లమైన చిత్రం త్వరలో ఆంధ్ర అంతటా అక్కి పిలిచే ద్వారా విడుదల కాబోతున్నది. సంభాషణలు శ్రీ ఎన్. ఆర్. వంది. సంగీతం శ్రీ సుంజీవరావు. వెంకటేశ్వరరావు. దర్శకత్వం శ్రీ పి. సాంబశివరావు. నిర్మాత శ్రీ ఎ. ఎన్. ఆర్. అంజనేయులు.

మానవుడు - దానవుడు

మెడికల్ కాలేజీ విద్యార్థి, విద్యార్థిను అందరూ తమ ప్రిన్సిపాల్ చెప్పిన అభి సందేశాన్ని మేము మేముకుంటూ చెల్లిపోయారు. కానీ, వేణు ఒంటరిగా కూర్చుండిపోయాడు. రాధ అతని వెనకగా వచ్చింది.

"వేణూ! బయటికి వెంక విళ్ళబ్బంగా ఉన్నా, మనసు చేస్తున్న చప్పుడు వినిపిస్తూనే ఉంది. మాట్లాడు, వేణూ, ఏమిటో? మనసులో బాధ ... మేము వినడ న దాన్ని కానా ..."

"ఏవలేవు, రాధా ... నా హృదయంలో బద్దలవు తున్న ఆస్తి పద్ధతాం శబ్దాన్ని మళ్ళీ తట్టుకోలేవు."

"అది హృదయానికి సంబంధించినదైతే దాన్ని భరించగలిగింది నే నొక్కడావ్లే. అవును, వేణూ! "

హృదయంలో నాకే స్థానముంది ... మళ్ళీ మళ్ళీ ప్రేమిస్తున్నావు?"

"రాధా!"
"అబద్ధమాడడానికి ప్రయత్నించకు, వేణూ! చెప్పు మళ్ళీ ప్రేమిస్తున్నావా? ఒక్కసారి చెప్పు, వేణూ!"

"నే నంటూ ఉంటే నాకు చివరకు మిగిలేది ఏమే, రాధా! కని, ఆ ఆవకాశం లేదు..."

"వేణూ!"
"అవును, రాధా! నా తేజ్వలం అలాంటిది ... ఆ ప్రయత్నంలో నా ప్రాణాలు పోవచ్చు. ఒక వేళ బ్రతికినా ఉరికంబానికి బలి కావచ్చు. మళ్ళీ మరిచిపో, రాధా ... మరిచిపో!"

"మరిచిపోవడమా? ఎంత తేలికగా చెప్పావ్, వేణూ! ... వేణూ! నిద్ర నన్ను చేరు! నీ సుఖ దుఃఖాలలో నన్ను పాలు పంచుకోనీ! ఏమీ పూజించి, ఆరాధించి, నీ దిడ్డలకు తల్లి నై నన్ను తరించు!"

"రాధా! పిళ్ళ తెలియదు, నా జీవితంలో స్త్రీకి స్థానం లేదు."

"నీ హృదయంలో నాకు స్థానముంది. జీవితంలో స్థానం ఏమిటికైనా వస్తుంది. నా కా జన్మకం ఉంది. అంతవరకు విరేక్షిస్తాను. అది సంవత్సరాల్లో కానీ, జన్మల్లో కానీ ..."

వచిత్ర ప్రేమజీవుల మృదయాల పటుత్వం పరిపక్వత చెందిన ఈ పాత్రలలో రాధగా శారద, వేణుగా శోభనబాబు పితో పోషితులగా నటించారు. చిత్రాతి చిత్రమైన కథాసంవిధానం గల ఉష్ణ శ్రీ వారి 'మానవుడు - దానవుడు' చిత్రం త్వరలో యుగ ద్వారా విడుదల కాబోతున్నది. సంభాషణలు శ్రీ మోడు

కూరి జాన్సన్. సంగీతం శ్రీ అశ్వద్ధామ. దర్శకత్వం శ్రీ పి. చంద్రశేఖరరెడ్డి. నిర్మాత శ్రీ పి. చిన్నవరెడ్డి.

నీతి - నిజం

భుజంగరావు భవనంలో పెద్ద హాలు ... ఎంతో కోలాహలంగా ఉంది. ఆ రోజు భుజంగరావు పుట్టిన రోజు. బెంగళూరు అసీసు భాగస్వామి కృష్ణకాంత్, భుజంగరావును రోజు మాలతో సత్కరిస్తాడు. భుజంగ రావు రెండు కుమారుడు అనంద్ ఒక పెట్టెను తండ్రిచేతి కందించి కాళ్ళకు నమస్కరిస్తాడు. మూల లతో చెప్పలేని అనంద్ ఇచ్చిన పెట్టె తెరిచిచూస్తే, 'వానా! మీ పుట్టిన రోజు వండుగ నాడు మీకు నా కానుక ఇది' అని వ్రాసిన యుంచిన కాగితం, ఒక పేనా ఉంటాయి. భుజంగరావు కళ్ళల్లో నీళ్ళ నిండుతాయి. మనసు పులకరిస్తుంది. తన కొడుకుని కౌగిలించు కుంటాడు. తన కొడుకు అనంద్ కలిగించిన అనందం మాటల్లో చెప్పలేనవి పొంగిపోతాడు.

"తుంబా సంతోష భుజంగరావు. అభినందన. ఇక్కడ మీ చిన్నకొడుకు మీకంటి తెడురుగా అనందం! అక్కడ మీ పెద్దకొడుకు రొడ్డు వ్యాపారం"

"మా రమేష!"
"పేర్లు. లక్ష రూపాయ వ్యాపార. టోకీయోకి పదివేలు తెక్కునైతే నే ఇప్పుడు."

"పదివేలా!"

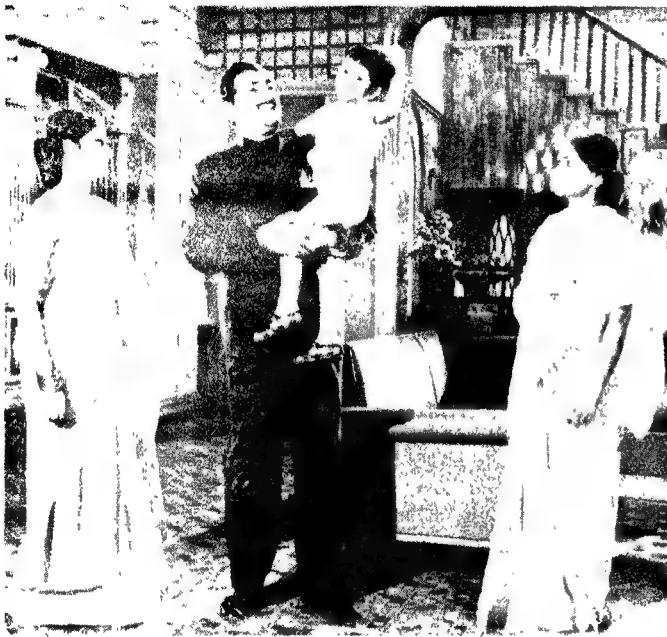
రమేష్ గుర్రపు సందారలో పదివేలు పోగొట్టు కున్నాడని లోగడ పుణ్యకోటి చెప్పినది నేడు కృష్ణకాంత్ మూలం పల్ల యశోదమై నదని తెలుసుకొని గుండె బాధతో భుజంగరావు కుర్చీలో కూలిపోయాడు

"పుణ్యకోటి! పెద్దబ్బాయిని వెంటనే రావల్సిందని తెలిగొని ఇప్పుడు."

భానూ మూవీస్ 'కన్నతల్లి'లో శోభనబాబు, చంద్రకళ

పూర్ణిమా పిక్చర్స్
'శ్రీ కృష్ణాంజనేయ యుద్ధం'లో
రామారావు, నాటిశ్రీ

మాధవి ఆర్ట్ ప్రొడక్షన్స్ 'వంశోద్ధారకుడు'లో
కాంచన, రంగారావు, బేబీ డాలి, మాలతి

శ్రీ సంజీవి మూవీస్ 'నీతి-నిజాయితీ'లో
గుమ్మడి, కృష్ణారాజు

గంభీరమైన ఈ సన్నివేశం శ్రీ సంజీవి మూవీస్ గారి 'నీతి నిజాయితీ' చిత్రంలోనిది. త్వరలో ఈ చిత్రం శ్రీ ఫిలింస్ ద్వారా విడుదల కాబోతున్నది. సంగీతం శ్రీ ఎన్. రాజేశ్వరరావు. దర్శకత్వం శ్రీ శింగీతం శివినారాయణ. ఎక్జిక్యూటివ్ ప్రొడ్యూసర్ శ్రీ ఎన్. లంకారెడ్డి.

అన్నపూర్ణ ఆర్ట్ పిక్చర్స్ చిత్రం

కోపం మనిషిని గుడివాణ్ణి చేస్తుంది. అనేకం పిచ్చివాణ్ణి చేస్తుంది. సహజమైన మానవ బలహీనతలకు అతీతమైన వ్యక్తి కూడా క్షణికావేశం కలిగించిన ఉన్నతస్థితిలో చెయ్యరాని తప్పు చెయ్యటం మానవ నైజం. తప్పుచేయటం మానవ సహజం అయితే, చెప్పిన తప్పును దిద్దుకోవటానికి ప్రయత్నించటం మానవులకు దైవత్వాన్ని ఆపాదించి పెడుతుంది. కను హారతి కన్నారంలా హరించుకుపోతూ తనవల్ల అపకారం జరిగిన వారి జాబను వెలుగుల మయం కెయ్యటానికి తన సర్వస్వాన్ని త్యాగం చెయ్యటానికి పద్మపద్మ ఉదారమూర్తి వెలితి గాని అన్నపూర్ణ ఆర్ట్ పిక్చర్స్ వారు ఈస్ట్ మన్ కలర్ లో నిర్మిస్తున్న రెండవ చిత్రం. శ్రీమతి యద్దనపూడి సులోచనారాణి నవల విజేత' ఈ చిత్రానికి ఆధారం.

ముఖ్య పాత్రలలో నాగేశ్వరరావు, వాణిశ్రీ, అంజలి కిని, గుమ్మడి, పద్మనాభం, రాజబాబు, నాగయ్య, శిల్ప, రామలింగయ్య, రమాప్రభ, లీలారాణి, వై. బియ్యం, సూర్యకాంతం, రాధాకుమారి, మార్టర్ శివినారాయణ, మార్టర్ రమేష్ బాబు ఉన్నారు. తియ్యలయి ఎన్. వి. రంగారావు. సంభాషణలు ఆచార్య శ్రేణు. సంగీతం శ్రీ కె. వి. మహదేవన్. రాయ శ్రీ సెల్వరాజ్. కళ శ్రీ జి. వి. ముప్పారావు. సహదర్శకుడు శ్రీ కె. రామిరెడ్డి. దర్శకత్వం శ్రీ అదుర్తి సుబ్బా

రావు. సహ నిర్మాతలు శ్రీ జి. ప్రసాద్, శ్రీ పి. గంగాధరరావు. నిర్మాత శ్రీ దుక్కపాటి మధుసూధనరావు. విశాలాంధ్ర అంతటా అన్నపూర్ణ ఫిలింస్ ద్వారా ఈ చిత్రం విడుదల అవుతుంది.

కిలాడీ బుల్లోడు

లీం అనే అమ్మాయి, శిఖర్ వద్దకు వచ్చి గుడ్ మార్నింగ్ చెప్పింది.

"వెరి గుడ్ మార్నింగ్. . . ఏమిటి విశేషం?"

"రేపు నా బర్త్ డే. . ."

"అబ్బా. . . కంగ్రామలేషన్స్"

"థాంక్ యూ. . . ఉరికే కంగ్రామలేషన్స్ చెప్పడం కాదు. బర్త్ డే పార్టీకి రావాలి."

"తప్పకుండా. . . ఎక్కడ పార్టీ?"

"ఓన్లైన్ టీవీ-గింటి హైరోడ్. . . తప్పకుండా వస్తారుకదూ. . ."

"ఓయస్. . ."

"మీ కోసం ఎదురు చూస్తూంటాను."

ఇంతలో చంద్ర ఆక్కడికి వచ్చింది. శిఖర్ ఆమెను లీంకు పరిచయం చేశాడు.

"మీల్ మీన్ చంద్ర. . . ఈమె. . ."

"లీం. . . గుడ్ మార్నింగ్. . . రేపు నా బర్త్ డే. . ."

శిఖర్ తోపాటు మీరు కూడా పార్టీకి రావాలి."

లీం వెల్లిపోయిన తరువాత, ఎవ రా అమ్మాయి అని చంద్ర అడిగింది.

"అవును. . . ఎవ రా అమ్మాయ్?"

"ఓహో. . . ఎవరో తెలియకుండానే అంత దగ్గరైందా?"

"దానిదేముంది. . . నువ్వు మాత్రం మొదట్లో నాకు తెలిశావా?"

"అంటే నీకు నేనూ, ఆ అమ్మాయి ఒకటే వస్తుమాలు."

"నో నో. . . అది ఇది కాదు. ఇది అది కాదు. అక్కడే ఉంది తమాషా. నువ్వు నువ్వే. ఆ అమ్మాయి అమ్మాయే. . . నువ్వు నాకు హృదయం ఇచ్చావ్. నేను పువ్వుకున్నాను. నేను ఆ అమ్మాయికి ఏమీ ఇవ్వలేదు. అమ్మాయి నా కేమెనా ఇస్తుందేమో ఇంకా తెలియదు."

"చాలు చాల్లే నీ సంగినాచి కలుర్లు. . . నీ గోపాల కృష్ణుని లీలలు నాకు బాగా అర్థమైపోయాయి. ను వ్యంత మోసగాడివని తెలిసుంటే అసలు నీతో స్నేహం చేసేదాన్ని కాదు."

"అరే. . . ఈ కాస్తలోనే ఇంత ఇద్దై పోతావేం. . . ఆ అమ్మాయి ఎవరో, నే నెవరో. . . ఈ హోటల్లో పరిచయమే. . . అంతకుమించి నే నేమీ ఎరగను."

"ఉదే. . . హోటల్లో పరిచయమే. . . ఏమీ ఎరక్కపోలేనే? పాపం, ముద్దుకూడా పెట్టుకుంది మరి. . ."

"ఓ అదా. . . అవన్నీ ఇంగ్లీషు వద్దతులోయ్. . . కావాలంటే నువ్వుకూడా. . ."

"పెట్టుకుంటా. . . పెట్టుకుంటా. . . నీ ఇంగ్లీషు వద్దతులేంట్, తెలుగు వద్దతులేంట్ తేల్చేస్తాను."

కమలీయమైన ఈ సన్నివేశం చిత్రకళా ఫిలింస్ వారి పూర్తి రంగుల చిత్రం 'కిలాడీ బుల్లోడు'లోనిది. అకర్ల జీయమైన ఈ చిత్రం త్వరలో ఆంధ్ర అంతటా విడుదల కాబోతున్నది. రచన శ్రీ టి. పి. మహారథి. సంగీతం శ్రీ టి. చలంతిరావు. దర్శకత్వం శ్రీ నందమూరి రమేష్. నిర్మాత శ్రీ నందమూరి సాంబశివరావు.

రాజమహల్

లైత ఫిన్ లో మాట్లాడుతున్నది.

"హలో! ఆ! నేనే లతను. . . ఇక మీ కార్యకలాపాలు నిరభ్యంతరంగా కొనసాగించండి. మనం ఎవరూగింపట్టు ఈ శౌకిం మెడికల్ ఏజెంటు

కాదు. ఇతను గోపీకి అపిష్టెంటుగా అప్రాయింట్ చేయబడ్డ టెటెక్స్ థీర్. ఇతని పంగతి నేను చూసుకుంటాను. ఇతని వంశ మన కే అలంకరగా ఉండదు. ఈ విషయం వెంటనే డాడీకి తెలియజేయండి!"

ఆత మాట్లాడటం పూర్తిచేసి టెలిఫోన్ పెట్టేసింది. వెనకగా ఆమెకు తెలియకుండా శాకికం వచ్చాడు.

"ఉండటానికి వీల్లేదు. . . మువ్వ నా పంపన క్షణం నిలువడానికి వీల్లేదు, అమ్మా. . . అనాధపని ఉద్యోగిమిస్తే అందరి మెక్కాన్!"

"దాన్!"

"గాన్! నేను నీకు బానును కాదు, మీనూ కాదు. చెప్పు. ఎవరు మువ్వ?"

"మీరే దైవమని, నా జీవిత భాగస్వామిని వినుకున్న ఒక అభాగ్యురాలిని. . . మిమ్మల్ని ప్రతి రోజూ కలలో ప్రేమిస్తూ నా ఆశ తీర్చుకుంటున్నాను, పాల్! ఆ ఆశకూడా లేకుండా చేస్తారా?"

"నువ్వప్పుడు ఫోన్ చేసిందెవ్వరికీ చెప్పకపోతే, ధనాధర్. . . ఒక్కటే గుండు. . . ఆడదానిని కాబట్టి అయ్యండు చాలు. . . చెప్పు."

"అదో! అంతకంటే నా జీవితానికి కావసినదేమింది? ఎవరయితే సర్వస్వంగా ఎంచి జీవమిస్తానో వారే నన్ను కాల్చి చంపితే అంతకన్నా మోక్షమింకంటుంటుందా? . . . పోజోయేముందు నా దో చిప్ప కోరిక. . . పిప్పల్తో కాల్చిన తరువాత నన్ను పూడ్చిపెట్టండి కాని, దహనం చెయ్యకండి. రెండు పార్ల కాలిపోయిందన్న వింద నాకు రావలసివచ్చింది."

"దార్లింగ్! రాత్రిపై నా సతీ అమ్మాయి సీమి చూశావా? లేకపోతే ఇంత పేలావే దైలాగులు కెలా వచ్చాయి. . ."

"స్వామీ! మీరు కప్పిళ్ళు కార్కుండి. అనాడు సావిత్రి దెబ్బతిన్న ధర్మరాజు రక్తపు బొట్టు రాల్చడం గమనించిన పాంచాలి ఎంతగా విలపించి పోయిందో, అంతకంటే ఎక్కువగా మిమ్మల్ని నమ్ముకున్న ఈ ఆత కుమిలిపోతుంది."

"అంతా. . . కుమలకు. . . కుమిలితే ఈ అందం పోతుంది. మువ్వ విజంగా ఆ పాంచాలిన్నా పతివ్రతవే! విన్ను నా గుండెల్లో చేర్చుకుంటాను."

"ఏమంటి. . ."

"ఏమంటి. . . ఒక చిప్ప పందేహం. . ."

"ఏమిటి?"

"పాంచాలికి అయ్యడుగురు భర్తలు కదా! మరి మువ్వ పాంచాలిన్నా పెద్ద పతివ్రతమని చెప్పావే. ఏమి కాతో తిని పది మంది భర్తలుంటారా. . . ?!"

వాషింగ్టన్ ఈ సన్నివేశం హరికృష్ణ, పిల్లవారి 'రాజమహా' చిత్రంలోనిది. త్వరలో ఈ చిత్రం రాజశ్రీ ద్వారా ఆంధ్రలో విడుదలవుతుంది. సంగీతం శ్రీ టి.వి.రాజు. దర్శకత్వం శ్రీ బి.వారివారాయణ. నిర్మాత శ్రీ బి.వి. కృష్ణమూర్తి.

శ్రీ కృష్ణప్రాంతజనేయ యుద్ధం

శ్రీ కృష్ణవరమాత్ముడు భాగవతోత్తముడు. అంజనేయుడు వరమ భక్తా గేరుడు. అవలగ్యు రీతామామవుడు. ఈ భక్తా గేరుడు పవిత్ర

వగ ప్రతికారంతో జ్వలించే డాక్టర్ వేణు వగ తీర్పుకోవాలంటే పుత్తిదర్శనం మాటి మాటికి అడ్డు మూస్తుంది. డాక్టర్ గా ప్రాణం తీయలేక, వగ పట్టిన మామప్పిగా ప్రాణం పోయలేక కుమిలిపోయే డాక్టరు వేణు. . . తాను కోరిన ప్రతిఫలమిస్తే వచ్చి వెళ్తురు తాగే కపాయి జావ్. . . తున్నా వగట్టిన వేణుపై జావ్:

ఉపేక్షల్ని కాగల కార్యం తీర్పుకోవాలని చూసి భుజంగం. . . ఉషశ్రీవారి 'మావపుడు—దానపుడు' లో శోభన్ బాబు, సత్యనారాయణ, శోభన్ బాబు. దర్శకత్వం శ్రీ పి. చంద్రశేఖరరెడ్డి. నిర్మాత శ్రీ పి. చిన్నవ రెడ్డి. విడుదల వనయుగ

పార్లమెంటు, అమేయ సంకల్పబలుడు. గోపికాలోబడైన శ్రీకృష్ణుడు వివిధ ప్రవృత్తుల అధిపతి. వాయు పుత్రుడు చిత్తశుద్ధికి ప్రతివిధి. ఈ రెండు పాత్రల తత్వప్రవృత్తులను అధారంగా చేసుకుంటూ, ఆ పాత్రల విశిష్టతను సోదాహరణంగా మెరిస్తూ పూర్ణిమా పిక్చర్స్ వారు 'శ్రీకృష్ణాంజనేయ యుద్ధం' పేరిట నిర్మిస్తున్న విశిష్టమైన పారాణిక చిత్రం షూటింగ్ చాలా వరకు పూర్తి అయింది. త్వరలో ఈ చిత్రం ఆంధ్ర అంతటా విడుదల కాబోతున్నది.

ముఖ్యపాత్రలో ఎన్. టి. రామారావు, ఎన్. వి. రంగారావు, కాంతారావు, రాజవారి, రాజబాబు, ధూళి పాళ, మిక్కిలివేని, ముక్కామల, నాగయ్య, అర్జు జనార్దనరావు, వాణిశ్రీ, దేవిక, శాంతకుమారి, హేమలత సంద్యారాణి ఉన్నారు. రచన శ్రీ సముద్రం జానీయర్. పాటలు శ్రీ నారాయణరెడ్డి, శ్రీ రాజరధి. సంగీతం శ్రీ టి.వి.రాజు. పాటలు శ్రీ జి.కె.రాము. కళ శ్రీ గోఖలే. కూర్పు శ్రీ జోషి. పుత్రాలు శ్రీ వెంకటేశ. దర్శకత్వం శ్రీ పి. ఎన్. రావు. నిర్మాత శ్రీ డి. ఎన్. రాజు. ఈ చిత్రం ఆంధ్రలో తొలికరూపా ద్వారా, నైకాంలో ఉష పిల్లవారి ద్వారా, రాయలసీమలో జయలక్ష్మి పిక్చర్స్ ద్వారా, మైసూరులో ఉమా ఎంటర్ ప్రైజెస్ ద్వారా విడుదలవుతుంది. రాముడే దేవుడన్న భావం మంచి నైదొలగి అంజనేయునికి, రాముడే కృష్ణుడు, కృష్ణుడూ దేవుడన్న తలంపు తలంపును రావలం ఈ చిత్రకథలోని కీలకం.

చిట్టిబాబు యంగ్ బర్న్స్ ప్రొడక్షన్స్ సంస్థను నెలకొల్పి ఒక చక్కటి సెంట్రెంట్ క్రయవీడ్ త్రిల్లర్ నిర్మాణానికి సన్నాహాలు పూర్తిచేశారు. ఏ.పి.లో డూటింగ్ ప్రారంభమవుతున్నది. చిత్రంలో కీలకమైన కొత్త తరహా పాత్రలో మాస్టర్ ప్రభాకర్ కనిపిస్తాడు. వాయుకి నాయకులుగా విజయలలిత, విజయచంద్రులు నటిస్తున్నారు. ఇతర ముఖ్యపాత్రలలో జ్యోతిలక్ష్మి, విజయశ్రీ, జయకుమారి, త్యాగరాజు, ప్రభాకరరెడ్డి, రామదాసు, అర్జు జనార్దనరావు, రాజ బాబు, అల్లా రామలింగయ్య మున్నగువారు రుంటారని తెలుస్తున్నది. రచన శ్రీ దాసం గోపాలకృష్ణ. సంగీతం శ్రీ పువ్వేశేంద్రి. పాటలు శ్రీ దేవరాజ్. కూర్పు శ్రీ పి.ఎస్. దర్శకత్వం శ్రీ కె. వి. ఎన్. కుటుంబరావు. నిర్మాతలు శ్రీ చిట్టిబాబు, శ్రీ కె. ఎన్. నాయుడు. సమర్పణ శ్రీ ఈదర వెంకట్రామయ్య.

సంస్కృతి సమ్మేళనము

గూడూరు, నెల్లూరు జిల్లా
పై సమ్మేళన 19వ వార్షికోత్సవాలు 'మే' మాసంలో జరుగునున్నవి. ఆ సందర్భంలో జరుగనున్న నాటిక, వాటిక, వికాసాత్మకతలయముల పోటీలలో పాల్గొనడం చివరకు తమ దరఖాస్తులను ఏ.ప్రెల్ 15 లోగా పంపవలయును. ఉత్తమ నాటకమునకు 516, ఉత్తమనాటికకు 216, నగదు బహుమతులు, ద్వితీయ స్థానము పొందినవానికివి వగదు బహుమతులును, ప్రత్యేక మెరిట్ కప్పులు, రోలింగ్ పిల్లలు ఇవ్వబడును.
గూడూరు } ఏవరములకు :
23-3-72 } కార్యదర్శి.

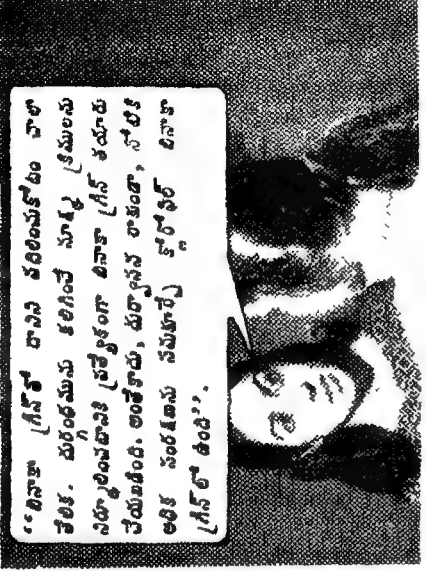
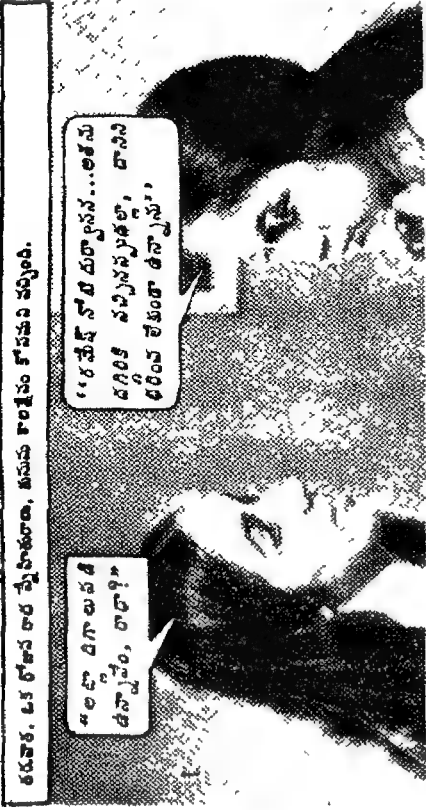
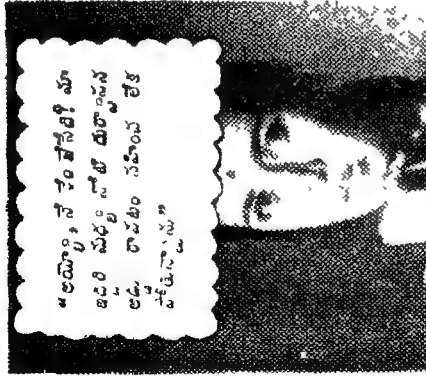
యంగ్ బర్న్స్ ప్రొడక్షన్స్

ప్రాడక్షన్ నిర్వాహకులుగా 15 సంవత్సరాల అనుభవముగల శ్రీ ఎన్. కె. నాయుడు, శ్రీ

అతనంటే నాకు ప్రాణం. అతనితో ఎట్లా చెప్పది?

నెల రోజుల క్రితం, ఇట్లాడిరి, అవీనుత్తానా... ఆ, రమేష్ బయటకు వెళ్లి మంటేనే రారకు దుర్మరంగా ఉండేది. ఇప్పుడు, అతని పోతీ దుర్మానన వల్ల, అతనికి దగ్గర్లో ఉండటమే సహించ లే పోతోంది.

అమెరికన్ కన్సల్టెంట్ టెలమె బినాకా గ్రీన్ వారిని ఒకరి వ్యాపక అత్యంత పచ్చిపాటగా చేసింది.

C I B A Cosmetics

Bi Binaca

Binaca Green

రోజంతా, మీ శ్వాసను తాజాగా మధురంగా ఉంచగల, ప్రకృతి యొక్క స్వకీయ దుర్బంధ నివారణ కోరోఫిల్ బినాకా గ్రీన్ లో గలదు.

జనమణి మంజు

నటరత్నాలు

కడియాల రత్తయ్య

త్రినాడు గుంటూరులో — అంటే 1912 ప్రాంతంలో — పాతూరు హనుమంతరావు, బండారు రామస్వామి నాయుడు, పాదర్ల సోమయ్య, ప్రత్తి సుబ్రహ్మణ్యం మొదలైన వారు మూన్ థియేటర్ను స్థాపించారు.

ఈ సమాజంవారు అనేక చారిత్రక వాటకాలనూ, పౌరాణిక నాటకాలనూ ప్రదర్శించారు. 1916లో గుంటూరులో 'ప్రసన్న యాదవ' నాటకానికి, రాజ మండ్రిలో 'బొబ్బిలి యుద్ధం' కాంపి లేషన్ నాటకానికి బ్రూపు కృషిను గలుచుకున్నారు. ఈ సమాజంలో ప్రాతలు ధరించిన ప్రముఖ నటులు గోవిందరాజుల వేంకట రామయ్య, అరణి నత్యవారాయణ, కడియాల రత్తయ్య మొదలైనవారు.

కడియాల రత్తయ్యగారు గుంటూరు వాస్తవ్యులు. చిన్నతనం నుంచీ నాటకాల మీద, వంగితం మీద అసక్తి ఉండి మూన్ థియేటర్లో ప్రవేశించి బాల ప్రాతలు ధరించి, ఆ తరువాత ఆ సమాజం అడివ నాటక లబ్ధింటో (స్రీ ప్రాత లు అదృతంగా అభినయించి పేరు ప్రఖ్యాతులు సంపాదించుకున్నారు. ఆ వారు అంత అందమైన స్రీ ప్రాతధారి గుంటూరు నాటక రంగంలో మరొకరు లేరనే కీర్తి గడించారు.

రాజమండ్రిలో జరిగిన 'బొబ్బిలి యుద్ధం' కాంపిలేషన్ నాటకంలో స్రీ ప్రాత ధరించిన కడియాల రత్తయ్య

గ్రహ గమనాలు, మానవ జీవితంపై వాటి నిరంతర ప్రభావం మున్నగు విషయాలను తెలియజేసే ఖగోళ శాస్త్ర నిజానం భారత దేశానికి బహు ప్రాచీనం నుంచీ ఉంది. ఒక విధంగా ఖగోళ శాస్త్రానికి భారత దేశం పుట్టి స్థానం. మన దేశంలో పరాశరుడు, బృహస్పతి, వరాహ వి.రుడు, భాస్కరా ర్యుడు మొదలైన వారే రెండో ఖగోళ శాస్త్ర పరిశోధనలో ప్రఖ్యాతి గాంచారు. యంత్ర సామగ్రి సహాయం లేకుండా వలం గుణించి గ్రహ గమనాలను ప్రజలకు చెప్పగలిగేవారు మన శాస్త్రజ్ఞులు. మనకు ఇప్పటికీ అమలులో ఉన్న చంద్రాంగులు ఇందుకు చక్కటి నిదర్శనాలు. సూర్య చంద్రాది గ్రహ గమనాలు, ఖగోళంపై వాటి ప్రభావాలు, గ్రహ కాలు మున్నగునవి ఇప్పటికీ ఈ పద్ధతి నువరించే లెక్కకట్ట బడుతున్నాయి.

మానవ పరిజ్ఞానంతోపాటు ఖగోళ శాస్త్ర పరిశోధన కూడా పురోగమించ గలిగింది. గ్రహ గమనాలను ఉజ్జాయిం గా లెక్క కట్టడం వలన నిర్వచిత ంత లోపించడం గమనించి పీల్డే నంత ర్వచిత్రము సాధించడానికి గాను ప్రాచీన శాస్త్రజ్ఞులు మన దేశంలో కష్ట పరిశోధనాయోగాలు విర్మించారు.

మన రాజధాని నగరం ఢిల్లీలోని జంతర్ మంతర్ అట్టి పురాతన పరిశోధనాయోగలో ప్రసిద్ధి చెందిన క్షత్ర వేదశాల. దీనిని జైపూర్ మహా శా జయింపాడు (2వ మాయి సింగ్—1686—1743) క్రీ.శ. 724 లో విర్మించాడు. మనదేశంలో

అయిదు ప్రధాన మగములలో (ఢిల్లీ, జైపూర్, ఉజ్జయిని, కాశీ, ఉత్తర మధుర) వేదశాలలు విర్మించి, నిర్వచిత మైన ఖగోళ శాస్త్ర పట్టికలను తయారు చేయుటకు అవిరళ కృషి చేసే విజ్ఞాన జిజ్ఞాసువు జయింపాడు. జైపూర్ వగరానికి రూపు రేఖలు దిద్దింది కూడా ఈయనే. ఈ వేదశాలను విర్మించడానికి ప్రాతిపదికగా జయ సింహాడు చేసే కృషి కొంత తెలుసుకో వలసి ఉంది. చిన్నప్పటినుండి ఆయనకు ఖగోళ శాస్త్ర పేషన ఎక్కువ. అప్పటికి వాడుకలో ఉన్న ఖగోళ శాస్త్ర పట్టికలు దోషభూయిష్టములని గ్రహించి నిర్వచితమైన పట్టికలను తయారు చేయుటెవని పట్టుదలతో పరిశోధనలు సాగించాడు. తనకు లభ్యమైన దేశ, విదేశ శాస్త్ర గ్రంథాలను సేకరించి వాటి పప్పటిని పిప్పక్షికంగా, క్లుప్తంగా వర్ణించాడు. హిందూ, మహమ్మదీయ, శాస్త్రజ్ఞుల పద్ధతులను బాగా పరిశీ లించాడు. కొన్ని విదేశ గ్రంథాలను తన అస్థాన విద్వాంసుడు, అంగ్రదుడు అయిన జమ్నాద పామ్రాట్టుచే సంస్కృతం లోనికి అనువదించజేశాడు. జయసింహాడు అప్పటి ఢిల్లీ చక్రవర్తి మహమ్మద్ సి ప్రతాప్ సాహుకారంతో మొదట ఢిల్లీ లోని 'జంతర్ మంతర్'ను విర్మించి, దానిపై ఏడు సంవత్సరాలు పరిశోధన

చేసి ఆ తరువాత జైపూర్, ఉజ్జయిని, కాశీ, మధుర వేదశాలలను విర్మించాడు.

ఢిల్లీలోని 'జంతర్ మంతర్'లో సామ్రాట్ యంత్రం, జైప్రకాష్ యంత్రం, రామయంత్రం, మిశ్ర యంత్రం, నియత చక్రం అనే కట్టడాలు ఉన్నాయి.

'సామ్రాట్ యంత్రం' ఒక ఎత్తైన సూర్య గమన సూచిక. 68 అడుగుల ఎత్తుగల ఈ యంత్రం ఎండగా ఉప్పుప్పుడు దివిపై నడచే ఏడ సహాయంతో స్థానిక కాలాన్ని తెలుపు తుంది. దీనికి దక్షిణంగా అర్ధగోళా కారంగా ఉన్న రెండు కట్టడాల కలయిక 'జైప్రకాష్ యంత్రం'. ఇది జయ సింహాని స్వయంవృష్టి. ఇది సూర్యుని స్థానాన్ని సూచిస్తుంది. 'రామయంత్రం' రెండు వర్తులాకారపు పెద్ద కట్టడాలతో నక్షత్ర గమనాలను వివిధ కోణ లో విశదపరుస్తుంది. 'మిశ్ర యంత్రం' వాలుగు రకాల పరికరాల సముదాయపు కట్టడం. దీని మధ్యలో ఉన్న 'నియత చక్రం' సహాయంతో ఢిల్లీలోని స్థానిక కాలంతో పోల్చి చూస్తే గ్రీన్విచ్ మొదలైన ప్రపంచ పట్టణ లో కాలం ఎంతైందో తెలుసుకోవచ్చు.

విశాలమైన మైదానంలో మహానర మైన ప్రకృతి సౌందర్యంతో విలసిల్లే ఈ 'జంతర్ మంతర్' ఢిల్లీ నందర్మించే వారికి ముఖ్యమైన దర్శనీయ ప్రదేశాలలో ఒకటి. రెండువూర శతాబ్దం క్రిందట రాజా జై సింగ్ విర్మించిన ఈ 'జంతర్ మంతర్' భారతీయ విజ్ఞాన ప్రతిభ కొక ప్రత్యక్ష విద్యుదానం. ★

రచన, ఖాటో:

ఎ. వి. రమణారావు

క్షకుల దృష్టిలో చేరగది ముడ
ారు. ప్రతిభావంతులైన స్త్రీ పాత్ర
ని అవి చేరు గడించారు. ఆ వాట
న్న దర్శించిన సత్వంలు గున్నేత్తర
పుగారు రత్నయ్య గారిని వారి చింతా
డి వాటక సమాజంలో స్త్రీ పాత్ర
రణకు అవ్వించారు.

అవాదు చింతామణి వాటక సమాజం
'కి కృష్ణ, గోదావరి జిల్లాలో సమర్థు
న పలుండయూ ఆకర్షించబడిన
రే. ఈ సమాజంవారు వాటకాలను
క్రమంగా ప్రదర్శించడమే కాకుండా,
రి సమాజాన్ని చక్కని క్రమశిక్షణా
యంగా తయారు చేశారు. గున్నేత్తర
పుగారు వాటకాలను వ్యాపార పరలోక
పదర్శించే వారు. పలులకు, సాంకేతిక
పుణులకు జీతాల నిచ్చేవారు. గున్నేత్తర
పుగారు వారి కున్న యావదాస్త్ర
టక కళకే విని యోగించారు.
రు ప్రదర్శించిన వాటకాలన్నీ జన
ంజకాలు. మంచి మంచి పోర్టీ మట్లతో
టలు, పద్మాంతో వాటకాన్ని చక్కగా
యారు చేసేవారు.

ఇంత గొప్పగా పడిన సమాజం
ంకోకటి లేదని చెప్పవచ్చు. అలాంటి
శ్రమ వాటక సమాజంలో స్త్రీ పాత్ర
న్నింటిని రత్నయ్యగారే ధరించేవారు.
రత్నయ్యగారు మంచి అందగాడు.
ట్రండ్లని కళ్ళు, పెసరకాయ లాంటి
ముక్కు, అందమైన వెళ్ళిళ్ళు.
ముమ్మారులై స్త్రీ పాత్రకు తగిన
అవయవ సౌష్ఠ్యం కలిగి మూసరుల
నిట్టి ఆకర్షించగల స్త్రీ పాత్రధారిగా
వెలుగొందారు.

రత్నయ్యగారు అందచందాలకు
తోడు శ్రావ్యమైన కంఠం గలవారు.
సముచితమైన సంగీత విద్యత్తు గల
వారు. ఆ రోజుల్లో ముఖ్యంగా నటు
లకు రంగస్థలానికి అనువైన అంగ
సౌష్ఠ్యం, చివర కూర్చున్న ప్రేక్షకునికి
వినపడగల గొంతు, పద్మాలు పాడగలిగిన
శక్తి ఉంటే వాలు. పాప భావ ప్రకటన
కొంచెం తగ్గినా, ఆ నటుడు రంగ
స్థలంలో ఉత్తీర్ణుడైనట్లే.

అంతేకాదు, పురుషుడు ముమ్మా
ర్తులై స్త్రీలై కనిపించడమే ప్రేక్షకు
లకు అమితానందాన్ని కలిగించేది. అప్పు
డదదాని మదిలో ఉన్నాడూ అని
ప్రేక్షకులు చెప్పుకుని అబ్బుపడేవారు.
ముఖ్యంగా ఆయన ధరించిన స్త్రీ
పాత్ర లన్నింటిలోనూ ఆయా పాత్ర
లను సాధ్యమైనంత సమర్థవీయంగా
నటించేవారట. ఆయన ధరించిన
పాత్రలన్నీ - సావిత్రి, రుక్మిణి లాంటి
పతివ్రత పాత్రలూ, సాత్విక ప్రధాన
మైన పాత్రలనే ధరించారట. రత్నయ్య
గారి స్త్రీ పాత్ర రంగస్థల ప్రవేశం

45

© First Features

బెల్వాన్ నుంచి...

బెల్వాన్ నుంచి గాలిగుమ్మటంలో తొలిసారి నేలమీదికి దిగిన వాడు ఫ్రెంచి బెల్వానిస్టు ఆండ్రీ
జె. గర్బానిన్. ఫ్రెంచి విప్లవ సమయంలో అస్థియనలకు బండిగా ఉన్నప్పు డితను గాలిగుమ్మటం తయారు
చేశాడు.

1797 అక్టోబరు 22 న తేదీన ఇత నో విప్లవక్యేట్ లాంటి కారులో ఎక్కి, దాని నో గాలి గుమ్మటానికి
కట్టి దానిని బెల్వాన్ కు తగిలించి పారిస్ తో ఒక సార్కునుంచి పైకి ఎగిరాడు.

3,000 అడుగుల పైకి వెళ్లాక బెల్వాన్ తాడు కత్తిరించాడు. అది ఎగిరి పోయింది. వెంటనే 30 అడు
గుల (సారమాట్) గాలి గుమ్మటం తెరుచుకుంది. అది అటు ఇటు ఊగినలాడుకుండా ఉండడానికి నేటి సార
మాట్ లకు పైన రంధ్రం ఉంటుంది. దాని కడి లేదు కనుక అటు ఇటు కొట్టుకొని కొట్టుకొని కడకు అతను
తా వెగిరిన తావుకు కాస్త దూరంలో అసాయం లేకుండా కిందికి దిగాడు.

తోనే ప్రేక్షకుల అదరాభిమానాలు
పొందేదట. ఆయన పురుషుడురమైన
గానానికి ప్రేక్షకులు ఊగిపోయేవారట.
స్త్రీ పాత్రలు ధరించే పురుషులకు ఉండ
వలసిన మగుణాలన్నీ ఉన్నాయికాని,
శబ్దవ్యాధిలో అప్పుడప్పుడు
ఒక్క అక్షరాలు వచ్చినప్పుడు వాచాళి
వయంలో కొంచెం బాధపడుతూ ఉండే
వారట. ఈ ఒక్క లోపం తప్పితే, నాటి
ఉత్తమ నటుల సరసమే దీటుగానే నిలిచి
తను స్త్రీ పాత్రల కోక ప్రత్యేక స్థానాన్ని

పొందరించుకున్నారు కడియాల
రత్నయ్యగారు. ఈ వ్యాసంలో ప్రము
ఖించిన ఆయన పాత్ర స్త్రీ పాత్రను
తిలకిస్తే, ఎంత ముగ్ధమోహనంగా
ఉందో విదితమౌతుంది. ఆ ముఖార
విధమూ, పాత్రవత్తం ఉట్టిపడే ఆ
భంగిమూ ఎరిగినవా ఆకర్షించుకుండా
ఎలా ఉండగలడు? ఇంతటి విశిష్ట
పాత్రలను అభినయించిన కడియాల
రత్నయ్యగారిని గురించి తలిచినవారే లేరు
వారి ఊరూ పేరూ, బాల్య చరిత్ర,

పూర్వాపరాలూ చెప్పిన వారి సమకాలికులు:
కూడా చాలా మంది కాల గర్భంలో కలిసి
పోయారు. ఇలాంటి మరు డిపోయిన
మాణిక్యాలూ, నులకలూ ఎందరో
వారిని ఒక్కసారైనా సంస్మరించడం నేటి
శ్రమం కనిపి ధర్మం. ★

మిక్కిలినేని
రాధాకృష్ణమూర్తి

బినాకా®

వ్యానిషింగ్ క్రీమ్

బినాకా ప్రవేశ పెడుతోంది

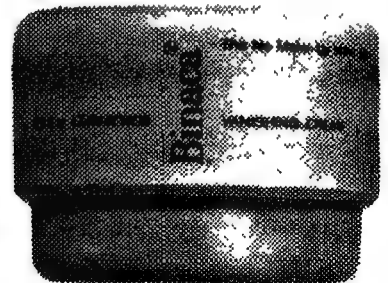
సహజ సౌందర్యదామక మైన

ఆడింబరరహిత మైన సౌందర్య సాధనం

మీ ముఖము పెనను, పెద పెనను, ముఖముగా తళుకు ఎక్కువగా ఉన్న భాగం పెనను, దీనిని మెల్ల మెల్లగా కుద్రండి. రాతులన్న భాదే లేకుండా అది మాయమై పోతుంది మీ ముఖములోని తళుకును నీలి నీడలను తవతో పోలే దాని ఉంటుంది మీ ముఖమును నున్నగా, తళుకు లేకుండా స్వభావ నిదంగా ఉంటుంది. మీ ముఖము పెతోజంతా ఉన్నా, తేలికగా హాయిగా ఉంటుంది, మీ మేకప్ ఎండి పోకుండా

దారిక లేర్పడకుండా చేస్తుంది. మీ ముఖముపై తిరిగి శిరు మరకలు తలెత్తకుండా చేస్తుంది. మీ ముఖానికి ఇంత మేలు చేస్తుంది, కాబట్టాను మాత్రం బయటకు కనిపించదు ఇదే అదంబరరహితమైన మేకప్ యొక్క ప్రత్యేకత. స్వభావిక రూపము యొక్క సౌందర్యత.

బినాకా® వ్యానిషింగ్ క్రీమ్

'కళావాహిని' కార్యక్రమం

మద్రాసులో 'కళావాహిని' సంస్థ ప్రతి నెలా ఏదో ఒక సాంస్కృతిక కార్యక్రమం నిర్వహిస్తున్నది. ఈ పరిధాని ఉగాదికి మూడు రోజుల కార్యక్రమాలు నిర్వహించింది. ఉగాదినాడు శ్రీ కృష్ణ గాన పథ మందిరంలో తమిళనాడు గవర్నర్ శ్రీ కె. కె. పి. ఈ మాన్యార్థ విసేద కార్యక్రమాలకు ప్రారంభోత్సవం చేశారు. ఆంధ్రబాంకు డివిజన్ లో మేనేజరు, 'కళావాహిని' సారథి అయిన శ్రీ బి. కృష్ణమూర్తి తమ కార్యకలాపాలను వివరించారు. తొలినాడు శ్రీ చిట్టిబాబు వీణ కన్నేరి జరిగింది. చివ్వువయస్సులోనే వైజిక సర్వబోమ, వైజిక శిఖామణి, వీణాగాన ప్రవీణ బిరుదులు సంపాదించి, రెండు సార్లు విదేశాలు పర్యటించి వచ్చిన శ్రీ చిట్టిబాబును గురించి, వారి మధుర సంగీత ధురుల్ని గురించి ఎంత వ్రాసినా కొంచెమే అవుతుంది.

రెండవనాడు బీబీ రాజారామణి 'బంగారు పాన' నృత్యనాటిక ప్రదర్శించింది. ఈ చిరంజీవి ఇప్పటికీ చాలా బహుమతులు పొంది, పేరు గడించింది. ఆనాడు నాట్యవార్య వసుమర్తి శిక్షణలో రాణకొచ్చిన కుమారి ఎ. వి. రాధ కూచిపూడి నృత్యం విశేష ప్రదర్శన. శ్రీ వసుమర్తి థియేటర్ సిద్ధేంద్ర కళాక్షేత్రం స్థాపించి, కూచిపూడి నాట్యంలో నూరు మందిని తీర్చి దిద్దారు. వదనారేళ్ల ముకుమారి రాధ నూరుకు పైగా ప్రదర్శన తీర్చి, అనేక బహుమతులు సంపాదించింది.

మూడవనాటి ప్రదర్శన తెనాలి ఆంధ్ర అర్టిస్ట్స్ అసోసియేషన్ వారి 'గయోపాఖ్యానం'. శ్రీ పీసపాటి జగమెరిగిన కృష్ణ పాత్రధారి. ఆయన్ని కృష్ణ పాత్రలో ఎన్నిసార్లు చూచినా తనివి తీరదు, తమి తీరదు. 'కళా వాహిని' వారి నిర్వహణలోనే కొద్ది రోజుల క్రితం పీసపాటివారి 'ఉద్యోగ విజయాల' చూచే అవకాశం మద్రాసు ఆంధ్రులకు కలిగింది. అప్పటికంటే 'గయో పాఖ్యానం'లో కృష్ణుడుగా శ్రీ పీసపాటి ఎక్కువ

'సత్యాగ్రహ'లో వంద్రమోహన్, విజయరాధిక

ఉగాది ఉత్సవాలు

మనోరంజకంగా వంటించారు. నాటకంకూడా బాగా రక్తి కట్టింది. శ్రీ పీసపాటి తరవాత గయుడుగా వంటించిన శ్రీ ఉప్పులూరి రాజారావు ప్రశంసాపాత్రంగా వంటించారు.

'కళావాహిని' కృషి అభినందనీయం. ముఖ్యంగా 'పెసిడెంట్' శ్రీ బి. కృష్ణమూర్తిగారి కళాధిరుచి, కృషి మెచ్చదగ్గది—

'సత్యాగ్రహ' ప్రదర్శనం

తెలుగు ఉగాదినాడు మద్రాసు మహానగరంలో ఏ పేటకు వెళ్ళినా, తెలుగు సంస్కృతి గుణాళింపుల కన్పడనం జరిగింది. ఒక నాటకమూ, సంగీత కన్నేరియో, మరొక సాంస్కృతిక పదస్థి తెలుగు వారిని ఆహ్వానించింది. నగరంలో నాలుగు చెరగులా తెలుగుతనం విడిగి విప్పిరి, ఇది తెలుగు నగరమే అనిపించింది.

కాస్త్రి భవన్ లోని ప్రభుత్వోద్యోగులలోని తెలుగు వారంతా జరిపి తెలుగు కల్చరల్ అకాడెమీ స్థాపించి మూడేళ్ళు దాటింది. వారు ప్రతి వందగకి, వద్దానికి ఏదో ఒక పథ, లేక ప్రదర్శన ఏర్పాటు చేస్తూ ఉన్నారు.

ఈ ఉగాదికి ముందు రోజున వాణిమహల్ లో డాక్టర్ గారి బాలసుందరరావు వ్రాసిన 'సత్యాగ్రహ' నాటకం మధుర కళానికేతన్ వారు కాస్త్రి భవన్ తెలుగు కల్చరల్ అకాడెమీ వారి కోసం ప్రదర్శించారు.

'సత్యాగ్రహ' నాటకం మద్రాసులోనే రోగడ రెండు సార్లు ప్రదర్శించడం జరిగింది. ఒక చోట ఒక నాటకం మూడు ప్రదర్శనలు పొందడం విశేషం అని చెప్పవచ్చు. ఈనాటి ప్రదర్శనలో పాత్రధారులు, వినినూ నటించినూ చంద్రమోహన్, పాతి గంగానాథులు

కళావాహిని ఉత్సవాల్లో 'పీణ' చిట్టిబాబు

పాట్ల ప్రసాద్, సుబ్బారావు, కుమారి విజయరాధిక, మమత, విజయభాను ప్రధాన పాత్రలను పోషించడం మరొక విశేషం. అందరూ ప్రశంసనీయంగా నటించి రక్తి కట్టించారు. నాటకానికి దర్శకత్వం వహించిన సినీ రంగారావు కృషి ప్రతి పాత్రను నటించిన తీరుతో ప్రస్తుతమైంది. నాటకానికి సంగీతం సమకూర్చిన కె. బాబూరావు, నేపథ్య గాయని విజయభాల, ప్రత్యేకంగా ఆర్కెస్ట్రా బృందం కృషి ప్రేక్షకుల ప్రశంసలు పొందాయి.

చక్కని నటన ప్రదర్శించిన ఒకరికి, జై హింద్ నిర్యం ఒక వెండికప్పును బహూకరించారు. ఆ బహుమతిని వర్తమాన నటి కుమారి మమత గెలుచు కున్నది. న్యాయనిర్ణేతగా శార్వరి వ్యవహరించి, బహుమతి నిర్ణయం చేశారు.

జనార్దన్ సితార్

దక్షిణాది 'పిణ్'కు ఎంతటి ఆదరం ఉన్నదో, ఉత్తర భారతంలో 'సితార్'కు అంతకు మించిన ఆదరణ ఉన్నది. సితార్ అనగానే పండిట్ రవిశంకర్ విలాయత్ ఖాన్ జ్ఞాపకానికి రావడం సహజం. పాశ్చాత్య దేశాలలో సితార్ కు మరో పేరు రవిశంకర్ అన్నా అతిశయోక్తి కాదు. అటువంటి రవిశంకర్ వద్ద అంతేవాసిగా ఉండి సితార్ వాద్యంలో పాండిత్యం గడించి గురువుకు తగిన శిష్యుడనిపించుకున్న జనార్దన్ మనవాడు. ఈ నాడు దక్షిణ భారతంలో జనార్దన్ సితార్ కు గౌరవం, ప్రతిష్ఠ ఉన్నాయి.

ఇటీవల మద్రాసులో మధుర కళానికేతన్ వారి మినీ ఫియేటర్ లో జనార్దన్ సితార్ వినే అద్వైతం కలిగింది. నిరాడంబరంగా, నిగర్వంగా ఉన్న ఆ వ్యక్తిని

చూస్తే, నిపురు కృషిని నిప్పు అనిపించదు. కానీ సితార్ శ్రుతి చేసుకుని, అయిదు నిమిషాలలో శ్రోతల, ప్రేక్షకుల హృదయాల్ని రనస్పావితం చేయగలగడం సామాన్యం కాదు.

జనార్దన్ ఆంధ్రరాజధాని హైదరాబాదులో సంగీత కుటుంబంలో జన్మించారు. కుటుంబంలో సంప్రదాయంగా నస్తున్న సంగీతాభిరుచి జనార్దన్ కు కలిగింది. వీరికి శాస్త్రీయ సంగీతం అంటే ఇష్టం. ఒకరి సలహా, మరొకరి శిక్షణ లేకుండానే సాధన ప్రారంభించారు. పండిట్ రవిశంకర్ కచ్చేరీలు వినడంవల్ల జనార్దన్ లో సితార్ పట్ల ఆసక్తి కలిగింది. తరువాత రవిశంకర్ శిష్యుడై వారు. అటు ఇంజనీరింగ్ విద్య చదువుతూ, ఇటు సితార్ అభ్యసించి, కచ్చేరీలు చేసే సామర్థ్యం సంపాదించుకున్నారు.

జనార్దన్ సితార్ వింటూంటే అది రవిశంకర్ వాద్యమేమో అనిపిస్తుంది. గురువుగారి కళలను పుణికి పుచ్చుకుని, మెలకువలను గ్రహించారు. రాగ ప్రస్థారంలో ఈ యువకుడు అగ్రస్థానం సంపాదించారు.

జనార్దన్ కేవలం గురుకులవిద్యతో, పాండిత్యంతో తృప్తి చెందలేదు. కొన్ని ప్రయోగాత్మక చలన చిత్రాలకు కొత్త బాణీలతో సంగీతం కూర్చారు. ఆ చిత్రాలు అనేక బహుమతులు, అవార్డులు సంపాదించాయి. స్వంత బాణీలు వుష్టించి, సంగీతంలో తన స్థానం ముస్థిరం చేసుకున్నారు జనార్దన్. కర్ణాటక సంగీతంలో ఘనపరిశ్రమ చేసి, వీణతో పోటీగా సితార్ (యుగళం) ను ప్రయోగించి కలకత్తా, బొంబాయి, మద్రాసు నగరాలలో సంగీత కోవిదుల మన్ననలు పొందారు.

సంగీత పభలలో, రేడియోలలో జనార్దన్ సితార్ విననివారు ఉండరు. దాదాపు పదేండ్లు ఈయన చిర పరిచితులే. జనార్దన్ కీర్తి మన దేశంలోకంటే

విదేశాలలో బాగా వ్యాపించింది. 1967 లోనే యూరపులో పర్యటించి సితార్ కచేరీలు చేశారు. మొన మొన్న అమెరికా, కెనడా దేశాలలో అనేక కచ్చేరీలు జరిపి వచ్చారు. చిట్టిబాబు పీఠ వింటున్నప్పుడు కలిగే అనుభూతి, ఆనందం జనార్దన్ సితార్ వింటున్నప్పుడు కలుగుతాయి. పరవశం కలుగుతుంది. కళ్లు చెమర్చి, ఒళ్లు పులకరిస్తుంది. ప్రతి ఒక్కరికీ యోగానుభూతి కలుగుతుందంటే అతిశయోక్తి కాదు.

జనార్దన్ గురువును మించిన శిష్యుడై, తెలుగు వారి కీర్తిని దళదీశలా వ్యాపింప చేయాలని ఆకాంక్షిస్తున్నాను.

దక్షిణ రైల్వే

ఆంధ్ర కళామండలి

రైల్వేలో పనిచేసే తెలుగువారు అందరూ సుమారు 28 సంవత్సరాల క్రిందట స్థాపించు కొన్న సాంస్కృతిక సంస్థ 'ఆంధ్ర కళామండలి'.

ఈ మండలి పరిధిలో ఉగాది వేడుకలను శ్రీ ఎల్లోరా అధ్యక్షతను మద్రాసులోని రైల్వే ఎన్. జి. ఓ. హాలులో అత్యుత్సాహభరితంగా జరుపుకొంది.

రేడియో బావగారుగా ఆంధ్ర ప్రజలకు పరిచయమయిన శ్రీ ప్రయోగ నరసింహశాస్త్రి ఉగాది విశేషాలను గురించి ప్రసంగిస్తూ, తెలుగు జానపద కవితలలోని మిగిలిన తరగలను పాటల ద్వారా రుచి చూపించారు.

ఉగాది పండుగ విశేషాన్ని, వేపవచ్చడి తినడంలోని ఆశయాన్ని వివరించారు. మద్రాసులో రైల్వే ఉద్యోగులు అందరూ ఇలా చేరి తెలుగు ఉగాది వేడుకలు జరుపుకొనడం చాలా బాగుందని అభినందిస్తూ, పరిధాని అందరికీ ఆనందమయం కావాలని ఆశీర్వదించారు.

శ్రీ ఎల్లోరా ప్రసంగంలో ఈ నూతన వత్సరం అందరికీ ఆనందతుందిలం కావాలని ఆశీర్వాదనం చేస్తూ, కళామండలి ఓపెన్ ఎయిర్ ఫియేటర్ నిర్మాణం కొనసాగించగలరన్న ఆశాభావాన్ని న్యక్త పరిచారు.

రైల్వే శాఖ అధికారి శ్రీ ఎ. ఎన్. జోషియన్ ప్రసంగంలో కళామండలి సాంస్కృతిక ప్రదర్శనలకు తన సహకారం ఉంటుందని హామీ ఇచ్చారు.

దక్షిణ రైల్వే ఆంధ్ర కళామండలి అధ్యక్షులు, రైల్వే అధికారి శ్రీ సి. వెంకటేశ్వర్లు ఉగాది వేడుకలను ప్రారంభించారు.

కార్యదర్శి శ్రీ ఎ. రాధాకృష్ణయ్య స్వాగతం పలికి, అతిథి పరిచయం చేశారు. కార్యక్రమం శ్రీ జి. సి. కృష్ణయ్య ప్రారంభంతో ప్రారంభమయింది.

శ్రీ రాధాకృష్ణయ్య సందన సమర్పణ చేశారు. ★

'సితార్' జనార్దన్

విషయమంతా విన్నాక, సాలెపురుగు మనసు జాలితో విండిపోయింది.

“నక్కగారూ! మీరు బాధపడకండి. ఒక మంచి కార్యం తలపెట్టి నన్ను దుష్టత్వం దాని పక్కనే పాంచి ఉంటుంది! అది లేకపోతే మంచికి విలువ ఉండదు. తోడేలు నీతిమాలినతనాన్ని మరిచిపోయింది. మీ పక్కన నేనున్నాను. అహంసా సిద్ధాంతాన్ని మేమే త్రికరణ శుద్ధిగా ప్రచారం చేస్తాను. మీరు విశ్మితంగా వెళ్లి రండి” అన్నది సాలెపురుగు.

“మీరు అన్యజాతీయులు. మాతో ఎలా సాత్తుకుదురు. తుంది?” అన్నది నక్క సంతోషంగా.

“అదే పాఠపాటు! ఈ జాతి, ఆ జాతి ఏమిటి? అహంస అనేది సర్వజీవులకు సంబంధించిన విషయం” అన్నది సాలెపురుగు.

“భేష్! మీ లాంటివారే స్వచ్ఛంద సేవకులు! ఇక వెళ్లి వస్తాను” అంటూ నక్క బయలుదేరింది.

అప్పటికే మిట్టమధ్యాహ్నం కావస్తున్నది. సూర్యుడొకం విపరీతంగా ఉంది. నక్క ఎండకు తట్టుకోలేక పక్కా ఉన్న పాడునడిన దేవాలయం దరికి

చవట పని

తన తెలివితేటలన్నీ భార్య ముందు వెల్లడి చేసేవాడు ఒట్టి నాప, చవట. అంతటి బుద్ధిహీనపు పని మరొకటి ఉండబోదు.

—కామవ పుల్లర్

స్వర్గం నుండి

మిగత వస్తుచయం అదృష్టాన్ని బట్టి ఒనగూడుతుంది. భార్య మాత్రం స్వర్గం ప్రసాదించిన ఒకే ఒక్క కానుక.

—ప్రొఫె

చేరుకన్నది. అక్కడ కొన్ని అడవికోళ్ళ గింజలు ఏరుకుంటూ కనిపించాయి. నక్క దృష్టి అనుకోకుండా వాటిపై పడింది. మనసును దిట్టపరుచుకొని దృష్టిని ఇటు మళ్ళించింది. కాని, లాభం ఏమీ కనిపించలేదు. నక్క మనసు అడవికోళ్ళ చుట్టూ గిరున తిరుగుతూనే ఉంది. చేతితో పొట్ట తడిచి చూసుకుంది. పొద్దుటి మంచి ఏమీ తినకపోవడం వల్ల కడుపులో ఎలుకలు తలుగుబడుతున్నాయి.

నక్కకు ఏం చేయాలో పాలు పోవడం లేదు. ప్రతీ భంగం చేయాలా, వద్దా? అన్న మీమాంసతో పడింది. ఇంతలో అటు పక్కా సింహగర్జన వినిపించింది. నక్క దృష్టిని అటు సారించింది. ఏముంది? అధ్యక్షాన న్నానం ఇచ్చిన సింహరాజు లలితేనీ నోట కరుచుకొని పోతూ కనిపించాడు!

అది చూడగానే నక్కకు మరి పోయింది! ‘కంచే చేసు మేస్తే ఇక చెప్పేదేముంది! ఈ రోజు దిలువంటి ఘోరాలు చూడవలసి వచ్చింది! ఈ అహంసా ప్రతాన్ని రేపటివరకూ వాయిదా వేస్తేనే బాగుంటుంది. ఈ రోజు తిఫి, వారం మంచిని కాపు. రేపు అడవి యానక్కా చాటిపు వెయిచి, కట్టుదిట్టమైన

ఏర్పాటు చేయకపోతే, అహంసా సిద్ధాంతం అడుగుంటి పోతుంది’ అనుకుంటూ తిరులమారి పక్క అటు ఇటు చూసి ఎవరూ లేని విధానం చేసుకొని, అమాంతం అడవికోళ్ళపై కురిసి, ఒక కోడిని నోట కరుచుకొని, తిక్కులు తూడకుండా ఏక్కణంకొద్దీ పరుగుతీసింది!

ఇదంతా చెబుకోమ్మన్న మితి సాలెపురుగు చూడనే చూసింది.

‘అరి! ఇదా నక్కగారి బదాయి కలుర్లు! తోడేలు ఏదో చేసింది మొనరి కచ్చిరు కార్చింది. ఎంత నంగనాచితనం! ఏ! ఎంత స్వర్ణపరులు ఏళ్ళ! ఏళ్ళా ఈ అడవిని స్వర్ణంగా మార్చేవాళ్ళు. గాంధీగారి సిద్ధాంతమని. . . హింస! అయి నెవరో గానీ ఆయన లక్ష్యాన్ని ఏళ్ళ గంగతో తలపేశారు. మేమే విన్న కీటకాన్ని! పెద్ద కలుర్లు చెప్పి, వాటుగా గోతులు తీసి తత్వం కాదు నాది. ఈ అహంసను మేమే తు. థ. తప్పక అచరిస్తాను. ఈ అరణ్యంలో నీతిమాలినవాడికి మేమే అదర్శ ప్రాయమవుతామే’ అనుకున్నది సాలెపురుగు.

చెబుకొంది ఏదో కచ్చిర్చింది. తన అంతాపురంలో మంచి ఓరగా తొంగి చూసింది. పెద్దపులి ఒకటి అడవి దున్నపై పడి చని, వెత్తురు ఓడుతున్న దున్నను మెడ నట్టుకొని ఈడ్చుకుపోతూ కనిపించింది. దారి పొడుగునా రక్తం చారలు కట్టింది.

సాలెపురుగు అనన్యాయో అ దృక్పథం చూడలేక, కళ్ళ మూసుకుంది భయంతో!

మిట్టమధ్యాహ్నం ఎండలు సాలెగూడు వెండితా, జంతారు పోగుల్లా, మింమిలా మెరిసిపోతున్నది. ఆ మధ్యాహ్నపు వేళ ఇంటిలో గాలి లేక అలా పీకారుగా వెడద మని మనసుపడి, ఒక అందమైన ఈ స్వేచ్ఛగా ఎగురుతూ అటుగా వచ్చింది. వచ్చి పొగుగా ఉన్న సాలెగూడును చూసింది. చూసి అదేమిటో తెలుసుకోవా లని మోజా పడింది. అంతే! ఆ అంతాపురంలో బంది అయిపోయింది. అందమైన జంతారుపోగులు యను పొకాల్లా రెక్కలూ, కాళ్ళూ బంధించేకాయి!

చూసిన భయంకర దృక్పథం మనోచితిలో అదృక్పథం కాగానే కళ్ళ తెరిచిన సాలెపురుగుకు తన రాజ్యం పరిధిలోనికి వచ్చి బంధించబడిన అందమైన ఈ కనిపించింది. సాలెపురుగు మును సంతోషంతో వరదళ్ళ తొక్కింది. బద్దకంగా ఒళ్ళు విరుచుకుంది. ఇతరులు ప్రవేశించకుండా అంతాపురం సింహద్వారాన్ని మూసేసింది.

‘దీనికి పోయే కాలం కాబోతో ఎగురుకుంటూ నా అంతాపురానికే ఎందుకు రావాలి. . . అది దాని కర్మ! ఏమిటో జీవహింస చేయకూడదు అనుకుంటూ కాని, భగవంతుడు కొన్ని ప్రాణుల్ని బోజాలుగాను, కొన్నిటిని బోజీలుగాను సృష్టించాడు. అతని సృష్టిలోనే లోపం ఉంది. అనలు భగవంతుడే జీవహింస చేశాడు. మన మొక లెక్కా! ఆకలి చేసినప్పుడు ఏదో ఒకటి తిని పొట్ట నింపుకోవడం తప్పిలా అవుతుంది! అహంసా ప్రతం అంటావా? కడుపు నిండిన తరువాత, ఇలాంటివి ఎన్నైనా అచరించవచ్చు’ అనుకుంటూ నెమ్మదిగా వెళ్ళి, అంద మైన ఈసు నోట కరుచుకొని తన అంతాపురానికి చేరుకుంది!

విరోధి కృత్యం వర్తకం విరోధాలను, అశుభాలను తెగవరికి నేయగా, పరిధావిలో పెగులు బిగులు చిక్కులు, కష్టాలు దాచితమై పోయి, శుభాలు, స్వేచ్ఛలు పరుగు పరుగున వస్తాయనడానికి సూచనగా పరిధావి సంవత్సరం అడుగు పెట్టిపెట్టగానే శ్రీ పి. వి. నవసంహారావుగారు రాష్ట్ర ప్రభుత్వవేతగా ఎన్ని కావడంతో జంటగారంతో ఉగాది వండు విందులు— ఏవోదాయి, కావ్యాలాపాలు— కథాకాలక్షేపాలు, సంగీతం గొప్పలు కొత్త అందాలతో జరిగాయి.

అదర్శనగర్లో ఉగాది పొయ్యి కాలం జరిగిన సమావేశంలో ముప్రసిద్ధ ప్రచయకారులు శ్రీ మల్లాది చంద్రశేఖరశాస్త్రిగారు పంచాంగం గం జరిపి, పరిధావి విశేషాలు తెలిపారు. శ్రీ కృష్ణగంటుల లక్ష్మణశాస్త్రిగారు భారతీయ సంస్కృతి విశిష్టత గురించి వివరించారు. ఆంధ్ర మహిళా భామహా భావాలలో జరిగిన కవి సమ్మేళనానికి అధ్యక్షత వహించిన డాక్టర్ దివాకర్ల వేంకటాచలదాసుగారు, కవికి విశ్రాంతి ఉన్నా, ఏ భాషలో ఉన్నా, రసనంత ప్రదానపక్షం కావాలన్నారు. ఏ కళ అయినా ఉదాత్త ప్రయోజనాత్మకతతోపాటు రస నిష్ఠ్యునిగా ఉండడం అవసరమన్నారు. డాక్టర్ అరిపిలాల విశ్వం కాలానికి అపధి కల్పించిన కవిత్వ అంటూ, ‘ఉరి’ అనే శీర్షిక గల కవిత చదివారు. శాంతికవితాని! కళ్ళు పీకేసిన వాకూ, మనీ పూసిన మీకూ ఉరి అన్నారు. శ్రీయుతుల కృష్ణగంటు లక్ష్మణశాస్త్రి, శశాంక, శారదా ఆశోకర్, ఉత్పల వత్సనారాయణచార్యులు, ముదిగొండ వీరభద్రమూర్తి, పాటిస, న న రీతుల కవితలో శ్రోతలను అనందపరిచారు. ప్రారంభంలో కళాశాం ప్రెసిడెంట్ వి. స్వరాజ్యలక్ష్మీగారు స్వాగతం చెప్పారు. శ్రీమతి మొగిలి సరస్వతీదేవి కృతజ్ఞత తెలిపారు.

కేంద్ర ప్రభుత్వం క్షేత్ర ప్రచారకాళి ప్రాంతీయాధికారి శ్రీ బి. ఎస్. మూర్తిగారు కృష్ణదేవరాయాంధ్ర భాషా నిలయంలో ఏర్పాటు చేసిన కవితా గోష్టిలో శ్రీయుతులు తుంగతుర్తి విశ్వనాథశాస్త్రి, గంధం జోయిల్, సిహెచ్. శాంత, వై. శోభారాణి, కె. మాధురీదేవి, ఎస్. ఉమ మొదలయిన వలుపురు ‘చైతన్య చైత్రం’ అనే విషయమై కవితాగానం చేశారు. శ్రీ జె. శాపురెడ్డి అధ్యక్షత వహించారు. విద్యుత్కళాభారతివారు విద్యుత్ ప్రచారకాళిలో డాక్టర్ పి. వారాయణరెడ్డి అధ్యక్షంలో జరిపిన కవనమ్మేళనంలో శ్రీయుతులు ఉత్పల వత్సనారాయణచార్య, మిరియాల రామకృష్ణ, పోతుకూచి సాంబశివరావు, అచార్య రాఘవ, ఆర్. ఎస్. ఎస్. మూర్తి, శ్రీమతి శారదా ఆశోకవర్మన్ కవితాగానం చేశారు. ‘రాజీనామా’ ఏకాంకిక ప్రేక్షకులకు చాలా అనందం కలిగించింది.

కవితాశాలికాక సంగీత నృత్యనివోదాలు వండుగ నాడు తియ్యగా జరిగాయి. త్యాగరాజ గాననభవారు ఉగాదినాడు ఆంధ్ర మహిళాసభ ఆడిటోరియంవో శ్రీ ఈమని శంకరశాస్త్రిగారి వీణవాద్యం విందు చేశారు శ్రోతలకు. శ్రీ కోలంక వేంకటరాజుగారి మృదంగం ఈమనివారి వీణకు అమని శోభ కలిగించింది. ఈమని వీణానాదం అమనికి శోభ చేకూర్చింది.

యిన కళాకారుడు శ్రీ హెచ్. హెచ్. చాధరి మూర్తి మొదటి వారంలో కళాభవనో ప్రదర్శించిన అమూర్త

చిత్రావతి యువభావనా నవంతికి, అనిరుద్ధ, విశ్రాంతి భావనా నవంతికి నిదర్శనముని చెప్పవచ్చు. విశ్రాంతి మంట, చారి తెన్ను లేనిదని కాదు; అని యంత్రిత, అవరోధ సహజావన అని చే ముకుంటాను.

చాధరి పుత్తిరీత్యా పిలిచి ఇంజనీరు. మై నూరు ప్రభుత్వం పిలిచిన వరకూ కాంతి పనిచేస్తున్న మహిళా వర్కిని యువకుడు. బిజాపూర్ వాస్తవ్యుడు. చిత్రకళ లోను మట్టాలు పుచ్చుకొన్నవారు. అమూర్త చిత్రకళ, గ్రాఫిక్ చిత్రకళ చాలా ఇష్టమన్నారు. పెక్కు ప్రదర్శనా లో విహుమతులు పొందినవారు. "నిరుద్ధోగ రుదితం" మొదలయిన 31 చిత్రాలు అమూర్త రంగునా, సులభ బోధకంగా ఉన్నాయి. మూర్త్యులకన్నా అమూర్తలకను ప్రదర్శించడం కష్టమన్నది కళావేదలకు తెలిసిన కంగతే.

శ్రీనివాస పాపితి సమితి ఆ మధ్యన తెలుగు అకాడెమీ అవరణలో ఏర్పాటు చేసిన గోష్ఠిలో ప్రముఖ కవి, విమర్శకుడు శ్రీ అచంద సోమసుందర్ "తెలుగు కవిత్వము— ఆధునికత్వము" అనే విషయమై అత్యంత వహేతుకంగా ప్రసంగించారు. తెలుగు అకాడెమీ డైరెక్టరు డాక్టర్ పి. ఎన్. ఆర్. అప్పారావు అధ్యక్షత వహించారు. సమితి కార్యదర్శి శ్రీ తుంగతుర్తి విశ్వభాగవతి వరదయానంతరం శ్రీ సోమసుందర్ ఎంత ప్రాసనా తనివితీరనిది, ఎంత చదివినా పాఠం తెలియనిది కవిత అంటూ, మాట తప్ప మరొక ఉపకరణం లేనికల కవిత అని, కల ఉపదేశం కావచ్చు గాని, ఉపదేశం కల కాదని అన్నారు. కవిత్వం తీరని

ఉగాది వేడుకలు

తమన్నారు. 1942 లో గోష్ఠియన్, అండ్రి పిలో మొదలయినవారు చేసిన తిరుగుబాటు ప్రభావం ప్రపంచ పాపిత్యంపై ఎలా పడింది వివరించారు. మన దేశంలో జరిగిన ప్రతి తిరుగుబాటునూ కవిత ఎలా లోగోని పుచ్చుచే, పవిత్రతను చిత్రించింది వివరించారు. చివర తను కవితలు వినిపించారు.

కొందరు ఎంత వయస్సు వచ్చినా తమ పాఠశాలద్వారా నిత్యయోగములుగానే ఉంటారు. వండిల్ నై ప్రాకృ ఎవరై యువ పది వచ్చింది అన్నప్పుడు— "చా! అన్ని ఏళ్లకూడ? ఆయన యువకుడు!" అనిపించింది ప్రపంచానికి. శ్రీ మునిమాణిక్యం నరసింహారావుగారిని మార్చి 15 వ తేదీన శ్రీ కృష్ణ దేవరాయాంధ్ర భాషా నిలయంలో జరిగిన సమావేశంలో వెలుపురు ప్రముఖులు అభినందించినప్పుడు "ఇదేమిటి ఈయనకు 74 వ పుట్టివరోకా వండుగా?" అనిపించింది. వా వరకు వాకు ఆయన కాంతావల్లభుడైన నవయువకులే.

ఈ సమావేశానికి అధ్యక్షత వహించిన శ్రీ దేవులపల్లి రామానుజరావుగారు ము ని మాణిక్యం అన్నుల పూదయ్యుడు, నవనీతపూదయ్యుడు అని ప్రశంసించారు. డాక్టర్ ముదిగొండ వీరభద్రరావు మునిమాణిక్యంవారి రచనలలో జీవితానుభవం గురించి, శ్రీమతి వరమతా సోమేశ్వర్ పాపితికి రచనం గురించి, శ్రీ పోరంకి డక్టి బామూర్తి మునిమాణిక్యం వారి హాస్యసృష్టాంతం గురించి, శ్రీ మొగిలి నాగభూషణశర్మ మునిమాణిక్యం వారి నవలలు ('వక్రలేఖ', 'తిరుమాళిగ', 'రుక్మ-తల్లి',

'దీక్షితులు') గురించి పరిశోధన వ్యాసాలు వదిలారు.

అవార్డు గంటి జోగి సోమయాజి, డాక్టర్ మారరాజు రాధాకృష్ణ, శ్రీయుతులు బోయి భీమప్ప, హరి అది శేషు, తురగా కృష్ణ మోహనరావు, కృష్ణ దేవరాయాంధ్ర భాషానిలయం కార్యదర్శి శ్రీ ఎం. ఎల్. నరసింహారావు మునిమాణిక్యంగారిని అభినందించారు. శ్రీ కన్నగంటుల లక్ష్మణరావు వద్యసూరం అందజేశారు.

శ్రీ మునిమాణిక్యం కృతజ్ఞత తెలుపుతూ, "నయన రచన చేసిన వారిలో వా వంటి అభివ్యవంతుడు లేడు. వలం ఇంటి వెయింపే సిందర్బావేషణ చేశారు. నేను ఇంటి సిందర్బావేషణ చేశాను" అన్నారు.

దాసు, ఆ మధ్యన 'అమెమార్ ఫోటోగ్రఫీ' అనే పత్రిక పాత పంచిక తిరుగి మున్నాయి. బాద్ కాలిన్ ప్రాసన ఒక బ్యాంకులో ఫోటో తీయడానికి ఇంటికన్నా సుందరమయిన స్థానం మరొకటి లేదన్నాడు.

పిల్లలకు కథలు చెప్పడం, అందులోను అకాశవాణిలో— మునిషి కనవడక గొంతుమాత్రమే వినిపించే అకాశవాణిలో— చెప్పడం గొప్ప కళగానే విసిస్తుంది. మార్చి ప్రారంభంలో గ్రాం వెలుగు వ్యామండలివారు రేపాక గ్రామంలో జరిపిన ఉత్సవాం చివరినాడు ప్రసంగించిన శ్రీమతి వి. తన్వీ ప్రసాద్ గారు ఈ కథాకథన కళను వేలాది జనం ముందు ప్రదర్శించి అత్యుత్సాహం పులి వస్తున్న దంటి గాంధ్రుమనడం, కంటి వని చెప్పలకు కలిగి చదవ వంటి వద్దతి బాలలకు చాలా అనందం కలిగి చింది. శ్రీమతి రత్న ప్రసాద్ గారి ఈ కల గొప్పది.

రామాయణ మహామూల రత్నం వందే నిలాత్మజం

— అని హనుమంతుని రామాయణ మూలకు వాయక మణిగా కీర్తిస్తున్నారు గాని, వివానికి భారతదేశమనే మహామూలకు వాయకమణి రాము డనిపిస్తుంది. వాల్మీకి చి కథ ముమూర్తంలో రామాయణ పాఠంను పుష్టించాడో కాని, మానవమాత్రునికి ఆ పాఠాలు అందుబాటులో ఏ వాటికి ఉండవు గనక కలకాలానికి ఆదర్శాలుగానే ఉంటూ జనతను పై అంతస్తుకు తీసుకొని పోవడమేకాక, భారతదేశాన్ని ఏకం చేయ దంలో అనితర పాధ్యమైన కృషి చేస్తున్నాయి. అనేకు లితవగం ప్రచారంలో ఉన్న రామకథా కీర్తనను పరిశీ లించినా, రామాయణానికి రామరతంవరగా ఉన్న కావ్య సంతతి చూచినా ఈ సంగతి స్పష్టమవుతుంది. మన కమమూపుమేరలో ఎవ్వరూ రామాయణ పాఠం స్థాయికి రాలేరన్నది చెప్పనే అక్కరలేదు. కనక వాటి పై వానాటికి గ్లామర్ ఎక్కువవుతుంది; ఉత్సాహా పెరుగుతాయి. జంట వగలలో ఇటీవల జరిగిన రామ నవమి ఉత్సవాలు వా ముహూర్తాని మరింత అంపరిచినట్లు భావించుకుంటూ ఉండలేకపోయాము.

త్యాగరాజ గానభ భాతి విద్యానగోళిని అంధ

మహిళా వధ అడిటోరియంలో రామనవమి సందర్భంగా జరిపిన ఉత్సవంలో సంగీత కళానిధి శ్రీ చితూరు సుబ్రహ్మణ్య ఏళ్ల గాన కవ్వేరి జరిగింది. శ్రీ నేతి శ్రీరామమూర్తి ఫిడేలుతో, శ్రీ యల్లా వేంకటేశ్వరరావు మృదంగంతో అనుసరించారు. ఎనభయ్యూ పదిలో పదివా శ్రీ ఏళ్లగారి కంతం కింపిల్లయినా జీరపాలేదంటే, ఆయన పాదనను, అగోగ్యున్ని ప్రశంసించాలి. కల మానం వరకూ అని వెక్కు చెదరకుండా ఉండాలి మనం కోరాలి.

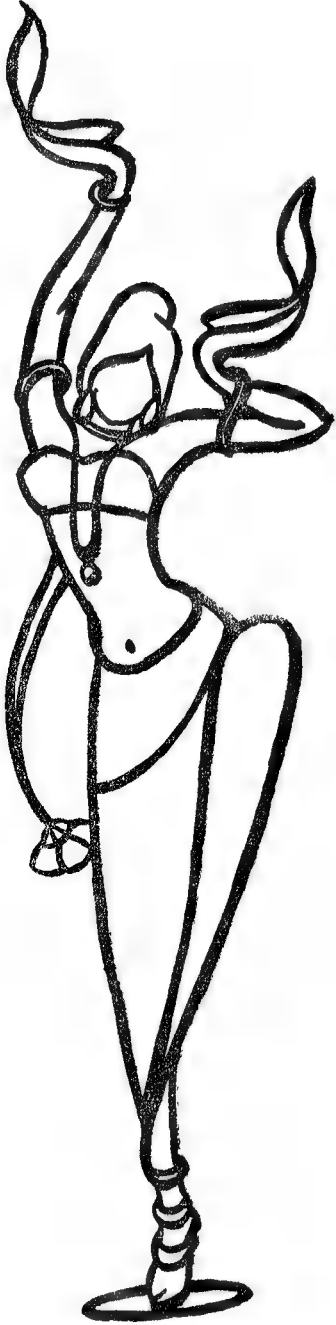
ఆయన గాన పరమాన్నం అరగిస్తున్నప్పుడు, రామాయణంలో విడతల వేలలాగ ఒక్క సంగతి జ్ఞానకం వచ్చింది. ఛీ! ఛీ!— అనుకున్నాను. మనస్సును పెద్దలు మర్చిటనున్నారు ఇందుకేమో ననిపించింది. ఒక మారు చితూరులో అడిగాను, "మీరు పదహారణాం — కాదు కాదు — మారు నయాపై నం ఆంధ్రులు కదా, మీ పేరుకు ఈ దిళ్ల ఏమిటి?" అని. ఆయన ■■ వస్త్ర వ్యూరు. అది కూడా వాకు మధ్యమావతి రాగం సంగతి వలె వినిపించింది. "అదేమీ లేదు. మేము వాయుల్లం. కాని, మా గురువుగారు తమిళులు. ఆయన ఏళ్ల — అబ్బాయి — అని పిలిచేవారు. ■■ వాకు వట్టంగా పేరుకు అలికింది. నేను కురాయి, మలాలు వద్ద వేచాడే. కులం ఉంటే పేరుకు అలికింపకోవడం ఎందుకు చెప్పండి? కాని, వా పరిస్థితి వినిపిలయిందంటే, సుబ్రహ్మణ్యం ఏళ్ల అంటే తప్ప నే నెవరో తెలియని డయింది. పేరు మార్చుకుందామని రిజిస్ట్రారుగారితో

భారతవర

మహామూలా రత్నం

మాట్లాడాలి. అయ్యా, మీరు ఇప్పుడు మార్చుకొన్నా, రికార్డులో ఉండిపోతుండేవాని, జనం ఎవరూ కొత్త పేరుతో పిలవరు. జనాన్ని ఎవరు కానిస్తారు చెప్పండి? మద్రాసులో వైవాజుబారుకు నేతాజీ సుభాష్ చంద్రబోస్ రోడ్డు అని మార్చారు. ఎవరన్నా అంటున్నారా?— అని ఆయన అన్నారు. పేరు మార్చుకొనే ప్రయత్నం మానుకొన్నాను" అన్నారు. ఆదర్శనగర్లో జరిగిన రామనవమి ఉత్సవంలో జరు రోజులపాటు శ్రీ మల్లాది చంద్రశేఖరరావు గారు వాల్మీకి రామాయణం ప్రవచనం చేశారు. ఆయన ప్రవచనంలో విశిష్టత ఉంది. ఆయన వ్యతః శ్రావ్యమైన కంతం కలవారు. వివిధ పురాణాలలోని రామకథాంశాలను పరిశీలనాత్మకంగా జోడించి చెబుతారు. పురాణాన్ని విశ్వాసం లేనివారికి కూడా సాహిత్య విమర్శన దృష్టితో రంజకంగా ఉంటుంది. యువకు లకు సాహిత్యంలోను అధిరుచి కలిగిస్తుంది. మట్టాతి షేకం వాడు శ్రీ కన్నగంటుల లక్ష్మణరావు గారు రామాయణ విశిష్టతను, వాల్మీకి కవితా పారమ్యార్థి గురించి వివరించారు. ఈ ఉత్సవాంను ఆదర్శనగర్ వెల్ ఫేర్ సొసైటీ వారు ఏర్పాటు చేశారు. ■■ సంఘం అధ్యక్షులు శ్రీ నారాయణ శెట్టిగారు (రిక్తి రయిన జి. ఎ. ఎన్. అసీరు), కార్యదర్శి శ్రీ వేంకటేశ్వర్లు గారు.

అనండుగర్ వెల్ ఫేర్ అసోసియేషన్ వారు తాను నవమి మంచి తొమ్మిది రోజులు జరిపిన శ్రీ నీలరాణి కల్యాణ మహాత్మ్యం వైభవ పీఠంగా జరిగింది. గత

దీపనృత్యం

చిత్రం—బి. వి. ఎస్. హనుమంతరావు
(హైదరాబాద్-37)

నీరసం, వ్యూహం, బాటకాం, పరికరం కాంక్షపాలు, ముద్రకథలు, ప్రసంగాలు అరిగాయి. విద్యుత్తు ధైర్య క్షుణ్ణం శ్రీ వి. రామచంద్రన్, శ్రీ కృష్ణగంతుల లక్ష్మణ శాస్త్రి, డాక్టర్ దివాకర్లు వేంకటాచలం, టౌన్ ప్లానింగ్ డైరెక్టర్ శ్రీ జి. వెంకటరమణారెడ్డి, మంత్రి శ్రీ ఎం. ఆర్. కృష్ణారావు, శ్రీ బాగం కృష్ణారావు గార్లు ముఖ్యులగుటగా ఉండి ప్రసంగాలు అరిపారు. శ్రీ పార్వతీ వరమేశ్వర నాట్యమండలి వారు శ్రీ కృష్ణ రాయబారం నాటకం ప్రదర్శించడంతో ఉత్సవాలు సమాప్తమయ్యాయి.

అంట నగరాల్లో పెక్కుచోట్ల ఉత్సవాలు జరుగుతున్నాయిగా అరవడం మాడగా, రామోద్వారాధి భాషలే, రామో విగ్రహావన భర్తా, అనే వార్తకీ వాళ్ళు,

“స్నేహం తయారైన సొంతం
యదినా జానకీ మనీ,
ఆరాధనాయ రోడ్డు
ముంతలో వాస్తవే వ్యధా.”

రామని ప్రతిష్ఠ వగలంబర ఏలిలో ప్రతిష్ఠించడం ఎవగా, ఇది మన వాయకుల చెపుల్లోను పడకపోయి ఉంటాయో అనే తుట్టి తెలిసింది.

శ్రీ తాపీ భర్తారావుగారి వంటి వారిని ఎవరు, విన్నాడు, విందుకు నన్నానించినా అవం నంతోపిస్తారు. అలాటి సంతోషం ఇటీవల ప్రముఖ న్యాయవాది శ్రీ డి. వెంకటరమణ, న్యాయవాది శ్రీమతి లక్ష్మీ వెంకట రమణ కలిగించారు, శ్రీ భర్తారావుగారికి మేవాది పట్నం లోని తమ వివాసంలో. అంట నగరాల్లో ప్రముఖ జని నందిత విమర్శకులు ఈ సంతోషాన్ని పంచుకొన్నారు.

శ్రీ వార్ల వేంకటేశ్వరరావుగారు శ్రీ భర్తారావుగారి అభ్యుదయ భృషిని, మనవోత్సాహాన్ని ప్రశంసించగా, శ్రీ బోయి భీమప్పగారు ప్రసంగిస్తూ శ్రీ భర్తారావు గారు తన పట్ల దయారంగిత భృషితో చూడకపోయి ఉంటే, తమ గుమాస్తాగా పడి కొట్టుకొంటూ ఉండే వాడినని, వ్రతీకా రచనారంగంలోగాని, కవిత్వా సాహిత్య రంగాల్లోగాని అడుగే పెట్టి ఉండవని అన్నారు. డాక్టర్ పి. వారాయణరెడ్డిగారు ప్రసంగిస్తూ, భర్తారావుగారు తమ పృథ్వీలాస్య వ్యాఖ్యతో చేమకూరకని పృథ్వీలాస్య తెలిపి రసికులకు పృథ్వీలాస్యం కలిగించారని అన్నారు. శ్రీ జె. బాపురెడ్డిగారు ప్రసంగిస్తూ భర్తారావుగారు సాహిత్యవేత్తలే కాక తత్వవేత్తలు, సంఘసంస్కర్తలు వని అన్నారు. శ్రీ కె. రామగోపాల రావుగారు ప్రసంగిస్తూ వ్రతీకా రచనను విస్తరించే జేయడంలో భర్తారావుగారి సేవను కొనియాడారు. శ్రీ గుంటూరు శేషేంద్రశర్మగారు ప్రసంగిస్తూ విశ్వవిద్యాలయాల్లో భర్తారావుగారి విమర్శ గ్రంథాలు పోష్యవిషయాలు కావాలన్నారు.

శ్రీమతి తాపీ సరోజిని, రాజకుమారి శ్రీమతి ఇందిరా దేవి మొదలయినవారు హాజరయ్యారు.

ప్రారంభంలో శ్రీ వెంకటరమణగారు అతిథులకు స్వాగతం చెప్పారు. శ్రీమతి లక్ష్మీ రమణగారి ధన్యవాదాలతో సాహిత్యపు ఆమెత ముగిసింది తెలియచెప్పుతున్నాడు చేమకూరకనే అప్పట్టు ఆరునాసమేత (అనంతూర్ వైస విందు) అయిందేమిటా అని మనస్సు చెప్పుకుంటుంది.

హైదరాబాద్ పీకార్ క్లబ్బువారు మార్చి 20 న తేదీన శాస్త్రీయమైన కథకీ నృత్యం రవీంద్ర భారతిలో చూపించి ప్రేక్షకులను ఉర్రూతలూగించారు. సుప్రసిద్ధ చలనచిత్ర నర్తకి, కథకీ నాట్య నిపుణులగుమారి గీతాంబలి తన గురువు శ్రీ పాండ్య తబలాకు అనుగుణంగా నర్తించినప్పుడు ఎవరు గొప్పి చెప్పడం కష్టమయింది. శ్రీ పాండ్య తబలామీద తాండవ లాస్యదులను ప్రదర్శించి ప్రేక్షకులకు, శ్రోతలకు రమ్యలోకాలు చూపించారు.

ఉపశ్రుతి

నిజమియూ జనరల్ అన్నత్రితో లిఫ్ట్ ఎక్కి వెళ్ళుతున్నాను. లిఫ్ట్ దాదాపు ఏలై మంది నిలబడ దగినంత వికారంగా ఉంది. పాత నిజాం నవాబుల శాసనం (నైభవాన్ని) తెలిపేదిగా ఉంది. పక్కన డాక్టర్ కె. ప్రభాకరశాస్త్రిగారు రున్నారు. మీ అన్నత్రి నైభవానికి ఈ లిఫ్ట్ భృష్టాంతం అన్నాను. ఆయన సప్రతాండగా లిఫ్ట్ బాలకుడు అబ్దుల్ కరీముని నవ్వాడు. అతనిని అడిగాను, ఎంతకాలంగా ఉన్నావు?—అని. ముప్పై సంవత్సరాలుగా— అన్నాడు. అయితే, చాలా గొప్ప గొప్ప విషయాలు ఈ లిఫ్ట్ లో చూచి ఉంటావు. గొప్పవారిని చూచి ఉంటావు!— అన్నాను. అతడు పంగి సలాం కొట్టి “సావాద్, అనే ఐదేపాల్. అల్లా జానే క్యా క్యా దిఖాయేంగే. క్యా క్యా దేఖావాచ్చా?”—(అయ్యా మీరు గొప్పవారు. మీరు ఏమేమి చూపుతారో, ఏమేమి చూడారో అల్లాకే తెలుసు)—అన్నాడు. అతని సభ్యవర్గం చతు వర్తకులూండగా అతడు మరొక సలాం కొట్టాడు.

ఉగాదివాడు మునజ్జంజాహీ మార్కెట్లు దృఢ నిలుచున్నాను. ఒక గృహస్థు పూవులు కొంటున్నారు. మూడేళ్ల పాత ఆయన నక్కున నిలబడి ఏదేదో పురమాయిస్తున్నది. ఏకా ఏం పూలు ఇవ్వం?— అడిగాను. గులాబీ— అన్నది. మల్లెపూవులు ఇవ్వం లేదా?— అడిగాను. చేదు— అన్నది. మొగలిపూవుతో— అన్నాను. చేదు, ముళ్ళి— అన్నది. కమ్మ వాసన కడమ్మా— అన్నాను. ఏం వాసన? చేదు అన్నది ముఖం చిట్టిస్తూ. గులాబీతో!— అని అడిగాను. ఎర్రగా, ముద్దుగా, అందంగా ఉంటాయి. తియ్యగా ఉంటాయి. తినచ్చు — అన్నది.

అదా సంగతి! చేదు ఆనందాని అర్థం అదా! కళకు ప్రయోజనాత్మకత అంటే ఇదేగా, తల్లి! ఇప్పటికీ అర్థమయింది. తన్నుకు చచ్చున్నాను ఇంత కాలమూ— అన్నాను. ఏమిటి, పిర, ఏమిటి మాట్లాడుతూ దిల్లగీ చేస్తున్నారా పాతతో— అన్నారు పాత తండ్రి. పేరు శ్రీ పెరవలి నరసింహమూర్తి. పాపపేరు వసంతలక్ష్మి. ఆహా! అది విషయం! నీవు పెరవలి లంకాదానివా? అందుకనే మూడేళ్లకే మమ్మల్నివి సిద్ధాంతం అర్థం చేసుకొన్నావు— అంటూ పాపను అభినందించాను. గులాబీలు తినచ్చు అంటే ఇంత గోం చేస్తున్నాడే ఏడు— అప్పట్టు వసంతలక్ష్మి పెద్ద కళ్ళతో అబ్బురంగా చూచింది.

—తిరుమల రామచంద్ర

ఉత్తరాలు

(2 వ పేజీ తరువాయి)

సహజముగా ఉంటున్నాయి. 'రేపటి వెలుగు' లో కారద భవిష్యత్తు మంచి మలుపులోకి వచ్చి అగింది. 'కొత్త పుస్తకాలు'లో 'హారు' గురించిన విమర్శ సున్నితంగా విర్ణాభాత్మకంగా ఉన్నది.

—హనుమంతు పార్వతీశ్వరరావు (తమ్మయ్యపేట)

ఈ వారం 'ముఖచిత్రం' (హం) మరియు కూడానిపించింది.

ఈసారి 'జోక్స్' -ముఖ్యంగా 'పార్వతీశ్వరరావు' ద్వారా నవ్యాపుకోశక పోయాము.

'అన్నేషి'లోని కన్నూరి మనస్తత్వం చింతగా కనిపిస్తుంది. 'రేపటి వెలుగు' సాఫీగా సాగిపోతుంది. కారద 'పైచదువులకు వెళ్లటంతోపాటు అనిల్'లో 'స్నేహంకూడా' పెరుగుతూంటే సంతోషంగా ఉంది. కారద కొన్నిసార్లు మాధవి ('ఎక్కవనివ రైలు')ని గుర్తుకు తెస్తూంది.

—ఆర్. విజయమోహన్ రెడ్డి (నవపర్తి)

అందే గోపాలకృష్ణమూర్తిగారి 'మృత్యువు నీడ' కథ బాగుంది. దారిద్ర్యం ఎంతటి అపూయిత్యాని కయినా దారి తీస్తుందనే సత్యాన్ని కథారూపంలో చక్కగా తెలియజేశారు.

'బాంగ్లాదేశ్' విశేషాలు కథకు కట్టిపెట్టిన ఫోటో ద్వారా మా కందజేస్తున్నందుకు మీకు అభినందనలు. కల్పనగారి 'అతిథి సత్కారాలు' 'ప్రపంచావన' వ్యాసం నమంజనంగా ఉంది.

—వై. ఎన్. కుమార్ (విజయవాడ-3)

ఈ వారం 'సంపాదకీయం'—'పెరుగుట పెరుగుట కొరకా?' చాలా వాస్తవముగా ఉన్నది. మీలో నే నేకీభవిస్తున్నాను.

శర్మగారి కవిత 'పడవలు—తెరవావలు' సాంపుగా ఉన్నది.

—మృత్యుంజయ ప్రేమకుమార్ (దక్షిణ లాలోగుడ)

'మృత్యువు నీడ' (అందే గోపాలకృష్ణమూర్తిగారి కథ) అతి వాస్తవంగా ఉంది. పెద్ద పెద్ద పట్నాలలో ఎటువంటి మనుషులున్నారో. . . రచయిత తన భాషలో పదిమందికీ అర్థమయ్యేట్లు చెప్పారు.

పోలీసులు—డాక్టర్లు—నర్సులు కొందరు—తమ బాధ్యతలను విస్మరించి ఎదుటి మనిషి బాధను పట్టించుకోకుండా ఎలా ప్రవర్తిస్తారో 'పైడయ్య' చెప్పే తీరు కథలో అతి వాస్తవంగా ఉంది—అయితే 'పైడయ్య', 'సైదులు' వంటివాళ్లు ప్రజలనద్ద ఎటువంటి నాలుకం ఆడుతున్నారో. . . ప్రజల కొందరు వాళ్లను గుడ్డిగా ఎలా నమ్ముతున్నారో. . . అందరూ గమనించవలసిన విషయం, మొత్తంమీద పట్టు కోసం వడే పాట్లు అతి చక్కగా వర్ణించిన రచయితకు వా ధన్యవాదాలు.

'చింతలు—విద్యారాలలో' 'వీరనవీర' జీవితాలు ఎలా

బాగున్నాయో! ! ! బాంగ్లాదేశ్ ప్రభుత్వం మరియు వనితలని ఏం చేయాలనుకొంటుందో. . . ! ! ! ఏమైనా వాళ్ల జీవితాలు మనజీవితాలు కావడానికి ప్రభుత్వం మంచి పథకం ఆలోచిస్తే బాగుంటుంది.

డాక్టర్లు, ఏక్టర్లు, సార్వత్రిక నామరేయలు—కార్మికులు, జోక్స్. . . మన కార్మికులలోకం ప్రగతి మరో మెట్టు పైకెక్కింది అనిపిస్తుంది.

'కడుపు తీపి' కథారచయిత 'మంజుశ్రీ'గారు, వేటూరి వారి పూర్వరచనను చక్కగా వివరించారు. —జోగిమహంతి సుధాకరరావు (రాయగడ్డమధ్యపడేశ్)

ఈ వారం 'ముఖచిత్రం' ఏం బాగులేదు. దయచేసి అలాటి అర్థవగ్గు ముఖచిత్రాలు మాత్రం వేయవద్దు. కథలలో 'మృత్యువునీడ' కథ మాకు చాలా సచ్చింది.

—జి. ప్రేమచంద్ (వేమూరు)

29—3—72 నంచిత 'ముఖచిత్రం' పెక్కిగా ఉంది. 'బాంగ్లాదేశ్' వ్యాసం విజ్ఞానదాయకంగా, సర్వ జనసమయోగకరంగా ఉంది. ఫోటోలు ఆసక్తికరంగా ఉన్నాయి. విశ్వంగారికి చేజోతులు. 'మృత్యువు నీడ' కథ చాలా బాగుంది. ప్లాట్లో మాతవత్వం ఉంది. చిన్న బిల్డును తీసుకుని ఎలాబడేలే చేసి వ్రాసిన తీరు హర్షదాయకం. 'పైడయ్య మరియు పాతెడిగలేడు' కాస్త ఎక్స్ట్రా అర్థిసరిగా ఉంది. ఇలాంటి వర్కేటి కథలు ప్రచురిస్తున్న సంపాదక వర్గానికి నమోవాకాలు. —బి. శ్రీహరిరావు (సీలూరు)

29—3—72 నంచిత 'చింతలు విద్యారాలు' శీర్షికలో 'వీరనవీర' చదువుతుంటే ఒక్క జలజరించింది. 'శ్రీరామనవమికి' ముందుగా విశ్వవాస్తవమైన శ్రీరామ కథ వెయ్యడం చాలా బాగుంది. —బి. పి. ఆచారి (విశాఖపట్నం-1)

మొదట్లోనే అందరినీ ఆకట్టుకొంది రాధారాణిగారి 'అన్నేషి'. కన్నూరి పాత్ర చాలా బాగుంది. మీరు మంచి మంచి పీరియల్స్ను ప్రచురిస్తున్నందుకు చాలా సంతోషం.

కథలలో మంజుశ్రీ రచన 'కడుపు తీపి' కథ చదువుతుంటే ఎంతో బాధ వేసింది.

—పి. శ్రీనివాసు (కందుకూరు)

ఈ వారం (29—3—72) ప్రభలో గుంటూరు శేషేంద్రకర్మగారు రచించిన 'పడవలు—తెరవావలు' గేయం న స్పష్టతగా ఆకర్షించింది.

'కడుపు తీపి' కథానిక నా హృదయంతో చెరగని ముద్రగా నిలిచిపోయింది.

—ఎస్. డి. భాదరహాసేన్ (కావలి)

ఈ వారం మీ 'సంపాదకీయం' 'పెరుగుట పెరుగుట కొరకా?' ప్రశంసనీయంగా ఉంది. ఔను—మరి! పెరుగడం పెరుగడం గానే ఉన్నది. కాని ఏ మాత్రం తగ్గి మూచనలు పేదలకు ఏకీకానవో లేవు. మరి కొత్త కాంగ్రెస్ 'పేదజనం పో' అన్న మంత్రంతో ఎన్నికలలో పాల్గొని అఖండ విజయం సాధించింది. ఎందుకు?

జోతులు

చిత్రం—ఎస్. జె. నరసింహారెడ్డి
(సికిందరాబాదు)

ఇలా ఊరికే వీటిని పెంచుతూ జనజీవనాన్ని మరింత దుర్భరం చేయడానికా?

అందే గోపాలకృష్ణమూర్తిగారి కథ 'మృత్యువు నీడ' ఉత్తమంగా ఉంది.

—నవీర ఆనందరావు (ద్రోణాచలం)

'అరుణాకం' గారి 'మయనభరో' జారిన ముత్యాలు' కథ చక్కని భాష, శైలిలో సాగిపోయింది. చాలా రోజుల తరవాత హృదయాలను ఆకట్టుకునే కథ చదవగలిగానని తృప్తి కలిగింది.

గవికెట్టి (మద్రాసు) గారి యొకిచిత్రం, డి. లలిత (వరంగల్) గారి వృత్తం చిత్రం చాలా బాగున్నాయి.

సంచిత బోలేడు కథలతో బరువుగా ఉంది. ఏది ముందు చదువుదామని తర్జన భర్జన వద్దాను.

—మరివి శ్యామల రాధాకృష్ణ (మదనపల్లి)

'మృత్యువు నీడ' కథ చాలా ఇంటరెస్టింగ్ గా ఉంది. నేటి పరిస్థితులలో డబ్బు కొరకు యాచకులు ఎన్ని రకాల యుక్తులు వస్తుతూ తమ జీవనం గడుపుకుంటున్నారో ఈ కథలో చెప్పినారు. పాపం 'పైడయ్య' తనకు తానుగా శవంగా నటించబోయి శవంగా మారిపోయినాడు. చివరి క్షణాలలో తన స్నేహితులకు పుష్కలంగా డబ్బు అందించి పోయినాడు.

ఈ వారం 'సంపాదకీయం' చాలా సున్నితంగా ఉంది.

—ఎన్. యుగంధర్ (కరీంనగర్)

ఉగాది సంచికలో ఎత్తిచూపటానికి రోపాలంటూ ఏమీ లేవు. సంవత్సరమంతా అల్లాగే మా చేతులని అలరిస్తుండమని మాకు 29—3—72 నంచిత 'ముఖచిత్రం' ఆశాభంగం కలిగించింది.

ఏమైనా, 'పారిజాతాలు' వంచిన ఎల్లోరాగారికి, 'బాంగ్లా' విశ్వంగారికి వా కృతజ్ఞతలు.

—బిలే (గురజాడ) ★

(క్రిందటి సంచిక తరువాయి)

81

మార్చి రెండో వారంలో రామస్వామి దగ్గరనుండి ఉత్తరం వచ్చింది కారడకి — రాజ్యలక్ష్మి వెళ్లిపోయిందని, అనసూయ ఇంకా అక్కడే ఉందని.

కారడకి క్రిందటి సెపుల్లో అక్కగారి ఇంట గడిసిన రోజులు, ముందు గదిలో బావగారు నడిపే ప్రేమ కలాపాలు గుర్తు కొచ్చాయి. అక్క ఇంట్లో లేకపోతే అతడికి మరి మంచిదీ. ఆపాటి తెరచుకున్నాడ అనసరం ఉండదు. భార్య పుట్టింట ఎంతకాలం ఉంటే మాత్రం ఎందుకు పట్టిండుకోవాలి— అనుకొంది.

“అమ్మకి కాస్త నయంగా ఉంటే అనసూయక్కని కూడా పంపేయండి. పాపం, బావగారు ఎంతకాలమని చేతులు కాల్యకుంటారు” అని జవాబు రాసింది.

ఆ ఉత్తరం రాసేక, ఇరవై రోజులు అయినా తండ్రి దగ్గరనుంచి మళ్ళీ ఉత్తరం రాలేదు. వాస్తూ ఇలా ఉత్తరాలు రాయకుండా ఎందుకు ఉరుకున్నాడు? అమ్మకి మళ్ళా జబ్బు తిరగపెట్టలేదు కదా? కంగారు పడింది కారడ. “నా కేమిటో బెంగగా ఉంది. అమ్మ రెండా ఉంది? వెంటనే ఉత్తరం రాయండి” అంటూ ఇంకా కార్డు రాసి పడేసింది.

దానికి మూడోనాటికే జవాబు వచ్చింది. కాని, ఆ జవాబు రాసింది తండ్రి కాదు; అనసూయ. అనసూయ దన్నూరీతో వచ్చిన ఆ ఉత్తరం చదవబోతూ, ‘ఇది ఇంకా ఇక్కడే కూర్చుంది. అయినా, అమ్మకి బుద్ధిలేదు. వారి ఇంట పది రోజులు ఉండి అల్లడి వ్యవహారం చూసింది కదా? దీన్ని ఎందుకీలా వెంట తరచి అట్టే పెట్టుకోవడం? అవసరం తీరిపోగానే పంపేస్తే సరి పోదా?’ అనుకొంది.

కవరు చింపుతుంటే తండ్రికి బదులుగా అక్క-ఈ ఉత్తరం రాయవలసిన అవసరం ఏమవుతుందా అనే సంశయం కారడ మనసులోకి వచ్చింది. ఆ ఉత్తరంలో ఉన్నవి రెండే రెండు మాటలు — “మధ్య వెంటనే బయలుదేరి రా. చాలా అవసరం” అంటూ. ఆ మాటల్ని అటునుంచి ఇటు, ఇటునుంచి అటు ఎంతగా, ఎన్నిసార్లు తిప్పి చూసినా అంతకుమించిన వివరణ వాటిలో దొరకలేదు. అదే మాట తల్లి, తండ్రి రాసి ఉంటే మళ్ళా ఏమైనా పెళ్ళిచూపుల వ్యవహారం ఏమో అనుకొనే అవకాశం ఉండేది. కాని, అక్క అలా తలా తోకా లేకుండా— “వెంటనే బయలుదేరి రా. చాలా అవసరం” అని రాస్తే దానికి కారణం ఏమిటో ఎంత ఉహించుకొన్నా కారడకి తోచలేదు.

“ఎందుకు రాసిందో — ఒక సారి వెళ్లి రావడమే మంచిది” అంది మాలతి.

“మీ వాళ్ళకి బుద్ధిలేదు. చదువుకొంటున్న పిల్లని ఇలా మాటి మాటికి ఇంటికి రమ్మంటూ ఉత్తరా లేమిటి? ఆ తంటా లేమిటో మిగిలిన వాళ్ళు చూసుకోవాలి కాని” అంది ఆరవింద.

అందిన మొదటి రైలు పట్టుకొని ఇల్లు చేరింది కారడ. అప్పటికి కొద్దిగా పీకటి పడింది. పిత్రిలో దీపాలు వెలిగియి. తమ ఇంటి గుమ్మం ముందు నిలిచి లోలో ఏమి చూడవలసి వస్తుంది, ఏ మాట వివరం వస్తుంది అన్నట్లు క్షణకాలం గుమ్మంలో ఆగి మూసి ఉన్న తలుపుల వేపు చూసింది. మెల్లగా మరచి దిలచు

జరిగిన కథ

తేపులో కనుపించే ఎన్నో ఆశల మీద మేడలు కట్టే వారిక కారడ. కారడ అక్క అనసూయ పెళ్ళి అయింది. దానితో రామస్వామి ఇల్లు విశ్రయించవలసి వచ్చింది. పరీక్షలో తప్పాడు వాను. ఇల్లు విడిచి పోయాడు. రాజ్యలక్ష్మి నగ ఇచ్చి తండ్రిని ఆదుకొంది; అత్తవారి ఆగ్రహానికి గురి అయింది. రామస్వామి పెద్ద తల్లి కూతురు మాత్రం ఇంట చేరింది కారడ. కాలేజీలో చేరింది. అనిల్ ను అను అభిమానించసాగింది. అన్నపూర్ణ అకస్మికంగా వచ్చి, కుమార్తెని బోషి చీమూ చూట్టాడింది. కారడకోపం ఒక సంబంధం చూసింది తల్లి. కాదన్నది కారడ. కారడ పరీక్షలో ఉత్తీర్ణురాయించింది. అనసూయ ఇంటికి వెళ్ళింది కారడ. అక్కడ ఉండి చదువుకొనే అవకాశం లేదని గ్రహించింది. బావగారి ప్రవర్తన అమెకు అనవ్యం కలగలేసింది. కారడ బాల్యస్నేహితుడు విశ్వం తండ్రి మరణించాడు. కారడ ప్రవర్తనను తల్లి అభిక్షేపించింది. అలాగే అనిల్ తో స్నేహాన్ని కంకించింది. కారడ తిరిగి వెళ్ళింది; అనిల్ అక్కను కలుసుకొనడం అమె కోక చిత్రమైన అనుభవం. అనిల్, కారడ ఒంటెరుల మనసు అర్థం చేసుకొన్నాడు. జబ్బుపడిన అన్నపూర్ణ చూసివచ్చింది కారడ. రాజ్యలక్ష్మి కాపురం చక్కపెట్టడానికి మోసం చేసినట్లు చెప్పాడు రామస్వామి.

వరుసుకొని, దగ్గరగా చేసి ఉన్న తలుపు తోసి లోపలికి అడుగు పెట్టింది.

ఎదురుగా వంట ఇంటి పసిరాలో రైలు వెలుగు తున్నది. గడపని అనుకొని తల్లి కూర్చుంది. అనసూయ పంటపనిలో ఉన్నట్లు ఇంటా అంటా తిరుగుతున్నది. “అమ్మ ఆలోగ్గం సరిగానే ఉంది.” తల్లిని క్షేమంగా చూసేక కారడ మనసులో బెంగ తీసుకుంటుంది. చేతి సంచిని చక్కనే ఉన్న ఆరుగుమీద వేదేసి, ముందుకి నడుస్తూ— “అమ్మా!” అని పిలిచింది.

ఆ పిలుపుకి చక్కనే ఏదో పిడుగు పడినట్లు అదిరి పడింది అన్నపూర్ణ. అటు ముఖం తిప్పుకుని అనసూయతో ఏదో మాట్లాడుతున్నదల్లా ఇటు తిరిగి, ఎదురుగా కారడని చూడగానే బాపురుమంటూ ఏడుస్తూ రెండు చేతులతో ముఖం కప్పకొంది.

తల్లి ఆ పిలుపుకి కారణం ఏమిటో ఉహించుకోలేక పోయింది కారడ. ఎవరి కేసుంది? ఎంత కష్టంలో ఉన్నా రైల్వాన్ని కోల్పోయి తల్లి, ఎందు కింతలా ఏడుస్తున్నాది?

“ఏమయిందమ్మా? ఎందుకీ అంతలా ఏడుస్తున్నావు? చెప్పనే, అమ్మా” అంటూ తల్లి ముందు కూలబడి, ముఖాన్ని కప్పకొన్న అమె చేతులు తొలగించింది. అన్నపూర్ణ ఉప్పెనలా పొంగి వస్తున్న దుఃఖాన్ని అపుకొవడానికి ప్రయత్నిస్తూ, “మీ వాస్తే, నా తల్లి... మీ వాస్తూగారు” అంటూ బెక్కుసాగింది.

కారడ కళ్ళముందు ఉన్న మమ్మవులన్నీ గిరిగి

తిరగడం మొదలు పెట్టేయి. ఎదురుగా వెలుగుతున్న ఎలక్ట్రిక్ దీపం కాంతి ఎర్రగా రక్తంలా మారి, క్రమంగా నల్లబడ సాగింది. తన మీద ఎవరో బండెడు నిప్పులు కుమ్మరించినట్లు అనిపించింది.

“అమ్మా!” అంటూ కొయ్యదారి తల్లి ఒడిలోకి వారిపోయింది.

ఆ స్థితిలో కూతుర్ని చూసి పొడిపిపోయింది అన్నపూర్ణ.

“కారడా ... కారడా ... ఏమిటే, నా తల్లి!” అంటూ కంగారుగా కేకలు పెట్టింది.

చెల్లెలు రావడం చూసి సాయ్య కింద మంట తగ్గించి అక్కడికి వచ్చిన అనసూయ, కారడ ఉన్న పరిస్థితి గ్రహించింది. వెంటనే ఇన్ని నిక్క తెచ్చి ముఖం మీద చిలకరించి, “కారడా ... కారడా” అంటూ అప్యాయంగా పిలిచింది.

కొంతసేపటికి కారడ మెల్లగా కళ్ళు తెరిచింది. ఎదురుగా అనసూయ.

“అక్కా!” అంటూ అమెని కౌగిలించుకుని ఏడవ సాగింది.

“కంగారుపడకు, కారడా! నాన్నకేం కాలేదు... క్షేమంగా ఉన్నాడు” అంటూ అమెని ఓదార్చింది అనసూయ.

“అక్కా! నాన్న కేమిగా ఉన్నాడు... ఎక్కడ ... ఎక్కడ ఉన్నాడు నాన్న? నాకు చూపించు, అక్కా!”

“చూపిస్తాను, అమ్మా! కాని, నువ్వు ముందు కొంచెం కోలుకో ... నిన్న ఇలా చూసేరంటే నాన్న బాధపడతారు.”

“మరి .. మరి ... అమ్మ ఎందుకలా ఏడ్చింది?”

“బుద్ధిలేక.”

“విజంగా నమ్మ హడల కొట్టే శావు, అమ్మా! నాన్నకి బదులుగా అనసూయ ఉత్తరం ఎందుకు రాసిందా అనే అనుమానంతో నే చస్తుంటే, ఇంట్లో కాలు పెట్టగానే నీ ఏడుపు ఒకటి...”

తండ్రికి ఏమీ కాలేదు అని తెలుసుకొన్నాక ఆ కష్టం ఇంక ఎటువంటిదైనా ఎదురుకున్నదానికి సిద్ధమే అన్నట్లు కారడ కోలుకొంది. మరి కాస్త సమయం గడిచి కారడ స్త్రీమితవద్దాక అసలు విషయం చెప్పింది అనసూయ.

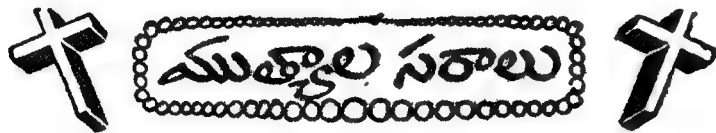
“విజమా ... ఇది విజమేనా?” అంది కారడ ఆశ్చర్యంతో.

“విజమా, కాదో ఎలా తెలుస్తుంది? విజం కాదని ఋజువైతే నాన్నని విడిచి పెడతారట.”

“నాన్న ఇటువంటి పని చేస్తారంటే మధ్య నమ్మ గలవా, అక్కా!”

“మనం నమ్మడం, నమ్మకపోవడం వల్ల లాభ మేమిటి, కారడా! నాన్న అసీనులించి ఆ సీమ్ము తీయలేదని, ఏదో తెక్కుల పొరపాలు వల్ల ఆ కొరత ఏర్పడిందని, తాళ ఇంకెవరో కాదేని ఆ నేరం నాన్నమీదకి తోసేరని ... ఇలాగ ఏదో ఒకటి తేలితే పదిలపెట్టేస్తాడు, లేకుంటే శిక్ష పడుతుంది అంటున్నాను.”

ఆ రాత్రంతా తల్లి కూతుళ్ళు ఏం చెయ్యడం, ఎలా ఈ అవడ మంచి బయలు పడ్డం అని తర్రస భర్తవ చేస్తూనే ఉన్నారు. తెల్లవాడేసరికి కారడ విశ్రయానికి వచ్చింది — తనుకీ ఆ అవడ సమయంలో ఎవరైనా సహాయపడే వాళ్ళు ఉన్నారా అంటే వాళ్ళు—మామయ్య, మాలతి అత్త మాత్రమే అని.

దైవ జ్ఞము

ప్రాచీన కాలంలో ఇంగ్లండు దేశాన్ని ఒక రాజు ఏలెను. అతడు రాజుగ ఏలటం కొంతమందికి ఇష్టంలేక ఆయనకు ఎదురు తిరిగారు. అయితే ఆ రాజుగారి అనుచరులు ఎదిరించిన వారిని ఓడించారు. వారంత డగ్లర్లతో ఉన్న కొండ ప్రదేశాలకు పారిపోయారు. అయితే కనికరం గల ఆ రాజు గారు ఒక బ్రహ్మాండమైన కొవ్వొత్తిని వెలిగించి, రాజ్యహంత 'పై అంతస్తుల్లోని కిటికీలో ఉంచి, అక్కడ అది ఎంత సేపు వెలుగుతుంటుందో, ఆ సమయంలో రాజధానికి తిరిగి వచ్చిన వారిని క్షమించి విడుదల చేస్తామని చాటింపు చేశాడు. ఆ కొవ్వొత్తి వెలుగుతున్న కాలంలో తిరిగి వచ్చిన వారంతా క్షమించబడ్డారు.

ఈ లోకంలోని మానవులంతా రాజులకు రాజైన దేవునిపై తిరుగుబాటు చేసినవారే! గొర్రెలవలె (తొవ తప్ప) ప్రతివాడూ తన కిష్టమైన మార్గంలో తొలగిపోయిన వారే! దైవాజ్ఞలను వారి పాదముల కింద త్రొక్కివేసి, ఈ రాజు మమ్ములను ఏలుట మీకిష్టం లేదని పలికినవారే! అయితే యేసుక్రీస్తు తనకుతానై మానవులందరి కొరకు సమర్పించిన విమోచన క్రయ ధవాన్ని స్వీకరించి, ఆ దయ గల దేవుడు, మమ్మును ఈ పాపపు బానిసత్వం నుంచి విడుదల చేయడం చేయడం "భ్రష్టులైన పిల్లల్లా! తిరిగి రండి. మీ పాపాలు రక్షించలే ఎర్రని వైనా అని హిమంవలె తెల్లబడుతాయి" అని చెప్పుచాచి పిలుస్తున్నాడు.

భగవంతుని గూర్చి తెలుసుకొనటానికి వాయిదాలు పనికిరావు. 'దేవు' 'దేవు' అని రేపటి వరకు వాయిదా చేయవద్దు. ఆ రేపటిని గూర్చి తలంచుచూ, ఆ 'దేవు' ను చూడకుండానే ఎంతో మంది మరణించారు.

'దైవజ్ఞ' 'దయ' 'క్షమ' అనే కొవ్వొత్తి గడిచిన 1900 సంవత్సరముల నుంచి వెలుగుతూనే వుంది. అది కొంతకాలానికి ఆరిపోవచ్చు. అలా 'క్షమ'కు బదులుగా ఆయన 'ఉగ్రతను' ఎదుర్కొన వలసి ఉంటుందేమో. యేసుక్రీస్తు తన రెండవ రాకడను ఆలస్యం చేస్తున్నాడు. ఎందుకనగా, ఏ ఒకరూ నశించి నరకాన్ని చేరటం ఆయన ఇష్టమైనక అందరూ మనస్సులో మార్పు పొంది విత్వ జీవనానికి వారసులవాలని కోరుతూ, అందరి యెడల ఆయన దీర్ఘ శాంతియు గలవాడై యున్నాడు.

మీ హృదయ క్షేత్రంలో ఏ విత్తనం విత్తుతున్నారు? మంచి విత్తనం విత్తుటకు (ప్రాతః కాలమే అనువైన సమయం. మధ్యాహ్నం వేదిగ ఉంటుంది. పాయకాంల ఏరవంగా, అశాంతిగా, అలసటగా, చికాకుగా ఉంటుంది. ఇంక పికటి అమెరికా కోడ్స్ కంటికి ముప్పు కమ్మి ఏమీ కావరావు. (ప్రాతఃకాల మందున్న ఉత్సాహం నశించి నడక కుంటుబడుతుంది. అందుకే "దుర్దినాలు రాక మునుపే ... ఇప్పుడు ఏటియండు నాకు సంతోషం లేదని నువ్వు చెప్పుకొనే రోజులు రాక మునుపే ... ఏ బాల్య దివమునందు ని పుష్టి, కర్మను స్మరణకు తెచ్చుకొనే" మని మహాజ్ఞాని ఒకడు భైరవి ద్వారా పెరిచిస్తున్నాడు.

ఈనాడే మిక్కిలి అనుకూలమైన సమయం. మరి ఈనాడే మీ రక్షణ కొరకు రక్షకుడైన యేసుక్రీస్తును గూర్చి మీరెందుకు తెలుసుకొనకూడదు?

శరణాగత చంద్రమణిరేని.

మీ కోసం మరుగునగలిగిన మరొక ముత్యాల సరం

ఉచితం	ఉచితం	ఉచితం
మీ ఇంట్లో కూర్చుని క్రిలిక పరిశోధనచేసి చక్కటి పరిశీలన పొందాలన్నా, బైబిల్ కి సంబంధించిన అందమైన, విలువగల పుస్తకాలు కావాలన్నా ఒక కార్తమీద మీ అరెస్ట్ తో వృష్టంగా వ్రాయండి. పోస్టు అడ్డుటకూడా మాత్రం.	బది అడ్రస్ : ఎన్. జాన్ డేవిడ్ ని కి కె పోస్టు బాక్సు: 12 చికబారి పేట, గంటూరు కిల్లా.	

3rd Gospel Message. Inserted by S. John David, Chilikaluripet, Guntur Dist.

తన అభిప్రాయాన్ని తల్లికి, అక్కకి చెప్పి ఆ పది గంటల బండికే బయలుదేరింది.

"బావంకి కూడా ఉత్తరాలు రాసేము. వాళ్ళూ ఈ పూట వస్తారేమో ... వాళ్ళు వచ్చేదాకా ఉండి వెళ్ళకూడదా?" అంది అన్నపూర్ణ.

"ఇటువంటి విషయాల్లో బావలు చెయ్యగలిగింది ఏమీ ఉండదమ్మా. ఏమైనా చెయ్యబడతే మామయ్య చెయ్యాలి. వెంటనే ఆయన సలహా తీసుకుని ఎలా చెయ్యమంటే అలా చేద్దాం. బావలు వస్తే మిగిలిన విషయాలను గురించి మీరు ఆలోచించండి" అంది శారద.

శారద ఆశించినట్లే రఘునాథరావు, మాలతి ఆమెకి ధైర్యం చెప్పి, "చెయ్యవలసింది ఏమిటో మేము చూస్తాము. నువ్వు చదువు సంగతి చూసుకో" అన్నారు.

32

రఘునాథరావు స్వయంగా వెల్లి రిమాండులో ఉన్న రామస్వామిని కలుసుకొన్నాడు. తగిన స్టేజర్ని పెట్టి వాదింపిస్తానని, బావీను మీద అతన్ని విడిచిపుచ్చేలా చూస్తానని ధైర్యం చెప్పాడు.

"వాకోనం మీరు అనవసరంగా శ్రమపడకండి, బావగారూ! ఆ సొమ్ము నేను వాడుకొన్నాను. చేసిన వేరానికి శిక్ష అనుభవించక తప్పదు" అన్నాడు రామస్వామి.

రామస్వామి అటువంటి పని చేసేడంటే రఘునాథ రావు నమ్మలేకపోయాడు. కోర్టుకి వెళ్ళితే సొమ్ము ఖర్చు అవుతుందని, తమ కుటుంబం ఆ ఖర్చుని భరించే స్థితిలో లేదని అతడు అలా అని ఉంటాడు అనుకొన్నాడు.

"ఖర్చు విషయం మీ రేం ఆలోచించకండి. అసన్నీ నేను చూసుకొంటాను. మీరు చెయ్యవలసినదల్లా స్టేజరుతో వహరించి జరిగింది జరిగినట్లు, విషయా లన్నీ వివరంగా తెలియజెయ్యండి. మళ్ళా నే వస్తాను" అని చెప్పి తిరిగి వచ్చాడు.

"నాన్న అటువంటి పని ఎన్నటికీ చెయ్యరు, మామయ్యా! హతాత్తుగా మీద విరుచుకుపడ్డ ఈ అపదతో అతని మతి చలించి ఉంటుంది. లేక, ఇంకే వరల్ద రక్షించడానికి ఈ వేరం తన మీద చేసుకొని ఉంటారు" అంది శారద.

రామస్వామి నేను వాయిదాలు పడుతూ మూడు నాలుగు వెలసాటు కింది కోర్టులో నడిచింది. రఘునాథ రావు వియమించిన స్టేజరు ఎంత గట్టివాడైనా, పాక్ష్యం అటువైపు బలంగా ఉండడంతో, ఆ సొమ్ము తను వాడుకొన్నాడు — అన్న మాటకి మినహా ఇతర మైన వివరాలేమీ రామస్వామివల్ల తెలియజేసినదం వల్ల శిక్ష పడక తప్పలేదు.

ఈ మాట విన్న మాలతి— "హైకోర్టుకి అవీలు చేస్తేనా?" అంది.

"కావాలంటే చెయ్యచ్చు. కానీ, వెళ్ళితామనే సమ్మతం నాకు లేదు, మాలతి! నా అనుమానం ఏమి టంటే ఏ అనవరానికో ఆ సొమ్ము నిజంగా మీ అన్నయ్య వాడుకొని ఉంటాడు."

మామయ్య అత్తలో అన్న ఆ మాట వింది శారద. అందువల్లనే అటు తరవాత అతడు శారదకి ధైర్యం చెప్పుతూ— "ఇక్కడ ఓడిపోనే అయిపోయిందా? హైకో ర్టుకి అవీలు చెయ్యడానికి పిలుందేమో కనుక్కోదాం!"

అంటే, "ఇంక అటువంటివేం పెట్టుకోకండి, మామయ్యా! గలిచే అద్దవ్వమే అంటే ఇక్కడే గలిచి ఉండవారిమి ... ఇప్పటికే మీరు మాకోసం అన్నివిధాలా శ్రమపడ్డారు. కాలం కలిసిరావస్తుంది అన్న భాగం తయారవుతాయి" అనేసింది విరక్తిగా.

మామగారికి శిక్ష వడింది అన్న విషయం తెలియ గానే పెద్దల్లాడు అప్పారావు వచ్చి అన్నపూర్ణని, గోపి తన ఇంటికి తీసుకుపోయేడు. ఆ ఏడు వారి భూములు బాగా పండేయి. ఇంట్లో పాడి, దొడ్లో కూరగాయలు ఉన్నాయి. తల్లి, కొడుకూ ఇంత తిని ఇంట్లో వనిపిట్లు చేస్తుంటారు. వారికోసం తను పెద్దగా పెట్టవలసిన ఇల్లు ఉండదు. అవడతో అడుక్కొన్నాడు అన్న పేరు దక్కుతుంది.

ఏ మనసుతో చేసినా పెద్దబావ తల్లిని, తమ్ముడిని తీసుకు వెళ్ళడం కారడకి కొండంత బరువు దింపు కొన్నట్లు అయింది. ముందు సంగతి ఏమిటి అని ఆలోచించడానికి నందు దొరికింది.

అభిమానంతో అత్తయ్య తన చదువు ఆగిపోకుండా చూడగలడు. కానీ, తల్లి, తమ్ముడు — వాళ్ళ మాటేమిటి? ఇప్పటి మట్టుకి అల్లాడి దగ్గరికి వెళ్ళినా, తల్లి ఎంతకాలం అక్కడ ఉండగలుగుతుంది? తాళి కట్టిన ఇల్లాల్లికే ఆ ఇంటి గౌరవం, ఆదరం లేవు. ఇంక ఆమెని కన్న తల్లి కేముంటుంది?

ఈ శిక్ష కాలం గడిచి తండ్రి బయటపడ్డా, ఇటు వంటి నేరం మీద జైలుకి వెళ్ళిన వాడికి తిరిగి ఉద్యోగం ఎవ రిస్తారు? అనలే అంతంత మాత్రంగా ఉన్న అతని ఆరోగ్యం ఆ జైలు జీవితం పాలబడ్డాక, తిరిగి కన్న వడి పనిచేసే శక్తిని అతడిలో మిగిల్చి ఉంచుతుందా?

రాత్రి పగలా ఆలోచించి చివరికి ఒక నిర్ణయానికి వచ్చింది కారడ. ఇంక ఈ చదువుకి మంగళం పాడి, మామయ్య సహాయంతో ఏదైనా చిన్న ఉద్యోగం సంపాదించుకోవాలి. జాగ్రత్తగా ఇల్లు చేసుకొంటూ, మొదట ఊరిలో మిగిలి ఉన్న అప్పుల్ని చెల్లపెట్టి, అమ్మని, తమ్ముడిని తెచ్చి కాపురం పెట్టాలి.

కారడ ఆలోచన బాగానే ఉందనిపించింది మామికి. అభిమానంతో తను అడుక్కోవాలనుకొన్నా, వారింటి బాధ్యత అంతా భర్త వెత్తిమీద రుద్దడం వ్యయం కాదు. ఈ రోజు కాకుంటే రెండేళ్ళ పోయేకైనా కారడ ఉద్యోగం చేసి ఆ ఇంటిని అడుక్కోవలసిందే. అదృష్టం బాగుండి ఉద్యోగం అంటూ దొరికితే ఏ. యు. సి. కి, బి. ఎ. కి ఈ రోజుల్లో పెద్ద తేదారేం కనిపించడం లేదు. బి. ఎ. పాస్సైన ఎందరో నైట్ వాడర్లు గాను, కాఫీ హోటల్లో కౌంటరు ముందు కూర్చున్న వాళ్ళూ ఉంటున్నారు.

తన తరపు వారి వల్ల భర్తకి ఆట్టే విసుగు పుట్టక మునుపే, అతడితో చెప్పి కారడకి ఒక ఉద్యోగం అంటూ వేయించ గలిగితే ఆ కుటుంబానికి తను చెయ్య గలిగింది చేసేదనే తృప్తి వడవచ్చు — అనుకొంది.

33

అశ నిరాశలు, కష్ట ముఖాలు కలిసి కట్టుగా తిరుగుతూ మనిషి జీవితాన్ని నడిపిస్తాయి. అనంత ముఖాలు అందుకొంటున్న మనుషుల జీవితాల్లో కూడా అటువంటి వేదన ఏదో సమయాన ప్రత్యక్షం కాకుండా ఉండదు. అదేవిధంగా అన్న కష్టం పాలవుతున్న వారి ప్రాణులతో

ఆక్రిస్టల్ చిరునవ్వు రహస్యం?

శుభ్రమైన
దృఢమైన
పళ్ళు—
దుర్వాసన లేని
శ్వాస.

క్రిస్టల్
టూత్ పేస్ట్

పెన్తాక్సోరాఫీన్ • ఎస్ఎల్ఎస్ • డిసెస్ గలది.

నమ్మదగిన నువ్వగ. ఇతల్యన్ మైన సువాసన. 2 సెకలలో అభిరుచి. ఎలెంటిక్ హోమ్ ప్రో ఉత్పత్తి

కూడా రవ్వంత అవడం ఏదో కూచిత తోగివూత నుండొ పోదు.

ఆ కన్నునమయంతో, జీవితపు జాబులో ఎంత దూరానికి దృష్టి పారించినా గోతులు, గతుకులే తప్ప పోటీ అయిన దారి కనిపించు ఆ తరుణంలో, కూతురికి ఉద్యోగం అయింది అన్న విషయం అప్పపూర్ణకి నిద్ర వికృతాలు కంటపడ్డట్లు అనిపించింది. కాని, దానితో పోటే అందుకొన్న ఇంకో వార్త ఆ అనందాన్ని నగం మింగి కూర్చుంది. రఘునాథ రావుకి బదిలీ అయిందనీ, బారంతా త్వరతోనే ఊరునుంచి వెళ్లిపోతున్నారనీ ఆ నమూనావరం.

ఏళ్లు వెళ్లిపోతే కారడ ఎక్కడ ఉంటుంది? లంట రిగా అడపిల్లని పట్టుకుంటే ఉంచడం ఎలా? అంతా అక్కడ ఉండాలంటే వస్తున్న ఆ పాము పరిపాతుందా? వస్తున్నదంతా తిని కూర్చుంటే ఇంక అప్పులు తీరడం ఎలా? ఇలా ఆరాటపడుతున్న అప్పపూర్ణకి కాంతమ్మ ఒక వలచో చెప్పింది.

“మా నేలునిడిన పెత్తల్లి ఒకానిడ ఆ ఊళ్లో ఉంటున్నాది. వాళ్లింట్లో కాని ఒక గది దొరుకుతుంటేమో — అబ్బాయిచేత ఉత్తరం రాయద్దాం. అవిడ వరే అంటే ■ కూతురు ఏ ఇంట్లో ఉన్నంత క్షేమం” అంది.

ఆ నేలు నిడిన పెత్తల్లి పేరు తాయారమ్మ అనిడ కొడుకు రైల్వేలో పని చేస్తున్నాడు. అతడికి అరుగురు పిల్లలు. తన ఉద్యోగంలో బదిలీల మూలంగా పిల్లల చదువులు పాడవుతాయనీ తల్లిని, విధవ అప్ప చెల్లెలు చెల్లాయమ్మని ఆ ఊళ్లో కొపురం పెట్టి, అక్కడ స్కూల్లో పిల్లల్ని చేర్చించేడు.

ఆ ఏడు పెద్దవాళ్లిద్దరి చదువులు పూర్తయి ఉద్యోగాల్లో చేరారు. పెద్ద కూతురికి స్కూలుపై నలు పాను కాగానే పెళ్లి చేసి అత్తవారి ఇంటికి అంచకం పెట్టెరు. ఇంక మిగిలింది ఇద్దరు మగ పిల్లలు, కడపిరపు అడపిల్ల.

ఇద్దరు వోడెమ్మల అధికారం కింద ఆ ఇంట్లో ఉండడం అంత ముఖ్యమైన పని కాదని కారడకి తెలుసు. కాని అంతకు మించి అప్పుడు వరే మార్గం కనిపించ లేదు.

అరవీంద హాస్టలుకి, కారడ తాయారమ్మగారి ఇంటికి ఒక రోజున బయలుదేరి వెళ్లేరు. మరుచటి రోజునే మాంత్రిగారి సంచిరం అంతా ఆ ఊరినుంచి వెళ్లిపోయారు.

రాజసోధం లాంటి అత్తగారి ఇంట మనీషి వచ్చిన కారడకి తాయారమ్మగారి ఆ విధి గది ఎంత కష్టంతో కనిపించింది. దానికి తోడు ఆ చిన్న మనుమరాలు రాల్చి పొడుక్కో దేవికోదానికి అరున్నప్పకూ రాగం పొడు కుండేది. ఆ పిల్లని ఊరుకో పెట్టడానికి ఆ తల్లి కూతుళ్లు బోదురు కప్పల్లా వోళ్లు పెట్టుకొని తల్లిని కూతురూ, కూతుర్ని తల్లి కోప్పడుకొంటూ — అదంతా అదో వాటకం. అత్త, వాస్తవ్యు ఆడుతున్న ఆ వాటకం ఆ చిన్నదానికి తెలుసు. అయినా, అంతా కాస్తాస్త్రంగా జరగండే వోరు మూసేది కాదు.

మగపిల్ల తిద్దరూ మప్పితమైన వారే. తమ వదువేమో, తామేమో అప్పట్లు ఉండేవారు. పెద్దవాడి పేరు రాముడు. చిన్నవాడి పేరు భీముడు. భీముడు నవ్వుగా వల్లికి వరంతా ఉండేవాడు. రాముడు గుండుగా ఉండే బాబూ ఈ వయసులోనే ఇలా ఉన్నాడు పెద్దవాడైతే ఎలా తయారవుతాడో అని అనిపించేలా ఉంటాడు.

కారడ ఆ ఇంట్లో కొలు పెట్టగానే కారడక్క అంటూ వరన కలిపేసేరు మగ పిల్లలు. తమకేమైనా పాతాలు తెలియకపోతే కారడని అడగవచ్చని అమె తమ ఇంట్లో చేరడం వారికి సంతోషంగానే ఉంది. అడపిల్ల ‘బిట్టి’ మాత్రం కారడ ఎప్పుడు కనిపించినా, “మా ఇంటి కెందు కొన్నేపు ... పో” అనేది. ఆ పిల్ల అలా అంటూంటే ‘తప్పవూ’ అని అత్తకాని, వాస్తవ్యుకాని నుండబించేవారు కాదు. “పోతుందిలే, అమ్మా ...

పోతుంది” అనేవారు. ఆ పిల్ల మాటల్ని కాని, పెద్దవారి దోరణిని కాని కారడ పట్టించుకోలేదు అక్కడ తన ఉనికికి—ఎంత వరకు కావాలో అంతవరకే వారిలో సంబంధం పెట్టుకోవడం చాలా అవసరమని అక్కడికి వచ్చిన మొదటి రోజునే నిర్ణయించుకోంది. అంతకుమించి బంధుత్వా లకి పోతే, నేలు మాపితే మండ మింగే రకంలా ఉన్నారూ ■ తల్లి కూతుళ్లు. అవసరమైన చోరవ చేసుకొని తనపై అధికారం చెలాయించడం మొదలు పెట్టచ్చు.

ఆ ఇంట్లో ఏదీ నడవని అనుకొని ■ చిన్న గది ఉంది. అంతకు పూర్వం తాయారమ్మ కూతురు చెల్లాయమ్మకి నెలనెల అవసరాలకి అది ఉపయోగ పడుతుండేది. ప్రస్తుతం అవిడికి ఆ కడక తీరిపెట్టి అది భారీగా ఉండి, కారడకి వాసంగా దొరికింది. ఆ కొట్టు గదికి ఏదీ వరండాలోకి, నడవానిట్లోకి రెండు గుమ్మాలు ఉండేవి. నడవలోకి ఉండే గుమ్మాన్ని చాలావరకు మూసే ఉంచేది కారడ.

“అమ్మదూ! బయటికి వెళ్లేముందు ఇటునుంచి లాకం వేసుకుని వెళ్లు. అటునుంచి ఎవరైనా కన్న పగలగొట్టి ఇంట్లో దూరినా తెలియకుండా పోతుంది” అనేది తాయారమ్మ.

“నా గదిలో ఎవరు జోరబడి ఏం ఎత్తుకు పోతారు తెండి” అనేసేది కారడ. తాయారమ్మ అలా చెప్పడంలో అధిపత్యం కారడ రాకపోకల మీద ఒక కన్నేసి ఉంచ వచ్చని. కారడ జవాబుకి కూడా అదే కారణం — తన స్వేచ్ఛకి ఈ ముసలి వాళ్లు ముళ్లు నెయ్యకుండా బొగ్గెత్త వదలని.

వారానికి రెండు, మూడు సార్లయినా సాయంకాలం పూట వచ్చి వెళ్లేది అరవీంద. ఎప్పుడైనా రాజేందర్ కూడా ఆమెతో వచ్చేవాడు. అరవీంద లంటరిగా వచ్చి వప్పుడు ఒక్కొక్కసారి ఆ రాత్రికి కారడ గదిలో ఉండి పోయేది.

ఆంధ్రప్రదేశ్లో అన్ని షాపులలోను దొరుగుచున్నది గోపాల్ పల్వపాడి

పల్వకు తెలుపున్న బలమునాసగి మధురమైన పరిమళమును శాభను వేదపల్లవున్నది తయారు చేయవారు:-
ఎస్.పి.ఎస్.జయం & కంపెనీ,
వోల్ కెమిక్స్ ల బర్క్స్,
25, కేశనాథులమ వీధి, మధురై-1.

INDIA
CEYLON
MALAYA

GOPAL TOOTH POWDER
గోపాల్ పల్వపాడి

“అహోబిలు తిండి తినలేక చచ్చున్నాను. ఏం చేసినా పట్టు” అంటూ పీట వాలుకుని కూర్చున్నది.

“ఈ తిండి నువ్వేం తింటావు? పద, అలా బయటికి పోయి ఏ హోటల్లో అయినా తిని వద్దాం” అనేది కారద. ఎప్పుడో ఉదయమనగా వండుకుపోయిన అప్పం, కూర — ఆ చల్లారిన తిండి అరవింద కేం పెడుతుంది?

“పెట్టాలని ఇవ్వం లేకపోతే ఆ మాట చెప్పరాదూ... ఈ కబురల్ని దేనికి?” మూతి ముడిచేది అరవింద.

ఇద్దరూ కబుర్లు చెప్పుకొంటూ ఆ ఉన్న తిండినే వంచుకుని తిని, రాత్రి ఒకే పక్క మీద రాసుకు, తోసుకు అలా పడుకొంటే, అరవింద తన తోడవుట్టివ వాళ్ళకన్నా ఎంతో ఆత్మీయంగా, వన్నిపాతంగా కనిపించేది కారదకి.

వారానో, పది రోజులకో ఒక రాత్రి కారదతో సరదాగా గడపాలని అరవింద అలా ఉండిపోయినా తెల్లవారేసరికి పక్క అమరక “అమ్మా ... అబ్బా ...” అంటూ నడుం రాసుకుంటూ లేచేది.

“నే చేప్పినా ... తల్లీ! నీ రూనోకి వెళ్లిపోయి పడుకోనే అని ... ఇదేం స్ప్రింగ్ కాట్, ఫోమ్ రబ్బరు పరువులు అనుకున్నావా ... ఎంచక్కా బోధిస్తానీ... నా మాట వినుకుండా మొండికేసినందుకు అమ్మగారికి కావసినదే” అనేది కారద.

“మంచానీకీ, పక్కనీ ఏమొచ్చింది తెగులు ... పోయినా మహారాజావారి హంసతూలికాల్పంలా ఉన్నాది. నీకీ మధ్య సోమరితనం బాగా బలినపోయి నెలకొనేరేనా పట్టెడ బిగించక ... రా, నే నీయం చేస్తాను. ఒక్క నిమిషంలో బిగించి పారేద్దాం.”

“నువ్వు పని మొదలు పెడతే పట్టెడ బిగియడం మాటేమో కాని, మంచమే విరిగి ఊరుకోగలదు. పద్దులే...రేపు నే చూసుకొంటాను” అని లేవగొట్టేది. కారద.

అనిల్ సాయంకాలం కాలేజీనుంచి వేరుగా కారద అఫీసుకి వచ్చేవాడు. ఇద్దరూ కలిసి అలా బజారులోనో, పార్కులోనో కాస్త సేపు తిరిగి ఎవరి గూళ్ళకి వారు చేరుకొనే వారు.

ఒక రోజు కడుపులో బాగులేదని అఫీసుకి సెలవు పెట్టింది కారద. ఆమెని వెతుక్కుంటూ ఇంటికి వచ్చేడు అనిల్.

“ఇదేమిటి ఇలా దిగబడ్డావు!” అంది కారద, మంచం మీంచి లేచి అతడు కూర్చోవడానికి చోటు చేస్తూ.

“ఏం, రాకూడదా?”

“రాకూడదని ఎవరన్నారు?”

“అసలేదు కాబట్టి వచ్చేను. అఫీసుకి వెళితే సెలవు పెట్టే వన్నారు. మంచో చెడ్డో కనుక్కోవదగ్గా మరి?”

“చాలా మంచి పని చేశారు రెండి. నాకు మరో కప్పు కాఫీ దండుక్కి.” లేచి కాఫీకి వయత్నంగా ప్లా వెలిగిస్తూ అంది కారద.

“మిమ్మల్ని చూసిపోవడానికి వచ్చేను కాని ... నా కిప్పు దేం అక్కర్లేదు. లేచి రండి.”

“మీకు అక్కరలేకపోయినా నాకు కావాలి. ఈ ఉదయం నుంచి నోట్స్ వీళ్ళ కూడా పొయ్యలేదు.”

“అలా ... విజంగా! ఏమిటి చికాకు ... మందేమైనా వేసుకున్నారా? అఫీసుకి సెలవు పెట్టేరు అంటే ఏదో బద్దకంగా ఉండి పోలేదేమో అనుకున్నా. విజంగా

గతంకై దుక్కులు అంటున్నాడు!

నియమానుసారం రోజూ పళ్ళు

ఇగుళ్ళు తోముకుంటే, ఇగుళ్ళ

బాధలను దంతక్షయ్యాన్ని అరికట్టుతుంది.

ఫోర్ హెన్స్ టూత్ పేస్టును సక్రమంగా రోజూ వాడుతుంటే

ఒక వ్యక్తి అయాచితంగా అంటున్నాడు.

“నా ప్రతిదినాగా అయాచిత లేకుంటే నా ఫోర్ హెన్స్ పేస్టును అంది వాడుకోండి. ఇది నందుకు మీకు కృతజ్ఞతలు. దీనికి నేను కే వంశ త్వరమలకు పైగా వాడుతున్నాను. ఇది వాడతూ ప్రతిపాత్ర పైవడగుటచే, వంటాలు వట్టలు మందరి నా కొద్ది ముఖి మిథులు మీద ఫోర్ హెన్స్ లాభకారంబొందాడు.”

(వంశ(-) ఎమ్.ఎ. అవంతానన్, వంటాలు (కాల్చి మేవర్స్ అండ్ కం. లి., వాకి ఎ అరికతో పైగా ఈ ప్రకటన ప్రకారం వాడతమవుతు)

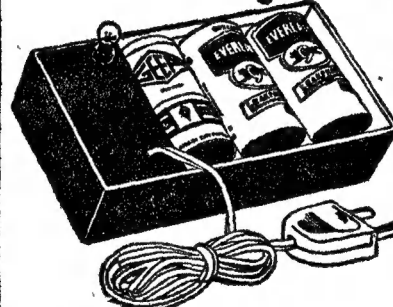
పక్కకు రుంజు నుండి రోజూ, ఫోర్ హెన్స్ టూత్ పేస్టును, ఫోర్ హెన్స్ టూత్ పేస్ట్ అండ్ టూత్ బ్రష్, కాల్చి, శుభము, ఉపయోగించండి— వియూమహారంగా మీ వంశ వైద్యుని వద్దకు వెళ్ళండి!

ఫోర్ హెన్స్ దంతవైద్యునిచే
స్వస్థింపబడిన టూత్ పేస్టు

104F-102, Tel.

డబ్బు మిగుల్కుండా
టాన్సిస్టరు మరియు టార్గెట్లకు వాడేస
నెల్సన్ మల్టీ చార్జ్ చేసుకోండి

9 లైవ్
డ్రై సెల్
చార్జర్ తో

హిందూస్థాన్ ఎలక్ట్రానిక్స్
కొల్కత్తా-700001, పోస్టాఫీసు-100
(విజయవాడ)

కారింగ్ థర
ఒక సైజు కన్నా కమ్మవ అవుతుంది.
వెల రూ. 38/40
వివిధ వార్తలు అందవచ్చు.

సరకు వంటివకలెవరైనా, తయారేసి ముందుగా రూ. 5/- ముందరగా వ్యాసా వంశం.

మూడు వందలు లేక నాలుగు వందలలో కుటీర పరిశ్రమ

జీవితానికి కావలసిన అత్యవసర వస్తువుల భారం పేరుగుదలమూలంగా బీద, మధ్య తరగతి ప్రజలు ఇబ్బంది పడుతున్నారు. ప్రస్తుత వృత్తి లోపాలు వహింపుకొనిగా మరో పది ప్రారంభం చేయబడే జీవితాన్ని నెట్టుకు రావడం కష్టం. తెలుగు భాషలో రెండు పుస్తకాలు పబ్లిషర్ ప్రచురణవేసి మార్గము చూపారు. కుటీర పరిశ్రమల ద్వారా ఏ విధంగా లాభాలు పొందునదీ వివరంగా యివ్వబడినది. స్త్రీలు, పిల్లలు ఈ పరిశ్రమలను తేలికగా నడవగలరు. ముడిసరుకు, మెషిన్ల వివరములున్నవి. పుస్తకము పేరు "అధునాతన కుటీర పరిశ్రమలు". పేజీలు: 224, ధర రూ. 10/-, అన్ని చేతివసూలు. పేజీలు: 464, ధర: రూ. 16/-, పోస్టేజీ రూ. 3-00.

Cottage Industry (ANW-9) P.B. 1262, Near Red Fort and Subhash Marg, Behind Recruiting Office, Delhi-2. Phone: 262625.

సపట్
లాంఛన్
తామర గజ్జి చిమములకు నమ్మకమైన
మదియు సేదగాంచిన మందు
SAPAT & CO., BOMBAY 2.

విజయ : బ్రేడ్ ప్రమోషన్ కార్పొరేషన్,
బకింగ్ హౌస్, విజయవాడ-2.

వద్దెవ్వరూల (ప్రైవేట్) లిమిటెడ్, సంజన్ గూడు

అయ్యర్ల దివ్యాన్ బి. వి. పండిట్ వారి కమ్యూనికేషన్ కుండులు

ఇప్పుడు మీకు మిక్కిలి గుణము పెంపొందించబడినవి.

మీ పండ్లకు చాల ఉత్తమమైనది, నిరపాయకరమైనది.

సంజన్ గూడు పండ్ల ప్యాక్

తయారు చేసిన I.D.L. 61 ఔషధయుక్తమైనది. వ్యక్తిగత వాడవద్దు

బిడలీస్ కాస్మెస్ కర్జన్ బాలక్స్
కస్తూరి మాత్రలు గోరేపన మాత్రలు విరేచన మాత్రలు

సోల్ విజయవాడ, యునైటెడ్ కింగ్డమ్, 54, బందరు బీది, మద్రాసు.

కూడిపోయి విజయవాడ, హైదరాబాద్, పుండలీక్ అండ్ కం., సుభాష్ రోడ్డు, సికింద్రాబాద్

ఒంటి బాగులేదని తెలియదు ... మీరు తేనెండ్ల.
ఓ గుప్పె, వెంట్ ఇస్తే ఆ వక్క హోటల్లోంచి కాఫీ
పట్టుకొస్తాను."

"మీ కిష్టానికి వా దగ్గర గిన్నెలు, చెంబులు
తేవుగా. మీ రలా మాట్లాడకుండా బుద్ధిగా రెండు
విమిషాలు కూర్చోండి. ఈ కాఫీ హోటల్ పోసుకున్నాక
మిగిలిన విషయాలన్నీ అప్పుడు చెప్పుకొందాం" అంది
కారడ.

చతురప్రకారంగా ఉన్న ఆ గదే కారడకి ద్రాయింగ్
రూమ్, టెడ్ రూమ్, డ్రెస్లింగ్ రూమ్, డ్రెస్లింగ్
రూమ్, కిచెన్, స్టోర్ రూమ్-అన్నీను. ఓ వక్క మంచం,
బట్టల పెట్టె, ఇంకో వంక వంట సామాన్లు, మరో
వైపు బట్టల స్టాండు, అద్దం, పన్నె వగైరా ...
మధ్యలో కాస్త జాగా మిగిలే అక్కడే పీట వాలుకొని
భోజనం ముగిస్తుంది.

అరవింద, అనిల్, రాజేందర్ — ఎవరోచ్చినా
ఆ మంచం మీద కూర్చోవలసిందే. తేలిపోతే గుమ్మంలో
విలివి అక్కడి నుండి అలా వెళ్లిపోవలసిందే.

అనిల్, కారడ కాఫీ తాగుతుంటే, అప్పుడే ఏకాదశి
సంహారం చేసిన తాయారమ్మగారు అసహించి
పడుతూ అరుగుమీద విశ్రమించడానికి వచ్చింది.
కారడ గదిలోంచి ఏవో మాటలు వినిపిస్తూంటే ఎవరా
అన్నట్లు ఓ సారి తొంగి చూసింది.

అనిల్ తో మాటల్లో వద్ద కారడ పొద్దుపోయిన
విషయం గమనించలేదు. లేచి దీపం వెలిగించాలనే
తలపు మనసులోకి రాలేదు. గదిలో వెలుగు అంతంత
మాత్రంగా ఉంది. తాయారమ్మగారి కమద్దన్నీ
కూడా దానికి నడు ఉజ్జీలో ఉంది. కారడ గదిలో
ఉన్నది ఎవరు — అదా, మగా అన్న అనుమానంతో గోడ
దగ్గరగా చెవులుంచి మాటలు వినడానికి ప్రయత్నిం
చింది. ఆ చెవులు కూడా అమెక ఆ కార్యచరణలో
సహాయపడ్డం మానేసేయి. గదిలో ఉన్నది ఎవరో
తెలిసిరాక, మామ్మగారికి గొంతులో వచ్చిపిండి చలిమిడి
మింగుడు పడక అడ్డుకొన్నట్లు అయింది. ఇంక తప్పుదని
మెల్లగా వడ్డీ ఈడ్చుకొంటూ లోపలికి పోయి,
"చెల్లాయీ! కారడ గదిలో ఎవరే" అని కూతుర్ని
ప్రశ్నించింది.

"వాళ్ళ త్త కూతురు వచ్చిందేమో" అంది
చెల్లాయమ్మ.

"ఓసారి పోయి చూసి రా ... మగాడి మాటల్లా
వినిపిస్తున్నాయి."

తలమీది కొంగు పరిచేసుకొంటూ, కారడ గదిలో
ఉన్నది ఎవరో తెల్చుకోవడానికి బయలుదేరింది చెల్లా
యమ్మ. మొదట సరాసరి తలపు తోసి, గదిలోకి
పోయి చూసేరావాలనే అనుకొంది. కానీ, గుమ్మం
దగ్గరికి వచ్చేసరికి కొత్త గొంతుక వినిపించి ఆమెని
ఆ పనినించి వారిచింది. ఓరవాకిలిగా వేసి ఉన్న తలపు
పండుతోంచి తొంగి చూసింది. చెల్లాయమ్మ కళ్లు
తల్లి కళ్ళలా మసలుబారి పోలేదు. అందునా ఇటువంటి
పనులు చేసేటప్పుడు ఇంకా కాంతిని తెచ్చుకొంటాయి.

అనిల్ మంచం మీద కొద్దిగా వంగి కూర్చు
న్నాడు. కారడ వక్కగా ఉన్న పెట్టె మీద కూర్చుంది.
ఏదో మాటలు చెప్పుకొని ఇద్దరూ నవ్వుకొంటున్నారు.

వాళ్ళిద్దరీ అలా మాస్తే చెల్లాయమ్మకి ముప్పుట
వేసింది. చెల్లాయమ్మ తల్లి అంత అనాగరికురాలు

కారు. అమె ఊళ్ళోకి వచ్చిన సీనిమాల్స్ చూస్తుంది. అవకాశం అయితే రెండేసి పార్లు కూడా చూస్తుంది. కనీసం ఒక్కసార్లైనా అమె చూడకుండా ఏ సీనిమా కూడా ఆ పట్నం నుంచి వెళ్లిపోవడానికి వీలులేదు. చిన్నప్పుడు వీధి బడిలో వేర్చుకొన్న అక్షరాస్య గుర్తు చేసుకొంటూ పత్రికల్లో కథలు, నవలలు ఒకటికూడా వదలకుండా చదువుతుంది.

కథల్లోను, సీనిమాల్లోను అమ్మాయిలు, అబ్బాయిలు ప్రేమించుకోవడం, పెళ్ళిచేసుకోవడం, తోటలంటూ, పార్కులంటూ పక్కల్లా అడుతూ, పాడుతూ తిరగడం — ఇటువంటి సన్నివేశాలంటే అమెకి ఎంతో ఇష్టం. తనూ ఈ రోజుల్లో పుట్టి ఉంటే హాయిగా అలా ఎవరో ఒకర్ని ప్రేమించేసి, అడుతూ పాడుతూ కాలం గడిపి ఉండేది. తన కర్మం కాలి, ఏదై ఏళ్లు ముందు పుట్ట బట్టి, అలా ఆ పల్లెటూలో, అస్సోరించ బట్టి, పదిహేనేళ్లు నిండకుండా ముందమోసి, మొరడులా ఇలా ఉండిపోయింది.

చెల్లాయమ్మ జీవితంలో ఇదే తీరని కోరిక. నోరు విడిచి పైకి చెప్పుకోనేడుకైనా వీలుకాని కోరిక. ఇటువంటి విషయాలు తల్లి దగ్గర అంటే చంపేస్తుంది. నీ బుర్ర గొరిగిందా నీ బుద్ధులు మారలేదే— అని తిట్టిపోస్తుంది.

చెల్లాయమ్మ మొగుడు పోయిన కొత్తలో, ఇంకా బుర్ర గొరిగిందా పూర్వం ఆ ఊరి నాయుడు కొడుకుతో కొంత గ్రంథం నడిపింది. ఒక రోజు అది తాస్తా తల్లి కంట పడేసరికి, కొట్లో పడేసాళం పెట్టి వారం రోజులు తిండి పెట్టుకుండా మాడ్చింది. తిరిగి సైనువంచ కట్టేకే చెల్లాయమ్మ వీధి గుమ్మం చూసింది.

ఈనాటికీ చెల్లాయమ్మ మనసులో ఆ అనుభవం వచ్చిగానే ఉంది. అందుకే కారదని, అనిల్ నీ చూసి తల్లిలా కళ్లు పల్కికాయలు చేసుకోలేదు. వయసులో ఉన్న పిల్లలు ఇటువంటి సరదాలు ఇప్పుడు కాకపోతే ఎప్పుడు అనుభవిస్తారు — అనుకుంది.

చెల్లాయమ్మ తన ఆలోచనల్లో తాను మునిగిపోయి అసలు వచ్చిన పనే మరిచిపోయింది. కూతురు ఎంతకీ తిరిగి రాకపోవడం చూసి, తాయారమ్మ ఏమిటా పంగతి—అనుకొంటూ మళ్ళీ వీధి గుమ్మంలోకి వచ్చింది.

అనిల్ తలుపు తీసుకు రావడం చూసి తల్లి కూతుళ్లు వక్కాకి తప్పుకున్నారు. కారద గుమ్మం దిగి నాలుగు అడుగులు వేసి అనిల్ నీ అంపకం పెట్టి తిరిగి వచ్చింది.

కారద గదిలోంచి అనిల్ అలా తలుపు తీసుకొని బయటికి రాగానే ఆశ్చర్యంతో తెలుచుకొన్న ఆ తల్లి కూతుళ్లు నోళ్లు కారద తిరిగి వచ్చేవరకు మూత వడలేదు. చెల్లాయమ్మ ఆశ్చర్యానికి కారణం అనిల్ అందమైతే, తాయారమ్మ ఆశ్చర్యానికి కారణం కారద తెగింపు.

ఎక్కడో ఆఫీసులో, కాలేజీలో అడపిల్లలు, మగ పిల్లలు కలిసి తిరిగేరంటే అదో దారి. ఆ స్థలాలు, ఆ అవసరాలు అలాటివి. పోనీ అని సర్దుకు పోవచ్చు. కాని, ఇలా తిప్పుగా ఇంటికీ వీలుచుక్కొచ్చి గదిలో కూర్చో పెట్టుకోవడం ... ఏం కలికాలం?

కారద ఆ గదిలోకి వచ్చేకే అనిల్ కుమార్ అంతకు పూర్వం రెండు, మూడు పార్లు వచ్చి ఉన్నాడు. కాని

కావ్యపునకాలు

శ్రీరామావతారము- అయోధ్యా కాండ

[శ్రీ వేంకటేశ్వర జ్యోతిష గ్రంథమాల 15 వ కుసుమం. గ్రంథకర్త: శ్రీ దివకూని వేంకట సుబ్బారావు. ప్రతులకు: శ్రీ వేంకటేశ్వర జ్యోతిష గ్రంథ మాల, 7, చక్రపాణి వీధి, వెస్టు మాంబళం, మద్రాసు-33. క్రాస్ 8+158 పుటలు. వెల: రు. 5-00.]

వజ్రరత్న, విద్యావికారద బిరుదాంబితలు, మృషసిద్ధ జ్యోతిర్విద్యావిదులు అయిన రచయిత శ్రీ వేంకటేశ్వర జ్యోతిష గ్రంథమాలను పాపిందాని ద్వారా స్వరచితాలయన గ్రంథాల నెన్నింటినో ప్రకటిస్తున్నారు. ఆ గ్రంథమాలలో జ్యోతిష గ్రంథాలే కాకుండా రామాయణం వంటి ఉద్గ్రంథాలలోని విశేషాలను వివరించే పరిశీలన గ్రంథాలనుకూడా ప్రకటిస్తూ ఉన్నారు. సామాన్యంకే కాకుండా విద్యాంసులకుకూడా తెలియని పెక్కు విషయాలు సమమాణంగా వాటిలో వివరించబడుతూ ఉన్నవి. ఇదివరలో సీత, హనుమలను గురించిన ప్రత్యేక గ్రంథాలు— జ్యోతిర్విద్యాలను జోడిస్తూ రచించబడినవి. తరవాత రామాయణం లోని బాలకాండలోని విశేషాలను గూర్చిన గ్రంథం ప్రకటించబడింది. ఇది అయోధ్యా కాండను గురించిన గ్రంథం.

రామాయణం అయోధ్యా కాండలోని కథ యావత్తూ ఇందులో అభిషేకప్రయత్నం, నారదుడు, విరయం, ధర్మసూక్ష్మాలు (2 భాగాలు), మంధర, రెండు వరాలు, రాముని ధర్మబోధ, పత్రివత, భరతుడు, భరతుగుహల సమావేశం, చిత్రకూటం, పాదుకాపట్టాభిషేకం, దండకారణ్య ప్రవేశం అనే పన్నెండు శిర్షికలతో

ఆ సమయాల్లో తాయారమ్మ పురాణానికి, చెల్లాయమ్మ సీనిమాకి వెళ్ళి ఉండడం వల్ల అతడు రావడం వాళ్ళ కంట వడలేదు.

కారద గుమ్మంలో అడుగు పెడుతుంటే — “ఎవరేమిటి ఆ కుర్రాడు” అని అడిగింది తాయారమ్మ. “మన శాఖాదేవా?” (ప్రశ్నించింది చెల్లాయమ్మ. తల్లి కూతుళ్లు ఇద్దరూ ఆకులు రాసిన మొద్దుల్లా అలా గుమ్మంలో విలిచి తన్ను విలదీసి అడుగుతుంటే కారదకి చిర్రెత్తుకొచ్చింది. అలా గుచ్చి గుచ్చి అడగడంలో ఉన్న అంతరార్థం ఏమిటో గ్రహించింది.

వాళ్ళకి కొరడా డెబ్బలా తగిలాలని — “మన తెలుగు వాడు కాదు, మమ్మగారూ. ఆయన బెంగాలీ వాడు” అంది. ఆ కాస్త మాట వాళ్ళ ముఖాన కొట్టి ఇంక మీ చావులు మీరు చావండి అన్నట్లు గదిలోకి వెళ్ళిపోయి తలుపు గడియ చేసుకొంది.

విశేష విషయాలతో చెప్పబడి ఉన్నది. అనుబంధంలో రాజ్యార్జుని యోగ్యతలు, ప్రజారంజకుని లక్షణాలు, సత్సమతా ధర్మాలు, రాజధర్మాలు, అరాజక లక్షణాలు, దోషకృత్యాలు, సహగమనం, చర్చించబడినవి. రామాయణంలోని పాత్రల విశిష్టత— ప్రత్యేకంగా శ్రీరాముడు, భరతుడు, కైక, కౌసల్య, సుమిత్ర, దశరథుడు, సుమంత్రుడు అనే ప్రధాన పాత్రల శీలం వివరించబడింది. కొన్ని ముహూర్తాల్ని విషయాలున్నూ తెలుపబడినవి. అయోధ్యా కాండ విశిష్టతను తెలుసుకొనుటకు ఈ గ్రంథం ఎంతో ఉపయోగకరమై ఉంటున్నది.

శ్రీ వేంకటసుబ్బారావుగారు ఈ గ్రంథాన్ని వెనకటి గ్రంథాలలో పెద్ద టైపులో ముద్రింపించక చిన్న టైపులోనే ముద్రింపించారు. తక్కువ పుటలలో ఎక్కువ విషయాన్ని ఇవ్వగలిగే దీనికి కారణం కావచ్చు. ఇలా చిన్న అక్షరాలతో కూర్చిన వల్ల ముద్రణ సౌలభ్యాలు ఎక్కువ దొర్లడానికి అవకాశం ఉన్నది. ఇందులో తప్పులు ఎక్కువగా వడ్డాయి. భరతుడికి భారతుడనే కొన్ని చోట్ల వడింది. అలాంటివే మరికొన్ని. అయినా పాఠకులు వాటిని సులభంగా సరిచేసుకోగలరు.

అయోధ్యా కాండ సారాన్ని గ్రహింపగలిగేవారు ఈ గ్రంథాన్ని పఠిస్తే చాలు.

పైరన్

[వివిధ రచయితల కవితా సంకలనం. ప్రచురణ: యువరచయితల సమితి, డి. సం. 187/69, నల్లగొండ. డెప్యూ. 78 పేజీలు. వెల: రు. 1-50.]

దెబ్బల నవ్యకవుల్లో నూటికి తొంభైకి పైగా దేశంలోని దుస్థితికి వాపోయేవారే నేటి ఈ సమాజంలో దరిద్రం, అజ్ఞానం, అన్యాయం ఉన్నాయనీ, పేద ప్రజలను నిత్యం దోపిడీ చేస్తున్న వాళ్ళున్నారనీ, కుల మత మోఢాలను రెచ్చగొట్టే రాజకీయాలు, మూఢవిశ్వాసాలు, చిత్రకార్తి వెత్తసాహిత్యంతో యువతరాన్ని విర్విర్యం చేస్తున్న పత్రికలు, సీనిమాలు సామాన్య మానవుని ఆలోచనలను అరికట్టి వేస్తున్నాయనీ వారు బాధపడుతున్నారు. మానవుడు తన ఆదోగతికి కారణాలను తెలుసుకోలేకపోతూ ఉండడంవల్ల చెవులు గింగురుమనేటట్లు లోకం దురన్యాయాలను ఈ ‘పైరన్’ మూలంగా తెలుపుతూ బహువరకే చెవులు వ్దురు ఈ యువ రచయితలు!

నవసమాజ నిర్మాణానికి, దేశక్షేమానికి రక్తం చిందించడమే ప్రతి వ్యక్తికీ లక్ష్యమై ఉండాలని ఈ రచయితల ఆశయం. అయితే, రక్తం చిందించడం మూలంగానే దేశానికి క్షేమం కలుగుతుందనుకోవడం సరైనదో, కాదో నిర్ణయించే వా రెవరు?

సలభైకి పయంగా ఉన్న ఇందలి కవితలు ‘పాత చింతకాయవచ్చడి’తో ప్రారంభమై ‘రాజకీయ పాతాళంలో పూర్తి అవుతున్నది. కొన్ని విషయాన్ని ప్రోత్సహించేవి

(నవేషం)

రవేంద్ర
REGD
నగలు

22౯౭, బంగారం కపరింగి
వేయబడిన గాంధీనగి
వాడంది.

LOCKET CHAIN
LONG 24"
No 482.
రూ. 3700

రవేంద్ర గోల్డు కంపెనీ వర్క్స్ (REGD)
బిలకలపూడి, పంపుబిలపట్నం-2.

తెల్ల వెంట్రుకలుండవు

పొగడడం మాకు ఇష్టం లేదు. కాని మా 'శక్ రంజన్' అయిల్ రేడియేట్ అయిల్ చేత తెల్ల వెంట్రుకలు నిల్చిపోయాయి. అటువలెనే నీవు నిల్చిపోయితివి. ఈ అయిల్ జాడకాన్ని కంటిచూపు వ్యధి వరచూ. లాభంపొందినవారు 1000 మందికి పైగా మాకు వ్రాయుచున్నారు. లాభం లేకున్న దబ్బు వానము. ధర రూ. 10/-

Bharat Treatment Centre (B)
P.O. Katri Saral (Gaya)

ప్రసిద్ధి చెందిన భారత్ వారి 'మేము కుర్చీలు' (నలి ఇంటా, అఫీసులో తప్పక ఉండవలసినవి)

శ్రీ జయభారతం అండ్ కం., (రిజిస్టర్డ్)
182, ఆర్. హెచ్. రోడ్డు, మద్రాసు-14.
అర్డరుతో 50% అడ్వాన్సు తప్పక పంపవలెను. ముఖ్యమైన అన్ని టౌన్లలోనూ మాకు స్టాక్స్ ఉన్నాయి కావలెను. ఉచిత డెలివరీకు 25 సై.ల పోస్టేజీ స్టాంపు పంపుము, మీ అడ్రసు వున్నట్లుగా తెలుపు వ్రాయండి.

ఇంకా పొడుగు ఎదగండి
2" - 8"

మాకున్న కొత్త వద్దతులలో వ్యాయామములతో దీక్కున పొడుగు కండి. ఆరోగ్యవంతులవండి. స్త్రీ పురుషులకు దిల్ల రకు అనువైనవి. దీని వంటి కొద్దు, లేక పుస్తకం చురొకటి దింతమాత్రం లేదు. వివరములు యాగ్నిమిత్రాని తెలుగులోగాని ఉచితం.

TOTAL HEALTH,
283, Azad Market (AVP), Delhi-6.

కొన్ని కుళ్ళు, వెళ్ళగక్కేవి. కొన్ని అధిక్తీపించేవి; కొన్ని పెద్దరికం లేని పెద్ద మనుష్యులను దుయ్యబట్టేవి. వినడానికి ఇష్టం లేకపోయినా, 'పైలెట్'గా ఉండడం వల్ల వినడక తప్పవు.

ఇప్పట్లో విరివిగా వెలువడుతున్న నవ్యకవితా ప్రచురణలలో—విప్లవాత్మక రచనలలో—'పైలెట్' తగిన స్థానాన్ని ఆక్రమించుకోగలదు.

జీవనాడి

[నవకవితా సంగ్రహం. రచన: శ్రీ వరవరరావు. ప్రకాశకులు: ఎన్. శేషచలం అండ్ కో., 14, సుంకురామచెట్టి వీధి, మద్రాసు-1. 71 పేజీలు. వెల: రూ. 2-00.]

నవయుగ కవులలో 'పేరు గడించినవారూ, యువ కవులకు మార్గదర్శకులూ' శ్రీ వరవరరావుగారు. ఆయన 'సాహితీమిత్రుడుగా, 'సృజన సంపాదకుడుగా' చరిత్రకల్ప రగిల్చిన నవమా ప్రగతివాది కవిగా' 'పేరు తెచ్చుకుని తమ ప్రతీక మూలంగా చాలామంది తమ వంటివారిని తయారుచేశారు. 1965 నుంచి 1969 నడుమ అయిదేండ్లలో తాము కూర్చిన కవితలను 'జీవనాడి'గా జీవితోకానికి అందిస్తున్నాము. ఇందులో ఉన్న 33 కవితల్లో జాతి జీవనాడిని పట్టి చూపినట్లు రచయిత భావిస్తున్నారు.

స్వచ్ఛంద కవులలో సామాజిక ప్రగతి వాదానికి ప్రతినిధి, ప్రబోధకుడూ అనదగిన వారి రచయిత. దుర్భరదాస్యదారిద్ర్యాలలో బాధపడుతూ ఉన్న సమాజంలో సమతా సౌజన్యాలను వెంకట్రి, దాన్ని ముఖింపజేయడం ఈయన లక్ష్యం. ఆ లక్ష్యాన్ని సాధించడానికి ఈ కవిత పరమ సాధనంగా గ్రహించబడింది. ఇందులో అత్యున్నతాధికారులు మొదలుకొని అతి సామాన్యదేశికరూప విమర్శించబడి ఉన్నారు. నమ్మకాలూ అవి తీవ్ర విమర్శనకు గురి అయ్యాయి. కొన్నిచోట్ల ఇంగ్లీషు మాటలు స్వేచ్ఛగా వాడబడినవి. అవి అందరికీ అర్థం కావడం కష్టం. అనేకాదు, ఇందులో కొన్ని గీతాల లోతుపాతులను, అట్టి కవిత్వానుభవం ఉన్నవారు తప్ప ఇతరులు అర్థం చేసుకోవడం కష్టం.

ఇందులోని గీతాలు ఇదివరలో ప్రతీకలలో పడినవే! అయినా వాటిని గ్రంథరూపంగా సంగ్రహం చేస్తే కవితావేశాన్ని, సందేశాన్ని, కావ్యపూరిత్యాన్ని అనగాహన చేసుకొనుటకు వీలుంటుందని ఈ 'జీవనాడి' వెలువడింది.

నవ్యకవితా రీతుల్ని అభిమానించేవారి ఆమోదం దీనికి తప్పక లభిస్తుందని నా ఆశ.

—ఆయాస్వ

స్వీకారం

బాలల బొమ్మల భారతము రచన:

శ్రీ రాధారి దొరస్వామి శర్మ. ప్రచురణ: బాలసరస్వతీ బుక్ డిపో, 6, సుంకురామచెట్టి వీధి, మద్రాసు-1. వెల: రూ. 3-50.

అసాధారణ మైన ఔషధంవల్ల శస్త్రచికిత్స అవునసరం లేకుండా మూలవ్యాధిని అణచివేసి నయంచేయటం ఇప్పుడు వీలవుతుంది

మరదను అరికట్టుతుంది—నిమిషాల్లో బాధను తగ్గిస్తుంది

క్యూయార్కో: విశ్వాకర్షాస్త్ర పరిశోధనం వల్ల ఒక శ్రాత్త నివారణ ఔషధం కనుగొనబడింది. శీత్ర తరమైన పరిస్థితులలో శస్త్ర, శస్త్ర చికిత్స అవునసరం లేకుండా, ఈ ఔషధం మొలలను అణచి వేస్తుంది. దీనివల్ల, ఎండలోమూం వ్యాధి వీడితుంటుంది. అత్యంత అల్పకాలికమైన అరికట్టే శక్తిగలదని తెలియ పడింది. సైక్లం పరిశోధనవల్ల ఈ విషయం త్వరపడడం అందింది. బాధ, ముఖము, మరద కళ్ళమీద ఉపకరించే అదివని, మొలల అణచి బోయి, తయారవడం గమనించబడింది. "ఇకమందు, మూల వ్యాధి ఒక నవవ్య కావాలి" అని ఆ వ్యాధి వీడితుంది. 10 నుండి 20 సంవత్సర ములగా బాధ పడుచున్న వారు కూడా, అల్పకాలిక అవకాశం చెప్పే మాటలే, దీనివలన పరిశాల ఎంత

పవగ్రంగా ఉన్నాయో విధానిస్తున్నాయి. విశ్రే తెప్పించే మందుగాని, చుక్క కలిగించే మందుగాని. ప్లాస్టెలిన్ ముడుచుకొని పోయే బట్ట చేసే మందుగాని బాధ తుంటానే అది పార్య ముంది. మూలవ్యాధి నివారించే ఈ శ్రాత్త బాధరే ప్రవేశనో-హెచ్ అయిందమింట్. మొలలను అణచివేయటంలో తోడ్పడుతుంది గాక. ప్రేమలను బాధనేసి, మంజు తగింది. వాటి కదలిక తక్కువ బాధారం చేయటంలో సహాయ పడుతుంది. ప్రవేశనో-హెచ్ గురించి, వివరములకు మరొక ముద్రా వివరించండి. 30 గ్రా. మరియు 60 గ్రా. అ ట్టాయిలలో. (ఉపయోగించేవారికి తో సహా) అభిస్తుంది.

• రిజిస్టర్డ్ డ్రగ్ మార్కెట్
ఔషధం యావత్: శ్రీ పంపర్వ అండ్ కం. లి., బొంబాయి